

Bibliografija radova o arheološkim istraživanjima i nalazima na prostoru Siska od 1995. do 2023. godine

Sokolić, Martin

Master's thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:131:065642>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-13**

Sveučilište u Zagrebu
Filozofski fakultet
University of Zagreb
Faculty of Humanities
and Social Sciences

Repository / Repozitorij:

[ODRAZ - open repository of the University of Zagreb
Faculty of Humanities and Social Sciences](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARHEOLOGIJU, ODSJEK ZA INFORMACIJSKE I
KOMUNIKACIJSKE ZNANOSTI
KATEDRA ZA RIMSKU PROVINCIJALNU, KASNOANTIČKU I
RANOKRŠĆANSKU ARHEOLOGIJU, KATEDRA ZA
BIBLIOTEKARSTVO
Ak. godina 2023./2024.

Martin Sokolić

**BIBLIOGRAFIJA RADOVA O ARHEOLOŠKIM ISTRAŽIVANJIMA I
NALAZIMA NA PROSTORU SISKA OD 1995. DO 2023. GODINE**

Diplomski rad

Mentor: doc. dr. sc. Iva Kaić

Mentor: prof. dr. sc. Ana Barbarić

Zagreb, 2024.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, *Martin Sokolić* izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je moj diplomski rad pod naslovom *Bibliografija radova o arheološkim istraživanjima i nalazima na prostoru Siska od 1995. do 2023. godine* rezultat isključivo mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištene bilješke i bibliografija.

Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog izvora te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem, također, da nijedan dio ovog diplomskog rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

Martin Sokolić

Zagreb, veljača 2024.

SADRŽAJ

1. Uvod.....	4-5
2. Bibliografija.....	5-7
2.1. Povijest pisma, knjige i bibliografije.....	8-17
2.2. Izrada i vrste bibliografija.....	17-19
2.3. O bibliografiji arheoloških istraživanja u gradu Sisku u razdoblju od 1995. do 2023. godine.....	20-21
3. Povijest grada Siska.....	21
3.1. Prapovijesno razdoblje Siska.....	21-23
3.2. Antičko razdoblje Siska.....	23-25
3.3. Srednjovjekovno razdoblje Siska.....	26-28
4. Bibliografija radova o arheologiji, arheološkim istraživanjima i nalazima na području grada Siska od 1995. godine do 2023. godine.....	29-87
5. Zaključak.....	88
6. Literatura.....	89-90

1. UVOD

Ideja izrade ovog diplomskog rada dolazi iz želje da se budućim arheolozima i istraživačima povijesti grada Siska pruži lakši i brži način pronalaska sve relevantne arheološke literature izrađene u periodu od 1995. do 2023. godine o arheološkim istraživanjima u gradu Sisku. Potrebno je napomenuti da će ovu bibliografiju biti potrebno nadopuniti s rezultatima arheoloških istraživanja koja u trenutku pisanja ovog diplomskog rada nisu bila objavljena a provedena su u razdoblju koje obuhvaća ovaj diplomski rad. Isto tako, određeni godišnjaci u trenutku izrade ovog diplomskog rada kasne s objavama svojih godišnjih izdanja pa ta izdanja nažalost nije bilo moguće uvrstiti u ovaj diplomski rad no budući korisnici ove bibliografije svakako bi morali uzeti ta izdanja u obzir prilikom pronalaska relevantne literature za arheološka istraživanja. Prvi dio ovog diplomskog rada donosi teorijski pregled termina i koncepta bibliografije. U potpoglavlju 2.1. opisana je trenutna definicija tog termina kao i nastanak i razvoj same ideje bibliografije i bibliografa, odnosno osobe koja izrađuje bibliografiju. Posvetili smo jedno potpoglavlje (potpoglavlje 2.2.) izumu i razvoju pisma, knjige, knjižnica i bibliografija od početka pismenosti do danas. U tom potpoglavlju pružen je kratki povijesni pregled razvoja pisma kroz povijesne izvore i arheološka istraživanja. U narednom potpoglavlju (potpoglavlje 2.3.) dodatno je opisan teorijski dio vezan uz izradu bibliografiju kroz davanje kratkog pregleda o načinu izrade bibliografije, oblikovanju bibliografije ali i o različitim vrstama bibliografije. Doneseni su i kratak pregled i analiza izrađene bibliografije. U potpoglavlju 2.3. dodatno su opisani razlozi izrade, način izrade, način navođenja ali i svrha izrade i način izrade ove bibliografije. U drugom dijelu ovog diplomskog rada donesen je kratak povijesni pregled grada Siska kroz povijesne izvore, arheološke izvore i arheološka istraživanja a podijeljen je na tri dijela. U prvom dijelu (potpoglavlje 3.1.), koji se odnosi na prapovijesno razdoblje grada Siska, pružen je kratak opis prvog osnovanog naselja na ovom području pod nazivom Segesta. Prikazani su i pozadina i razlozi njegovog osnivanja ali i prvi proizvodni centri koje je ovakvo naselje moglo imati, gdje su se proizvodili viškovi spremni za prodaju i izvoz. Antičko razdoblje grada Siska (potpoglavlje 3.2.) započinje Oktavijanovim osvajanjem prapovijesnog naselja i osnivanjem rimskog naselja pod nazivom Siscija. Siscija postaje bitno provincijsko središte te je u njoj osnovana i carska kovnica novca. Grad sudjeluje u građanskim ratovima koji su se odvijali krajem rimske vladavine na ovom području a to ga znatno oslabljuje pred raspad rimskog carstva i ulazak u srednjovjekovno razdoblje. U srednjovjekovnom razdoblju (potpoglavlje 3.3.) tadašnja Siscija s vremenom

poprima svoj sadašnji naziv Sisak. Grad Sisak, po nekim izvorima, bio je sjedište hrvatsko-panonskog kneza Ljudevita Posavskog te su se neke bitke, u sklopu njegovog ustanka protiv franačke vlasti, odvile u gradu Sisku. Sredinom 16. stoljeća grad Sisak dobiva utvrdu Stari grad Sisak koja se pokazala vrlo korisnom u sukobu protiv Osmanskog carstva a upravo kod te utvrde odvila se slavna Sisačka bitka 1593. godine. Posljednji dio ovog diplomskog rada je sama bibliografija, koja se odnosi na radove objavljene u periodu od 1995. do 2023. godine, a koji su temom vezani uz provedena arheološka istraživanja ali i različite sitne arheološke nalaze s područja grada Siska. U bibliografiji je navedeno 398 jedinica literature koje odgovaraju kriterijima korištenim za izradu ove bibliografije, a posložene su i numerirane kronološki.

2. Bibliografija

Bibliografija, znanstvena disciplina koja se bavi načelima i metodološkim postupcima izrade različitih vrsta popisa, kao termin prvi put se pojavljuje u 5. stoljeću prije Krista u Grčkoj te označava pisanje ili prepisivanje knjiga.¹ Kada se govori o početku upotrebe termina „bibliografija“ u smislu popisivanja knjiga i davanja opisa knjigama mora se spomenuti prva polovica 17. stoljeća kada se termin bibliografija počinje upotrebljavati s navedenim značenjem a termin bibliograf sa značenjem „popisivač knjiga“. Ovakvu upotrebu navedenih termina prvi puta prepoznamo u djelu Gabriela Naudéa *Bibliographia politica* (1633). Narednih nekoliko desetljeća termin bibliografija sve više počinje poprimiti značenje „popis knjiga“ a ono postaje puno raširenije i više prihvaćeno u 18. stoljeću. Tome je uvelike doprinijela objava znamenitog bibliografskog djela *Bibliographie instructive I-VII* (Paris 1763-1768, s dodacima u godinama 1769-1782) autora Guillaume-François Deburea ml.² Kada govorimo o razvoju značenja termina bibliografija do svojeg trenutnog, suvremenog značenja u smislu znanstvene discipline koja se bavi načelima i metodološkim postupcima izradbe različitih vrsti popisa moramo spomenuti i djelo slavnog Denisa Diderota *Enciklopedija* (1751) gdje je pružena definicija bibliografa kao poznavatelja starih rukopisa i knjiga.³ Razdvajanje termina bibliografije i bibliologije pripisujemo slavnom francuskom bibliografu i bibliofilu Gabrielu Peignotu koji u svojem djelu *Essai Sur L'Histoire Du Parchemin Et Du Velin* (1812) jasno razdvaja ta dva

¹ Bibliografija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 13.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/bibliografija> >

² Logar, J. *Uvod u bibliografiju : teorijski osnovi bibliografije, istorija bibliografije, pregled bibliografija, bibliografija u Jugoslaviji*. Sarajevo, Svjetlost, 1973. str. 11-12 – Dalje u tekstu Logar (1973).

³ Bibliografija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 13.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/bibliografija> >

termina te objašnjava bibliologiju kao znanost o knjizi.⁴ Unatoč razvoju termina bibliografija i jasnom odvajanju termina bibliografija od termina bibliologija, termin bibliografija još uvijek nije svuda prihvaćen, niti se svuda koristi kao termin odvojen od bibliologije, kao primjer možemo koristiti zemlje engleskog jezičnog područja i Italiju gdje ova dva termina još uvijek imaju isto značenje.⁵ Što se tiče zadataka bibliografije, razni bibliografi iznose različita mišljenja o tome što bi bibliografija trebala obuhvatiti i na koji način. Nekada se smatralo da bibliografije moraju ocjenjivati, pa i vrednovati djela koja su popisana u njima, no prilikom izrade bibliografije bibliograf to zapravo podsvjesno i radi. On, na temelju svojeg znanja o pojedinoj temi i općenitog poznavanja bibliografija već djelomično ocjenjuje djela kad donosi odluku hoće li određeno djelo u bibliografski popis koji izrađuje ili neće. Na taj način čak i bibliografije koje ciljaju, već pri samom odabiru biti potpuno objektivne i formalističke, zapravo već ocjenjuju djelo, uvažavajući sadržaj djela, kvalitetu djela ali i značaj djela. Kada govorimo o sastavljanju stručnih bibliografija, bibliografi imaju jednake zadatke kao i sastavljači trenutnih, općih, nacionalnih bibliografija uz dodatak poznavanja određene grane znanosti ili određenog dijela te grane znanosti do te mjere da mogu ocjenjivati kvalitetu i odabirati bibliografske jedinice na temelju sadržaja ali i ukratko rezimirati glavne rezultate autorovog istraživanja u bibliografskoj napomeni. Baš iz ovih razloga izrađivači stručnih bibliografija moraju biti specijalizirani u područjima, odnosno pojedinim granama znanosti koje njihova bibliografija obuhvaća te bi se rad bibliografa na stručnim bibliografijama zato trebao smatrati i imati karakter znanstvenog rada.⁶ Nažalost, to nije uvijek slučaj. Mišljenje nekih znanstvenika jest da u slaganju bibliografija nema doprinosa znanosti niti intelektualnog dostojanstva. Sir Walter Greg navodi da određeni istraživači smatraju da su bibliografi samo korisni fizički radnici čiji je jedini doprinos fizički posao pretraživanja i popisivanja knjiga za koji su sami istraživači prelijeni ili prenesposobni.⁷ Izrada bibliografije može biti i bez namjere originalnog doprinosa nekom polju znanosti, no čak i ovakve bibliografije imaju određenu vrijednost, one se mogu upotrijebiti prilikom originalnog znanstvenog rada u svrhu lakšeg i bržeg pronalaženja potrebne literature ili otkrivanja literarnih jedinica o kojima sam istraživač nije imao saznanja a dotiču se sfere istraživanja. Iako izrađivači bibliografija mogu biti izloženi podcjeni drugih znanstvenika to nikako ne smije umanjiti važnost bibliografija niti obeshrabrati

⁴ Bibliografija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 13.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/bibliografija> >

⁵ Bibliografija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 8.1.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/bibliografija> >

⁶ Logar (1973), str. 11-18

⁷ Walter Greg (1945) kako je navedeno u radu D.W. Krummela (1984) objašnjava stajalište određenih istovremenih znanstvenika.

ljude čiji je cilj izrada bibliografije. Kada se govori o doprinosu bibliografija znanosti, može se zaključiti da prozni tekst daje i organizira odgovore dok bibliografije služe kako bi istraživačima odgovorile na pitanje gdje pronaći odgovore. U proznom tekstu odgovori, teze i zaključci pruženi su istraživaču kako bi bili, ako ne potpuni, onda barem dovoljni da pomognu cilju istraživača za zadovoljavanje potreba znanstvenog rada koji provodi dok izrađivači bibliografija pretpostavljaju da će čitatelji sami htjeti doći do svojih, originalnih odgovora, teza i zaključaka uz daljnje ulaganje vlastitog truda, rada i vremena. Događa se da istraživači ponekad trebaju pomoć sa potragom za literaturom i najčešće ti istraživači cijene one koji im pomažu, olakšavaju i ubrzavaju proces potraživanja literature no smatrati da trud i vrijeme uloženi prilikom izrade bibliografije nije zahtijevalo intelektualan rad je sasvim drugo pitanje. Sastavljači bibliografija ponekad vjeruju da postoje materijali koji su ostali nezamijećeni a posjeduju dovoljnu važnost da bi morali biti spomenuti te vjeruju da korisnici moraju biti svjesni tih materijala te smatraju svoj zadatak kao posrednika između materijala i korisnika te da će kroz rezultat njihovog zalaganja, truda i rada korisnicima biti moguće ili barem lakše doći do određenih materijala koji bi inače ostali zaboravljeni. Iz ovih razloga sastavljači moraju dobro pretpostaviti potrebe korisnika i njihove karakteristike. Ponekad se dogodi da su znanstvenici, istraživači i stručnjaci jednostavno prezauzeti da bi mogli sa sigurnošću točno reći gdje su stekli kompletno znanje koje posjeduju u vezi neke teme no nisu ni sastavljači bibliografija nepogrešivi, povremeno se događa da su sastavljači bibliografija izrazito dobro upoznati sa izvorima no zbog površnog znanja o suštini grane znanosti o kojoj pišu bibliografiju rade greške. Istražujući razloge iza pravila, oni koji slažu bibliografiju morali bi sami zaključiti kada smiju prekršiti određena pravila uz opravdanu svrhu bolje prezentacije rezultata. Dozvola za kršenje pravila morala bi biti viđena kao opravdana i dozvoljena ukoliko je razlog opravdan ali ponekad je kršenje pravila apsolutno potrebno kako bi sastavljači bibliografija mogli izraditi preciznije i konciznije bibliografije.⁸

⁸ Krummel, D. W. *Bibliographies : Their Aims and Methods*. London; New York, Mansell Publishing, 1984, str. 10-20 – Dalje u tekstu Krummel (1984).

2.1. Povijest pisma, knjige i bibliografije

Povijest bibliografije djelomično je objašnjena u prethodnom poglavlju no u ovom poglavlju povezat ćemo povijest bibliografije s poviješću pisma i poviješću knjige i knjižnica općenito. Izum pisma pripisuje se Sumeranima a pretpostavlja se da je ono nastalo oko 3500. godine prije Krista.⁹ Nije isključeno da Sumerani nisu bili prvi koji su izumili pismo, već da su ga preuzeli od nekog drugog naroda koji je nekada živio na istom području kao i oni te iako nije sa sigurnošću poznato jesu li baš Sumerani bili prvi koji su usavršili pismo, za sada nemamo potvrđenih ranijih izvora pisma pa ovaj briljantni izum pripisujemo upravo njima. Ono što Sumerani ostavljaju kao dokaz o pisanoj riječi u sumerskoj civilizaciji su glinene pločice s urezanim piktogramima, najstarije iz sredine 4. tisućljeća prije Krista što odgovara pretpostavljenom vremenu izuma pisma. Većina pronađenih glinenih pločica zapravo su administrativnog, državnog ili poslovnog sadržaja, iako su one važne za političku i gospodarsku povijest čovječanstva kao i za promatranje razvoja pisma, u smislu kulturne povijesti puno su važnije pločice s literarnim, pravnim, mitološkim, znanstvenim, povijesnim i drugim sličnim sadržajima.¹⁰ Sam izgled sumerskog pisma mijenja se tijekom vremena, od prvobitnih crteža ono prelazi u shematizirane znakove, najvjerojatnije zbog kasnijeg načina ispisa znakova na glinenim pločicama. Naime, koristile su se zašiljene pisaljke od dostupnih materijala, pretpostavlja se drveta, trstike ili nečeg sličnog, koji ostavljaju duguljaste trokutaste otiske slične klinu pa je i sumersko pismo, prikladno nazvano, klinastim pismom. Kada govorimo o potencijalnim razlozima za razvoj pisma, s obzirom na većinu pronađenih glinenih pločica, možemo zaključiti da je pismo izumljeno iz utilitarnih razloga, da bi zabilježili trgovačke transakcije, da bi popisali robu ili stoku koju su razmijenili, da bi zabilježili što su pojedinci dužni predati hramovima, da bi zabilježili dogovore i ugovore trgovinskog ali i međunarodnog karaktera. Upotreba pisma za obilježavanje i zapisivanje pjesama, priča ili prirodnoznanstvenih tekstova u početku je bila puno manja nego upotreba pisma u utilitarne svrhe ali nije bila nepostojeća. Proučavanjem brojnih glinenih pločica otkriveni su mnogi tekstovi koji su pokazali da su Sumerani imali vrlo bogati književnost, njihovo znanje o prirodnim znanostima ali i vrlo bogati mitologiju sa zajedničkim motivima s mnogim drugim istovremenim ali i kasnijim mitologijama. Što se tiče čuvanja i skladištenja glinene pločice Sumerani su čuvali u

⁹ Sitta, S. *5000 godina pisma : (razvoj i tipovi pisama od klinastog do latiničnog)*. Bjelovar, Gradski muzej, Bjelovar, 1997, str. 8-10

¹⁰ Stipčević, A. *Povijest knjige : Drugo, prošireno i dopunjeno izdanje*. Zagreb, Matica Hrvatska, 2006, str. 12-13 – Dalje u tekstu Stipčević (2006).

posebnim prostorjima unutar hramova, kraljevskih palača i škola, ove prostorije, reći ćemo nešto između knjižnica i arhiva, pronađene su u mnogim velikim sumerskim gradovima uključujući Nippur, Kiš, Lagaš, Ur, Uruk i druge. Mnogi istraživači bavili su se dešifriranjem i prevođenjem sumerskih glinenih pločica no izdvaja se američki stručnjak Samuel Noah Kramer koji tekst na jednoj od glinenih pločica pronađenih u ruševinama grada Nippura, koji je bio religijsko i kulturno središte Sumerana, identificira kao bibliotečni katalog, odnosno popis knjiga. Ta pločica potječe približno iz 2000. godine prije Krista.¹¹ Prostorije koje su okarakterizirane kao nešto između knjižnice i arhiva imale su zaposlenike koji su vodili brigu o čuvanoj građi. Ti zaposlenici morali su imati neki način, sustav, redosljed kojim su slagali pločice kako bi bili u mogućnosti pronaći željenu pločicu u moru drugih, valjano je pretpostaviti da su pločice slagane na police nekim logičkim rasporedom, trenutno se pretpostavlja da su pločice bile slagane po sadržaju. Ukoliko je Kramerova interpretacija točna i ukoliko su se dešifrirane pločice uistinu koristile kao popisi knjiga, može se zaključiti da su otkriveni prvi nagovještaji o postojanju jednog embrionalnog klasifikacijskog sustava u ovim sumerskim knjižnicama/arhivima. Nakon Sumerana, na području njihove kulture, razvija se država Babilonaca. Babilonci nasljeđuju i preuzimaju mnogobrojna znanja od Sumerana uključujući i klinasto pismo ali i sva znanstvena saznanja poput matematike, astronomije i slično, kao i utilitarna znanja o načinu organizacije i izgradnje gradova i nasipa. Babilonci su također razvili i mnogobrojne rječnike kako bi mogli prevoditi Sumerske izvore i nastaviti gdje su Sumerani stali u razvoju znanosti i društva. Poznato je da su u ovo vrijeme i drugi moćni i veliki gradovi imali svoje knjižnice poput gradova Ebla, Ugarita, Hattušaša, Lagaša, Šuruppaka i dr..¹² Pronalazak knjižnice u gradu Ebli pomogao je arheolozima da rekonstruiraju način na koji su glinene pločice skladištene i čuvane. Naime kraljevska palača u Ebli uništena je 2250. godine prije Krista u požaru kao rezultatu napada akadskog kralja Naram-Sina.¹³ U požaru je izgorila i knjižnica-arhiv a s njom i drvene police na kojima su se čuvale glinene pločice s tekstom, veličina prostorije bila je 3,5 x 4 metra s rupama u zidovima za drvene grede koje su pridržavale police.¹⁴ Drvene police jednostavno su izgorile, toplina je pomogla da glinene pločice očvrstnu i ostanu duže očuvane te su se pločice srušile tako da arheolozi mogu rekonstruirati točan raspored pločica na policama prije požara. Veće pločice nisu se stavljale na police već su se čuvale na podu i postavljane su uz zid, a najčešće su bile gospodarskog, administrativnog ili

¹¹ Stipčević (2006), str. 14

¹² Stipčević (2006), str. 17-29

¹³ Stipčević (2006), str. 17

¹⁴ Stipčević (2006), str. 17

državnog sadržaja. U gradu Ugaritu pronađene su mnoge privatne knjižnice koje su vjerojatno pripadale visokim činovnicima i svećenstvu odnosno obrazovanim članovima društva. Za razliku od već spomenutih knjižnica, ove privatne, sadržavale su drugačiji sadržaj, česti su bili višejezični rječnici što ukazuje na čestu interakciju s okolnim narodima, literarni tekstovi ali i spisi znanstvenog i pravnog sadržaja. Najpoznatiji primjer knjižnica s katalogima iz tog vremena svakako je knjižnica asirskog kralja Ašurbanipala u Ninivi. Naime, kralj Ašurbanipal došao je na ideju da na jednom mjestu, u svome posjedu, skupi svo znanje na literarnom i znanstvenom polju njemu poznatog svijeta. Iz sačuvanih pločica saznajemo da je kralj imao veliku količinu zaposlenih pisara koji su po kraljevom nalogu prepisivali sve tekstove koji su im bili dostupni, bilježeći pritom i zemlje podrijetla i starost originala. Kralj Ašurbanipal nije se zadržao samo na prepisivanju tekstova već je velike količine glinenih pločica jednostavno prenio iz drugih gradova Asirskog Carstva u svoju knjižnicu. Postoje i mnogi tragovi s kraljevim naredbama da sve tekstove i pločice čijeg prijepisa nema u Asiriji moraju donijeti samom kralju u njegovu knjižnicu na prepisivanje. Na ovaj je način kralj Ašurbanipal stvorio najveću i najkompletniju knjižnicu starog Istoka iz kakve će kasnije poznate nam knjižnice dobiti svoj oblik.¹⁵ Kada govorimo o razvoju pisma moramo spomenuti Feničane koji su razvili fonetsko pismo iz kojeg se kasnije razvio grčki alfabet. Postoji tragova da su i neki drugi narodi i prije Feničana koristili neki oblik fonetskog pisma (čak su i Ugarićani razvili oblik fonetskog pisma a takvo pismo bilo je poznato i na Sinaju) no ne smije se umanjiti zasluga Feničana u rasprostiranju fonetskog pisma širom Sredozemlja što je omogućilo Grcima da ga preuzmu i razviju svoj alfabet.¹⁶ Kada se govori o razvoju pisma, knjige i knjižnica obavezno je spomenuti Egipat. U Egiptu je pisanje i čitanje bilo vrlo cijenjeno no ne iz ljubavi prema pisanoj riječi, znanosti ili knjigama već iz čisto pragmatikih razloga. Znanje čitanja i pisanja omogućavalo je pojedincima da se uzdignu na najveća mjesta u hijerarhijskoj strukturi društva, mjesto u državnoj ili diplomatskoj službi bilo je dostupno samo najboljim učenicima čitanja i pisanja dok su se ostali morali zadovoljiti pisarskim mjestima u administraciji. Pisarska mjesta u administraciji također su bila vrlo tražena i cijenjena do te mjere da je to za mnoge mlade Egipćane postao ideal kojeg su željeli dosegnuti a roditelji su svoju djecu od rane mladosti pripremali i usmjeravali prema učenju pisma. Prije osnutka knjižnice u Aleksandriji ne možemo govoriti o velikim javnim knjižnicama s bogatim sadržajem raznovrsnih knjiga zbog ograničene proizvodnje knjiga, malog postotka pismenih ljudi i nerazvijenog knjižničarstva. Iz izvora su nam poznate neke knjižnice u Egiptu no samo jedna je sa sigurnošću potvrđena, ona u hramu

¹⁵ Stipčević (2006), str. 25-27

¹⁶ Stipčević (2006), str. 32-33

boga Horusa u mjestu Edfu. Jedna od prostorija pronađenih u ruševinama navedenog hrama imala je niše za čuvanje svitaka od papirusa a na zidu je uklesan i knjižnični katalog odnosno popis djela koja su se čuvala u toj knjižnici, arheološkim istraživanjem ova knjižnica smješta se u drugu polovicu 3. stoljeća prije Krista.¹⁷ U odnosu na Aleksandrijsku knjižnicu, za koju se pretpostavlja da je sadržavala na stotine tisuća svitaka, ova je sadržavala samo 37 knjiga. Zbog ovako velike razlike u količini materijala koje je knjižnica posjedovala možemo zaključiti da je Aleksandrijska knjižnica imala puno veći utjecaj na razvoj znanosti i kulture od one pronađene u Edfu. Ovome u prilog ide i to što su knjižnice u hramovima bile dostupne samo svećenicima tog hrama kao i zbog tematike knjiga čuvanih u hramovima, najčešće vjerskog i magijskog sadržaja, dok je Aleksandrijska knjižnica bila dostupna svim učenim ljudima za njihov znanstveni rad i sadržavala je puno širi spektar djela različite tematike uključujući literaturu, znanost i kulturu. Kada se govori o prvoj upotrebi pisma na tlu Europe govori se o minojskoj kulturi na Kreti i mikenskoj kulturi na grčkom kopnu. Na Kreti se razvilo slikovno pismo, kasnije pismo zvano linear A i na koncu, linear B koje je jedino dešifrirano pismo od navedenih a kojim se pisalo i na Kreti i na grčkom kopnu.¹⁸ Sve dešifrirane pločice napisane pismom linear B bile su gospodarskog sadržaja. Iako je velika većina dešifriranih glinenih pločica Sumerana, Feničana i Babilonaca također administrativnog ili gospodarskog sadržaja kod njih možemo naći i glinene pločice s literarnim, kulturnim i znanstvenim sadržajem dok kod pločica s pismom linear B ne postoji ovakvih zapisa. Možemo zaključiti da je pismo u minojskoj i mikenskoj kulturi služilo isključivo u birokratske i administrativne svrhe dok su se književni i povijesni tekstovi najvjerojatnije prenosili usmenim putem pa je tako postotak pismenih ljudi vrlo vjerojatno bio vrlo ograničen na malu količinu pisara i državnih činovnika.¹⁹ Kao što je već spomenuto Grci svoj alfabet razvijaju iz feničkog pisma a ne iz minojske ili mikenske kulture koja im je prethodila i s kojom imaju puno više dodirnih točaka. Naime, jonski Grci na obali Male Azije imali su bogate gradove te su, putem trgovine, bili u kontaktu s visokim civilizacijama Srednjeg istoka uključujući i Feničane. Kroz trgovinu jonski Grci dolaze do mnogih kulturnih obilježja ostalih civilizacija uključujući i znanost i mitologiju te razvijaju vlastitu kulturu. U onim trgovačkim gradovima gdje su se susretali i međusobno komunicirali pripadnici raznih kultura i civilizacija nastaju i knjižnice po uzoru na one na Srednjem istoku. Za razliku od pripadnika minojske i mikenske kulture, jonski Grci pismo koriste i za čuvanje i prenošenje znanja a ne samo za administrativne, birokratske i gospodarske podatke. Oni su

¹⁷ Stipčević (2006), str. 49

¹⁸ Diring, David. *Povijest pisma*. Zagreb, Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1991, str. 30-33

¹⁹ Stipčević (2006), str. 67-72

svjesni mogućnosti pisane riječi da nadjača moć vremena i narednim generacijama očuva i pruži znanje koje bi se inače izgubilo pa tako svjedočimo da je čuveni Aristotel bio u mogućnosti čitati spis *O prirodi* koji je napisao Heraklit oko 150 godina ranije.²⁰ Pretpostavlja se da je postojala knjižnica u čuvenom gradu Miletu, poznatom po mnogim ranim znanstvenicima iz različitih grana znanosti poput matematičara i astronoma Tala, filozofa Anaksimena, geografa Hekateja i drugih. Upravo je ta knjižnica jedna od najzaslužnijih za razmjenu znanja između Srednjeg istoka i Grčke a Jonjani su najzaslužniji za prijenos srednjoistočnog bibliotekarstva u grčki svijet. Nakon perzijskih napada na jonske gradove kao najснаžnija politička i gospodarska sila helenskog svijeta izrasta grad Atena. U Periklovo doba Atena privlači mnoge umjetnike, književnike, filozofe, političare, generale i zanatlije u ovaj poznati grčki grad gdje oni stvaraju svoja najveća djela a kultura i razvoj društva cvatu, do tada, nezabilježenom brzinom.²¹ Za razliku od prijašnjih i ostalih kultura tada poznatog svijeta gdje su pismeni ljudi bili samo mali dio cjelokupnog stanovništva, pismenost sada postaje dovoljno raširena da su se važnije odluke i državne isprave općem građanstvu objavljivale putem upisane ili uklesane a ne izgovorene riječi. Unatoč ovoj praksi i vrlo visokom stupnju razvijenosti Atene, ostali gradovi u grčkom svijetu nisu bili na istoj razini pa se tako knjiga u grčkom društvu još uvijek nije smatrala sredstvom prijenosa informacija sve do početka helenizma. Iako je profesionalne prepisivače i prve knjižare moguće susresti u Ateni i u Periklovo doba, prepisivačka djelatnost dostiže veće razmjere u Ateni i u Grčkoj općenito tek u doba helenizma odnosno krajem 4. stoljeća prije Krista.²² Nakon osvajanja Aleksandra Velikog helenizam se proširio diljem tada poznatog svijeta te je došlo do decentralizacije grčke kulture. Ono što je nekada bila samo Atena kao središte političkog, društvenog i kulturnog života sada postaje više različitih gradova poput Antiohije, Pergama i Aleksandrije. Pisana riječ u doba helenizma postaje glavni prenositelj znanstvenih, filozofskih i literarnih informacija a kao faktori koji su najzaslužniji za ovakav prijelaz navode se upravo decentralizacija grčke kulture, širenje helenizma i osnivanje više različitih kulturnih središta s vlastitim knjižnicama. Osnivanje slavne knjižnice u Aleksandriji pripisuje se Ptolomejevićima, potomcima velikog generala Aleksandra Velikog, koji vladaju Egiptom dok je duhovni pokretač i djelatni organizator te knjižnice bio Demetrije iz Falera.²³ Cilj osnivanja knjižnice bio je da se na jednom mjestu skupi svo znanstveno i literarno blago koje je do tada stvoreno ali i da se kontinuirano nabavljaju, prepisuju i evidentiraju nova

²⁰ Stipčević (2006), str. 71

²¹ Stipčević (2006), str. 72

²² Stipčević (2006), str. 77

²³ Stipčević (2006), str. 137-138

literarna, znanstvena, filozofska i druga pismena djela. Knjige su se nabavljale na razne načine a bio je propisan i kraljev dekret koji je dozvoljavao kraljevim službenicima da pretražuju sve brodove koji su stizali u luku u Aleksandriji i oduzimaju sve knjige koje u njima pronađu, da bi te iste knjige slali u Aleksandrijsku knjižnicu gdje su brzo prepisivane kako bi prepisane kopije mogli vratiti originalnim vlasnicima a originale zadržati u knjižnici.²⁴ Ovom praksom osiguran je status Aleksandrijske knjižnice kao najveće i najopširnije knjižnice u tadašnjem poznatom svijetu. Nakon Aleksandrijske, druga knjižnica po važnosti u vrijeme helenizma bila je ona u Pergamu. Osnovao ju je kralj Atal I. Soter po uzoru na knjižnicu u Aleksandriji ali i s ciljem da njegova knjižnica u Pergamu konkurira Aleksandrijskoj, za vrijeme njegovog nasljednika Eumena II. ta se knjižnica brzo povećala i postala središte znanstvene i literarne aktivnosti koja u svojem najvećem procvatu broji oko 200 000 svitaka.²⁵ U Aleksandrijskoj knjižnici radio je grčki pjesnik Kalimah kojem pripisujemo izradu prvog djela koje zaslužuje naziv bibliografije. Njegovo djelo *Pinakes*, koje nažalost nije sačuvano, zapravo je bio topografski katalog Aleksandrijske knjižnice i sastojalo se od 120 svitaka.²⁶ Osim Aleksandrijske i Pergamska je knjižnica imala svojevrstu bibliografiju, odnosno katalog, koji je za tu knjižnicu napisao slavni grčki filozof i gramatičar Krates iz Mallosa.²⁷ U rimsko doba u Rimu je bilo nekoliko privatnih knjižnica, većina kojih su bile popunjene djelima koja bi Rimljani osvajanjem preuzeli od nekog drugog naroda ili koja su trgovinom pribavili. Krajem Republike i početkom carskog doba raste i broj privatnih knjižnica u Rimu jer u tom periodu raste i proizvodnja knjiga u samom Rimu pa više nije bilo potrebno odlaziti do udaljenih dijelova rimske države za nabavku knjiga. Privatnu knjižnicu imao je i slavni Plinije Stariji koji je upravo uz pomoć svoje dobro opskrbljene knjižnice mogao napisati prvu veliku enciklopediju grčko-rimskog svijeta pod nazivom *Historia naturalis*. Osim Plinija Starijeg i mnogi drugi velikani tadašnjeg vremena imaju privatne knjižnice poput filozofa i bibliografa Plutarha ili pak gramatičara Serena Samonika koji je u svojoj privatnoj knjižnici uspio sakupiti čak 62 000 svezaka.²⁸ Prvu javnu knjižnicu u Rimu, po uzoru na Aleksandrijsku dao je graditi Julije Cezar a zadatak pripreme za otvaranje te knjižnice povjerio je Marku Terenciju Varonu. On je u tu svrhu napisao teorijsku raspravu *De bibliothecis* koja se nažalost nije sačuvala. Julije Cezar nikada nije doživio otvaranje prve javne knjižnice u Rimu no njezina izgradnja i otvaranje nisu

²⁴ Casson, Lionel. *Libraries in the Ancient World*. New Haven and London, Yale University Press, 2001, str. 35 – Dalje u tekstu Casson (2001).

²⁵ Stipčević (2006), str. 144

²⁶ Casson (2001), str. 39-41

²⁷ Bibliografija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024.

Pristupljeno 8.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/bibliografija> >

²⁸ Stipčević (2006), str. 145-148

stali njegovom smrću već je njegovu želju realizirao pjesnik i vojskovođa Azinije Polion, koji je podmirio i troškove izgradnje.²⁹ Najznačajnija javna knjižnica u Rimu svakako je ona koju je osnovao car Trajan na Trajanovu forumu, poznato nam je i njeno ime Bibliotheca Ulpia a njeni ostatci vidljivi su i danas.³⁰ Osim u samom Rimu, postojalo je nekoliko javnih knjižnica i u drugim gradovima u Rimskom Carstvu poput one u Ateni, Efezu, Korintu i drugdje a pretpostavlja se da je i u okviru Dioklecijanove palače u Splitu postojala privatna careva knjižnica čiji ostatci do danas nisu identificirani.³¹ Car Konstancije II. u Konstantinopolu osniva veliku carsku knjižnicu, koja je ujedno bila i posljednja velika knjižnica antičkog vremena u kojoj su bila sustavno skupljana i prepisivana književna djela. Što se tiče kršćanskih knjižnica, poznato nam je da već krajem 2. stoljeća u Aleksandriji postoji vjerska škola koja je sadržavala i knjižnicu sa skriptorijem koju osnivaju Klement Aleksandrijski i Origen koji kasnije prelazi u Cezareju gdje osniva još jednu školu i knjižnicu. Pamfil, Origenov nasljednik na mjestu voditelja knjižnice sastavlja i katalog knjižnice a upravo na osnovi fonda knjižnice u Cezareji kršćanski povjesničar i filozof Euzebije napisao je svoje djelo *Historia ecclesiastica*.³² U srednjem vijeku većina pisanih knjiga, za razliku od razdoblja antike kada je knjiga bila sredstvo za prijenos informacija, postaje liturgijskog i općenito ckrvenog sadržaja dok knjiga zadržava svoje značenje kao izvor učenosti tek kod rijetkih pojedinaca. Mnoge knjige iz knjižnica antičkog svijeta su uništene i zauvijek izgubljene no one koje su ostale sačuvane završavaju u kršćanskim knjižnicama, odnosno u samostanima, biskupijama, vjerskim školama ili kod prosvijećenih pojedinaca pa tako Izidor Seviljski u 7. stoljeću poslije Krista piše *Etymologiae*, posljednje djelo antičke enciklopedistike.³³ U srednjem vijeku kao posljedica barbarskih prodora ali i propadanja zapadnog rimskog carstva propada i školski sustav na kojemu se temeljila antička kultura a pismenost pada na niže razine nego na kojima je bila u vrijeme antike, pismeni ljudi bili su gotovo isključivo redovnici i ostali crkveni službenici dok nam Sv. Benedikt piše i o postojanju nepismenih redovnika.³⁴ Knjiga ponovno gubi značenje komunikacijskog sredstva no učenjaci ne odbacuju u potpunosti pisanu riječ već komuniciraju putem pisama dok se obični građani vraćaju na usmenu komunikaciju zbog izrazito niske stope pismenosti. Prvi koji se bori s ovim problemom je Karlo Veliki koji na svome dvoru pokušava

²⁹ Dahl, Svend. *Povijest knjige : od antike do danas*. Zagreb, Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1979, str. 20 – Dalje u tekstu Dahl (1979).

³⁰ Knjižnica. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 10.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/knjiznica> >

³¹ Stipčević (2006), str. 155

³² Stipčević (2006), str. 156-159

³³ Enciklopedija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2014. Pristupljeno 10.2.2024 < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/enciklopedija> >

³⁴ Stipčević (2006), str. 169

imitirati helenističku akademiju i knjižnicu iz Aleksandrije. On dovodi Pavla Đakona iz Italije, a iz samostana u Yorku poziva irske i anglosaksonske redovnike, između kojih i Alkuina koji dolazi u Aachen.³⁵ Biograf Einhard u svojem djelu *Vita Caroli Magni* hvali značajnu carsku knjižnicu koju je dao osnovati Karlo Veliki, a koja je sadržavala vrlo rijetka djela antičkih pisaca te je bila jedna od rijetkih u kojima je bilo moguće proučavati antičku kulturu i dobiti dobar prijepis knjiga antičkih pisaca.³⁶ Nakon smrti Karla Velikog mnoga djela iz carske knjižnice završavaju u poznatim samostanima gdje se čuvaju do danas a temelji koje postavljaju Alkuin i Karlo Veliki u talijanskoj renesansi služe kao polazište kulturnom procesu obnove i vraćanju knjige kao funkcionalnog predmeta potrebnog za intelektualni rad.³⁷ U razdoblju srednjeg vijeka raste i potreba za izradom bibliografija pa su se počeli sastavljati popisi knjiga u samostanima i katedralama. Izumom tiskarskog stroja i pojavom tiskane knjiga potreba za bibliografskim pomagalima raste vrlo velikom brzinom, uvelike se povećava količina knjiga a raste i broj privatnih i javnih knjižnica. Prva pravna bibliografija *Inventarium librorum in utroque jure hactenus impressorum* Giovanna Nevizzana nastaje 1522. godine a sadržava podatke o oko 1000 knjiga.³⁸ Prvi bibliograf u modernom smislu te riječi je Konrad Gesner koji je 1545. izdao prvu opću bibliografiju pod nazivom *Bibliotheca universalis* koja sadrži 12 000 bibliografskih jedinica, 10 godina kasnije izdaje *Appendix* s dodatnih 3000 naslova a u predgovoru svojeg prvog djela donosi načela kojih se držao prilikom pisanja bibliografije koja služe kao putokaz kasnijim bibliografima.³⁹ Prva preteča retrospektivne nacionalne bibliografije djelo je Johna Balea *Illustrium majoris Britanniae scriptorum ... summarium* napisano 1548 godine. J. Pits u svojoj bibliografiji *De illustribus Angliae scriptoribus* namjerno izostavlja djela „neprijatelja Katoličke crkve“ a nakon njega izlazi još bibliografija s namjerno izbačenim djelima i autorima.⁴⁰ Pod utjecajem crkve nastala je i prva antibibliografija, odnosno popis djela koja se ne smiju čitati pod nazivom *Index librorum prohibitorum*.⁴¹ Preporučne bibliografije koje postaju popularne u totalitarnim režimima rađene su po uzoru na bibliografiju

³⁵ Dahl (1979), str. 31

³⁶ Stipčević (2006), str. 203

³⁷ Stipčević (2006), str. 145-205

³⁸ Bibliografija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 11.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/bibliografija> >

³⁹ Gesner, Konrad. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 11.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/gesner-konrad> >

⁴⁰ Bibliografija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 11.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/bibliografija> >

⁴¹ Bibliografija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 11.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/bibliografija> >

Antonia Possevina *Bibliotheca selecta* gdje čitateljima govori što bi trebali čitati.⁴² Kada govorimo o nacionalnim bibliografijama prve se sastavljaju u 16. stoljeću a dvije istovremene, neovisne jedna od druge i s istim naslovom napisali su Francuzi François de La Croix Du Maine i Antoine Du Verdier *Bibliothèque française* objavljene sa samo godinom dana razmaka u Parizu (1584) i Lyonu (1585).⁴³ Andrew Maunsell donosi mnoga nova pravila koja unaprjeđuju bibliografski opis poput navođenja godine izdavanja i formata, potpunijeg naslova i raspoređivanja autora po prezimenima za razliku od raspoređivanja autora po imenima što je do tada bio slučaj, u svojem djelu *Catalogue of English Printed Bookes* a kroz 17. stoljeće nastaju retrospektivne nacionalne bibliografije i u ostalim europskim zemljama.⁴⁴ Zbog sve većeg broja bibliografija u 17. stoljeću Francuz Philippe Labbé sastavlja bibliografiju bibliografija *Bibliotheca bibliothecarum*, još opširniju bibliografiju bibliografija od njega piše Nijemac Jozef Petzholdt 1866. godine *Bibliotheca bibliographica* a najopširnije takvo djelo je *World Bibliography of Bibliographies* iz 1939.-40. godine autora Theodora Bestermana koje je zabilježilo 16 000 bibliografija.⁴⁵ Zahvaljujući UNESCO-u i IFLA-i nakon 2. svjetskog rata donesena su pravila za izradu tekućih nacionalnih bibliografija koje su obaveza svake zemlje, obično ih izrađuje središnja bibliografska ustanova u zemlji a ovakve bibliografije omogućavaju praćenje i stjecanje uvida u stanje kulture, znanosti i gospodarstva. Univerzalna bibliografska kontrola (UBC) osnovana 1970-ih godina od strane IFLA-e u suradnji s UNESCO-om s ciljem da omoguće razmjenu između bibliografskih ustanova ali i da bibliografske podatke o svim publikacijama objavljenim u svijetu učine dostupnima. Prva prava bibliografija u Hrvatskoj je *Bibliotheca nummaria* iz 1718. godine autora Anselma Bandura, njegovo djelo ujedno je i jedna od prvih numizmatičkih bibliografija u svijetu.⁴⁶ Prvu hrvatsku retrospektivnu bibliografiju tiska Ivan Kukuljević Sakcinski 1860. godine pod naslovom *Bibliografija hrvatska* a 1863. godine tiska i *Dodatak*.⁴⁷ Od 1941. godine do 1944. godine izlazi *Hrvatska bibliografija* a JAZU nakon drugog svjetskog rata objavljuje *Hrvatsku bibliografiju* u 3 niza (*Bibliografija knjiga*, *Bibliografija časopisnih priloga* i *Posebna bibliografska*

⁴² Bibliografija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 11.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/bibliografija> >

⁴³ Bibliografija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 11.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/bibliografija> >

⁴⁴ Bibliografija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 11.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/bibliografija> >

⁴⁵ Bibliografija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 11.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/bibliografija> >

⁴⁶ Bibliografija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 11.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/bibliografija> >

⁴⁷ Bibliografija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 11.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/bibliografija> >

izdanja). Hrvatska tekuća nacionalna bibliografija od 1990-ih godina izrađuje se u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu na osnovi obaveznog primjerka a od 2012. godine Hrvatska nacionalna bibliografija knjiga i Hrvatska nacionalna bibliografija članaka objavljuju se isključivo na internetu.⁴⁸

2.2. Izrada i vrste bibliografija

Prilikom izrade bibliografije autor sam bira koju će metodu izrade bibliografije i pretraživanja materijala koristiti. Preporučljivo je započeti izradu bibliografije tako da je područje o kojem se izrađuje bibliografija što preciznije definirano i da se na taj način izbjegne pretjerano široko istraživanje neke teme koja bi se potom mogla pokazati preopširnom i zbunjujućom. Moguće je i odabrati opširniju temu pa iz nje doći do preciznije teme na temelju materijala koji se koristi za izradu bibliografije i izborom samih djela koja se navode u bibliografiji no u tom slučaju riskira se gubitak efikasnosti djela i povećava se težina izrade bibliografije. Odabir ispravnog stila citiranja i navođenja nerijetko je najviše frustrirajući dio izrade bibliografije. U slučaju izrade kataloga postoje određena propisana pravila i prakse koja se pod svaku cijenu moraju poštivati dok sastavljači bibliografija imaju samo opće smjernice koje bi trebali poštivati. Razlog tome je što se nijedan sustav citiranja nije pokazao kao jasno najbolje rješenje te na taj način potpuno izgurao ostale načine citiranja iz upotrebe. Originalna anotacija koju piše sastavljač bibliografije morala bi biti skromna i dobro sročena tako da se čitatelju ne daje više informacija nego što je apsolutno potrebno, ono što se može shvatiti iz naslova ne bi se trebalo ponavljati a sastavljač bibliografije morao bi nekoliko puta pročitati izrađenu bibliografiju te izbaciti nepotrebne podatke. Zadatak izrađivača bibliografije također je i odabir redoslijeda navođenja djela u bibliografiji, najčešće se radi o abecednom rasporedu i kronološkom rasporedu. Prednosti abecednog rasporeda su razumljivost i vidljivost popisanih djela no upotrebom abecednog rasporeda teško je pratiti kontinuirani razvoj rasprave o nekoj temi ukoliko su objave s raspravom izlazile kroz nekoliko godina i od strane više autora. Upotrebom kronološkog rasporeda moguće je lakše pratiti razvoj istraživanja o nekoj određenoj temi ili određenoj grani znanosti no postoji nekoliko problema koji se javljaju pri upotrebi kronološkog rasporeda. Vrijeme izrade publikacije i vrijeme objave publikacije najčešće nisu

⁴⁸ Bibliografija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 11.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/bibliografija> >

isti, vrijeme izrade često je nepoznato pa imamo samo podatak o vremenu objave. Također, mnoge teme imaju duge periode kada se rijetko tko njima bavi samo da bi odjednom u periodu od nekoliko godina tema postala popularna i broj objava o njoj narastao na broj višestruko veći od prethodnih godina. Isto tako mnoge objave imaju više različitih izdanja i nadopuna pa se izrađivač bibliografije mora odlučiti koje će i koliko će izdanja uvrstiti u svoju bibliografiju. Nerijetko se događa da samo kronološki raspored nije dovoljan za izradu bibliografije jer određeni autori u jednoj godini imaju više različitih objava pa je potrebna upotreba sekundarne raspodjele bibliografske građe. Prilikom donošenja odluke o sekundarnoj pa ponekad i o potrebnoj tercijarnoj raspodjeli bibliografske građe izrađivači bi morali uzeti u obzir ista razmatranja koja su uzeli u obzir prilikom odabira primarne raspodjele. Sekundarni i tercijarni rasporedi manje su bitni samom čitatelju prilikom korištenja bibliografije no oni su odraz sastavljačeve sposobnosti da prikažu integritet cjelokupnog sadržaja bibliografije. Ponekad se koristi posebna raspodjela koja je specifična za tu situaciju no ukoliko se koristi posebna raspodjela onda bi izrađivači bibliografije morali pribilježiti posebnu zabilješku korisniku bibliografije o razlozima za upotrebu baš tog načina raspodjele bibliografske građe. Određeni modeli rasporeda navođenja su korisni no ukoliko postoje razlozi za odstupanje od pravila, bilo kroz poštivanje određenih pravila za sva djela ili kroz grupiranje određenih naslova iz nekog razloga, dozvoljeno je odstupati od pravila dok god je način jasno razumljiv i a razlozi logički opravdani. Upravo iz ovih razloga slijed navođenja u bibliografiji nije točno definiran kao pravila prilikom katalogizacije ili uvođenja u računalne baze podataka.⁴⁹

Postoji nekoliko različitih vrsta bibliografija ovisno o kriteriju koji se koristi da bi se razdvojile različite vrste bibliografija. Ukoliko se govori o sadržaju i namjeni obuhvaćene građe onda se govori o dvije vrste bibliografije. Prva vrsta jest opća, odnosno univerzalna bibliografija koja uključuje svu građu ne uzimajući u obzir sadržaj, vrstu, vrijeme nastanka, mjesto nastanka ili druge kriterije. Druga vrsta bibliografija po sadržaju i namjeni jest specijalna gdje je građa koja se unosi u bibliografiju ograničena temom, jezikom ili vrstom građe. Ukoliko je kriterij koji koristimo za odlučiti vrstu bibliografije mjesto nastanka građe onda govorimo o četiri vrste bibliografija.⁵⁰ Prva vrsta je međunarodna bibliografija koja obuhvaća bibliografske jedinice bez obzira na to gdje su i na kojem su jeziku objavljene. Druga vrsta su nacionalne bibliografije koje su u izboru ograničene na djela pisana jednim jezikom, od strane jednog naroda ili napisana u jednoj državi. Preostale dvije vrste, regionalne i mjesne bibliografije ograničene su na djela o

⁴⁹ Krummel (1984), str. 35-94

⁵⁰ Bibliografija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 11.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/bibliografija> >

jednom kraju ili jednoj pokrajini ili pak na djela iz jednog kraja ili iz jedne pokrajine.⁵¹ Ukoliko je kriterij vremensko razdoblje u kojemu nastaje građa koja se navodi u bibliografiji onda postoje tri vrste bibliografija. Prva vrsta bile bi tekuće bibliografije odnosno one koje popisuju suvremenu građu. Druga vrsta su retrospektivne bibliografije koje popisuju građu koja je objavljena u određenom vremenskom razdoblju. Treća vrsta bibliografija po vremenskom razdoblju u kojemu nastaje je kumulativna bibliografija koja je kombinacija navedenih tekućih i retrospektivnih bibliografija.⁵² Ukoliko je kriterij način na koji se navodi građa u bibliografiji onda je moguće utvrditi četiri vrste bibliografija. Prva vrsta po načinu na koji se navodi u bibliografiji je popisna bibliografija, u njoj su bibliografske jedinice opisane samo osnovnim elementima bibliografskog opisa. Ako je opis građe detaljnije proširen drugim podacima poput cijene, naklade, kvalitete i slično onda se radi o opisnoj bibliografiji. Treća vrsta bibliografije po načinu navođenja naziva se analitička bibliografija i u njoj se, u anotaciji, opisuje i analizira sadržaj popisanih jedinica. Posljednja vrsta bibliografije po načinu navođenja je kritička bibliografija gdje autor bibliografije na temelju nekih kriterija kritički vrednuje sadržaj bibliografske jedinice.⁵³ Primarne bibliografije one su bibliografije koje je izrađivač napravio uvidom u izvornu građu dok su sekundarne bibliografije one gdje je izrađivač bibliografije koristio podatke iz drugih bibliografija ili drugih izvora. U prethodnom poglavlju bilo je govora o osobnim bibliografijama koje su zapravo popis djela određene osobe ili popis djela o nekoj osobi. Ukoliko se u bibliografiji popisuju radovi iz određene grane znanosti poput arheologije, medicine ili fizike onda se radi o stručnim bibliografijama koje sadržavaju popis djela isključivo iz te određene struke osim u kada su bibliografije interdisciplinarne u tom slučaju bibliografija ostaje stručna no ne zadržava se na jednoj grani znanosti već obrađuje više njih. Postoje još i preporučne tj. selektivne bibliografije koje sadržavaju pažljivo odabran izbor najboljih radova o nekom predmetu ili temi. Kako postoji više različitih kriterija za određivanje vrste bibliografija one mogu spadati pod više različitih vrsti istovremeno, kao npr. prva retrospektivna nacionalna hrvatska bibliografija koju je napisao Ivan Kukuljević Sakcinski 1860. godine pod nazivom *Bibliografija hrvatska* koja je već spomenuta u prethodnom poglavlju.⁵⁴

⁵¹ Logar (1973), str. 50-51

⁵² Bibliografija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 11.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/bibliografija> >

⁵³ Bibliografija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 11.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/bibliografija> >

⁵⁴ Bibliografija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 11.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/bibliografija> >

2.3. O bibliografiji arheoloških istraživanja u gradu Sisku u razdoblju od 1995. do 2023. godine

Ova bibliografija sadrži bibliografske jedinice koje obrađuju arheološki materijal, povijesnu problematiku grada Siska i objave provedenih arheoloških istraživanja na području grada Siska u razdoblju od 1995. do 2023. godine. Navedene su sve bibliografske jedinice objavljene u navedenom periodu uključujući i one o prapovijesnom razdoblju grada Siska, antičkom razdoblju grada Siska i srednjovjekovnom razdoblju grada Siska. Ova bibliografija je stručna i interdisciplinarna a razlog i poticaj za izradu ovakve bibliografije je pronalaženje, prikupljanje, vrednovanje, opisivanje i objavljivanje kompletnog popisa svih radova o arheološkim istraživanjima u gradu Sisku i arheološkoj građi iz grada Siska objavljenih u navedenom periodu, neovisno o tome čuva li se ta građa u Gradskom muzeju Sisak ili u nekom drugom muzeju poput Arheološkog muzeja u Zagrebu i neovisno o tome jesu li objavljena djela nastala na teritoriju Republike Hrvatske ili negdje drugdje. Osim radova arheološke tematike uvrštene su i bibliografske jedinice koje obrađuju povijesna, društvena, interdisciplinarna i druga pitanja o gradu Sisku ukoliko se radi o arheološkoj građi ili o arheološkim istraživanjima na području grada Siska. Također, u ovoj bibliografiji navedene su one bibliografske jedinice u kojima se arheološka ili povijesna građa grada Siska pojavljuju kao analogija. Zapisi su oblikovani po uzoru na zapise u Hrvatskoj znanstvenoj bibliografiji CROSBI. Primarni raspored navođenja jest kronološki te su radovi grupirani po godini objave, kao sekundarna raspodjela korišten je abecedni raspored po prezimenu autora, u slučaju istog autora s više objava u istoj godini korištena je i tercijarna raspodjela po naslovu djela ili članka u objavi. Što se tiče prikupljanja bibliografskih jedinica, korišteni su primarni, sekundarni i tercijarni izvori. Bibliografija napisana u ovom diplomskom radu je specijalna (građa korištena obuhvaćena je pod istom temom arheoloških radova odnosno građe), po mjestu građe međunarodna (određene objave ne dolaze iz Republike Hrvatske a mnogi strani autori pišu o arheološkim radovima i arheološkoj građi grada Siska) a po načinu navođenja analitička (bibliografskim jedinicama napisana je i anotacija s kratkom analizom sadržaja). Obavezno je spomenuti da ova bibliografija nije definitivna te da je njezina dopuna i revizija uvijek moguća što zbog mogućnosti osobnih pogrešaka što zbog činjenice što određeni godišnjaci još uvijek nisu izašli do izdanja do kojeg su trebali u godini pisanja rada. Primjerice, zadnje izdanje *Hrvatskog arheološkog godišnjaka* koje je objavljeno u trenutku izrade ovoga diplomskog rada je iz 2018. godine te će daljnjom objavom narednih godina biti moguće nadopuniti i novija arheološka

istraživanja koja ovdje nije bilo moguće navesti iz navedenog razloga. Cilj izrade ove bibliografije jest da se svim zainteresiranim korisnicima i istraživačima pruži i olakša pronalazak relevantne stručne literature za istraživanje i objavljivanje radova arheološke tematike o prošlosti grada Siska ali i da služi kao poticaj za daljnja sustavna arheološka istraživanja na području grada Siska kao i objavu već istražene, postojeće a neobjavljene građe iz grada Siska.

3. Povijest grada Siska

U ovom poglavlju bit će prikazan kratki pregled povijesti grada Siska u prapovijesnom, antičkom i srednjovjekovnom razdoblju. Zbog izrazito dobrog geografskog položaja prvo naselje na području današnjeg grada Siska osnovano je već u kasnom brončanom dobu.⁵⁵ Sisak se nalazi na iznimno važnom strateškom položaju, koji ga povezuje s istokom i s jugom nekadašnjeg Ilirika. Upravo je njegov sjajan geografski položaj na tri rijeke (Kupa, Sava i Odra), i na sjecištu puteva koji vode sa zapada na istok i sa sjevera na jug omogućio nastanak prvog naselja još u brončano doba. Taj će položaju Sisku omogućiti razvoj sve do danas.

3.1. Prapovijesno razdoblje Siska

Prapovijesno razdoblje Siska počinje s osnivanjem brončanodobnog naselja na području današnjeg grada Siska. Spomenuto naselje osnovano je u završnoj fazi kasnog brončanog doba na desnoj obali rijeke Kupe, pretpostavlja se oko 1000. godine prije Krista, moguće je da je naselje osnovano i ranije, odnosno u 13. ili 14. stoljeću prije Krista zbog pronađenih pojedinih predmeta koji upućuju na određene aktivnosti na tom području.⁵⁶ Približna lokacija ovog brončanodobnog naselja poznata nam je zbog provedenih arheoloških istraživanja s početka i s kraja 20. stoljeća. Provedena arheološka istraživanja na posljednjem riječnom zavoju rijeke Kupe prije ušća u rijeku Savu pokazala su ostatke nekoliko okomito zabijenih drvenih pilota što može značiti da se upravo na tom području nalazilo prapovijesno sojeničarsko naselje. Kod

⁵⁵ Drnić, Ivan. *Segestika i Siscija – naselje s početka povijesti*. Zagreb, Arheološki muzej u Zagrebu, 2020, str. 33 – Dalje u tekstu Drnić (2020).

⁵⁶ Drnić (2020), str. 11

točnog lociranja ovog prapovijesnog naselja problem pravi to što je rijeka Kupa s vremenom polako pomicala svoje korito pa je moguće da se samo naselje sada nalazi ispod trenutnog korita rijeke Kupe. Zbog količine i vrste nalaza pronađenih prilikom tih istraživanja upravo ova lokacija smatra se najvjerojatnijom jezgrom naselja koje se širi na povišene dijelove desne obale i kasnije na lijevu obalu rijeke Kupe. Dugo se smatralo da je naziv ovog prapovijesnog naselja bio Segestika no pravo ime tog grada bilo je Segesta.⁵⁷ Zbog izrazito dobrog geografskog položaja ali i dobrog strateškog položaja ovo naselje bilo je važno trgovinsko središte i prometno čvorište čak i prije rimskog osvajanja. Dugo se pretpostavljalo da je Segesta kao prapovijesno naselje bilo isključivo na desnoj obali Kupe dok je početak naseljavanja na lijevoj obali bio pripisivan tek osnivanju rimskodobnog naselja Siscija. Ova pretpostavka pokazala se krivom, naime, od sredine 2. stoljeća prije Krista dio naselja proširio se i na lijevu obalu Kupe. Ovi najnoviji podatci rezultat su zaštitnog iskopavanja na poziciji Državnog arhiva u Sisku a pronađeni su, među ostalim, i ostatci keramičarske peći te ostatci građevine pravokutnog tlocrta koji pripadaju vremenu prije rimskog osvajanja.⁵⁸ Osim ovog položaja predrimski, željeznodobni slojevi otkriveni su i na drugim pozicijama zaštitnih arheoloških istraživanja na lijevoj obali rijeke Kupe poput Dunavskog Lloyda i željezničkog kolodvora. Osim trgovinskog središta i prometnog čvorišta ovo brončanodobno i kasnije željeznodobno naselje bilo je i veliki proizvodni centar. Pronađeno je nekoliko lončarskih peći a na temelju oblika keramičkog posuđa pronađenog u Sisku može se zaključiti bogata proizvodnja keramičkih predmeta. Osim keramičkih predmeta u Segesti se proizvodila i tkanina, tkanina se nije sačuvala zbog vrlo brzog propadanja tog materijala no pronađeni su ostatci pribora za izradu tkanine, alatke za obradu tkanine te utezi i pršljenovi. S obzirom na to da su dijelovi tkalačkog stana pronađeni u nekoliko različitih istraženih objekata može se pretpostaviti da se tkanina proizvodila na više mjesta, potencijalno i kao proizvod svakog zasebnog kućanstva kojim s mogli trgovati u slučaju proizvedenih višaka. Uz keramiku i tkaninu u Segesti su se proizvodili i metalni predmeti. Potvrđeno recentnim istraživanjima na položaju Pogorelac prilikom kojih je pronađena određena količina predmeta i struktura koje upućuju na postojanje radionica za obradu bronce. Iako je na temelju pronađenih nalaza moguće zaključiti da se metalurška aktivnost odvijala u Segesti tokom željeznog doba nisu pronađeni ostatci talionica niti kovačkih peći no pronađena je znatna količina zgure koja je nusproizvod prilikom izrade metalnih predmeta.⁵⁹ Kao što je

⁵⁷ Drnić (2020), str. 15, autor navodi Domić Kunić (2018.)

⁵⁸ Drnić (2020), str. 43-45, autor se ovdje poziva na Drnić, Mileitić Čakširan (2014.), članak o provedenom zaštitnom istraživanju

⁵⁹ Drnić (2020), str. 99-133

već spomenuto Segesta je bila i veliko trgovinsko središte a koliko su daleko dolazili predmeti proizvedeni u Sisciji možemo zaključiti po nalazima pronađenim u Sisku s vanjskim podrijetlom. Kao primjer možemo uzeti etruščanski simpul iz Siska. Simpul je plitki i kalotasti recipijent korišten za grabljenje pića iz većih posuda, u kojima se piće pripremalo, u manje posude iz kojih se piće konzumiralo.⁶⁰ Osim metalnih predmeta u Sisku je pronađena i znatna količina mladeželjeznodobnih kovanica no većina ovih nalaza pronađeno je slučajno, bilo jaružanjem korita rijeke Kupe, bilo donacijama Gradskom muzeju Sisak pa su tako ti predmeti ostali bez arheološkog konteksta. Rim vrlo brzo prepoznaje stratešku važnost jednog ovakvog grada pa tako Apijan spominje dva sukoba Rimljana i Segestana tijekom 2. stoljeća prije Krista koja su rezultirala porazom Rimljana.⁶¹ Oktavijan je pokušao riješiti problematični Ilirik te je poveo vojsku u ratni pohod i s vremenom došao i do Segeste. Ovo naselje osvojeno je 35. godine prije Krista kada Oktavijan od stanovnika Segeste zahtijeva stotinu talaca i da udome vojni garnizon što lokalno stanovništvo odbija. Kao rezultat odbijenog prijedloga Oktavijan vrši opsadu nad gradom koja traje trideset i tri dana a grad je osvojen kada njegovim legijama u pomoć dolazi brodogradnja. Uskoro ponovno dolazi do pobune no ona biva ugušena od strane vojske koja je postavljena da osigura tek osvojeno naselje. Od ovog osvajanja u izvorima više nema naziva Segesta niti Segestika već se spominje samo grad Siscija.⁶²

3.2. Antičko razdoblje Siska

Nakon pada pod rimsku vlast u Sisciji traje nemirno razdoblje sklono pobunama lokalnog stanovništva. Zbog previsokih poreza i novačenja prevelike količine mladića u Panoniji dolazi do ustanka protiv rimske vlasti koji se naziva Batonov ustanak. U ovom trogodišnjem ratu pobunjeni Iliri uspješno ratuju protiv Rimske vojske, Rim prepoznaje prijetnju te Tiberije, odmah na početku rata, šalje pojačanja u Sisciju jer razumije stratešku važnost geografskog položaja Siscije. U trenutku kada se u Sisciji nalazi pet legija Tiberije još uvijek smatra da se udružene ilirske vojske treba paziti te ne ulazi u direktan sukob s pobunjenicima već čeka daljnja pojačanja i manjim akcijama oslabljuje pobunjeničku vojsku. Nakon sukoba s pobunjenicima kod Volcejskih močvara te neodlučenog ishoda bitke, rimska

⁶⁰ Drnić (2020), str. 136-137

⁶¹ Drnić (2020), str. 23 Autor se poziva na App. *Illyr.* 4. 22.

⁶² Sanader, M. *Antički gradovi u Hrvatskoj*. Zagreb, Školska knjiga, 2001, str. 84 – dalje u tekstu Sanader (2001).

vojska ponovno se povlači a tijekom 7. godine poslije Krista uništavaju izvore hrane pobunjenika u nadi da na taj način onemoguće daljnji otpor domaćih plemena.⁶³ Ovaj potez pokazao se kao vrlo dobra strateška odluka te dovodi do razdora među pobunjenicima. Rat s preostalim pobunjenicima završava 9. godine poslije Krista kada Tiberije vodi opsadu Andetrija te pobjeđuje posljednje sudionike Batonovog ustanka.⁶⁴ Tadašnji grad Siscija, osim važnog trgovinskog središta, prometnog čvorišta i proizvodnog centra iz brončanog i željeznog doba, postaje i vojno uporište rimske vlasti ali i važna riječna luka. Dodatan značaj grad Siscija dobiva 71. godine poslije Krista kada Vespazijan proglašava Sisciju rimskom kolonijom pod nazivom *colonia Flavia Siscia*.⁶⁵ Grad Siscija postaje dio provincije *Pannonia Superior* za vladavine cara Trajana a u vrijeme vladavine Septimija Severa grad Siscija dobiva novi naziv *Colonia Septimia Siscia Augusta* po samom caru Septimiju Severu koji je jedno vrijeme bio upravitelj provincije Panonije pod koju je spadala Siscija.⁶⁶ U trećem stoljeću, sada već bitan rimski grad sa svom potrebnom infrastrukturom koji poprima karakteristike administrativnog središta dobiva i carsku kovnicu novca koju osniva car Galijen. Osim novca u Siscijskoj kovnici proizvodili su se brončani medaljoni s početkom proizvodnje za cara Proba. Nakon Dioklecijanove reforme Carstva grad Siscija postaje središte provincije *Pannonia Savia* te dobiva dodatnu funkcionalnost, naime, zbog već izgrađene carske kovnice novca, Siscija postaje i riznica ove provincije. Proglašenje Siscije središtom provincije *Pannonia Savia* rezultiralo je obnovom starih građevina i izgradnjom novih kako bi ovaj grad dolikovao izgledu i značaju jednog rimskog provincijskog središta. Proširenjem kršćanstva u 3. stoljeću u Sisciji dolazi do osnivanja kršćanske zajednice i biskupije kojom je stolovao biskup Kvirin. Biskup Kvirin smaknut je za vrijeme Dioklecijanovih progona, umro je mučeničkom smrću, proglašen je svetim a Sv. Kvirin trenutno je zaštitnik grada Siska.⁶⁷ Siscija nije pošteđena građanskih ratova koji se odvijaju kroz četvrto stoljeće u Rimskom carstvu. Carevi i uzurpatori sukobljavaju se u želji za vlast pa tako Konstantin u borbama protiv Licinija preuzima kontrolu nad Siscijom, Licinije bježi no biva konačno poražen 325. godine, nakon čega slijedi kratkotrajno mirno razdoblje. Sljedeći sukob u kojem Siscija sudjeluje je onaj između Konstancija II. i Magnencija kada Magnencije, 351. godine, napada i pljačka Sisciju a biva poražen od strane Konstancija II. iste te godine kod Murse. Mnogi izvori upravo ovu bitku

⁶³ Radman-Livaja, I. *Militaria Sisciensia – nalazi rimske vojne opreme iz Siska u fundusu Arheološkog muzeja u Zagrebu*. Zagreb, Arheološki muzej Zagreb, 2005, str. 16-18 – Dalje u tekstu Radman-Livaja (2005).

⁶⁴ Batonski rat. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 15.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/batonski-rat> >

⁶⁵ Radman-Livaja (2005), str. 19 – Autor se poziva na Mócsy (1962); Mócsy (1974); Šašel (1974); Hoti (1992)

⁶⁶ Sanader (2001), str. 85

⁶⁷ Sanader (2001), str. 86-87

nazivaju najvećom bitkom kasnoantičkog vremena nakon koje mogućnost Rimskog carstva da se obrani od sve češćih naleta barbarskih plemena izrazito slabi a pretpostavlja se da je broj poginulih vojnika prerastao 50 000. Samo nekoliko godina nakon sukoba Konstancija II. i Magnencija dolazi do barbarskih prodora u Panoniju i Meziju, barbarski prodori ponavljaju se kroz narednih nekoliko desetljeća a na granicama Panonije pojavljuje se nova opasnost, udružena sila Huna, Alana i Ostrogota. Ova udružena sila nije nešto s čime se Rimsko carstvo u svojem tadašnjem obliku može direktno sukobiti pa im se dozvoljava naseljavanje unutar provincije *Pannonia Secunda*, udruženi barbari vrlo brzo nakon toga počinju ponovno pljačkati i uništavati te nastradava grad Mursa (današnji Osijek). Još jedan građanski rat zadesio je Rimsko carstvo a niti Siscija nije pošteđena njegovih posljedica. U sukobu Maksima i Teodozija obje strane unajmljuju barbarska plemena koja pljačkaju i uništavaju na području Panonije. Kulminacija ovog sukoba dogodila se 388. godine kada se kod Siscije odvila bitka u kojoj car Teodozije pobjeđuje uzurpatora Maksima. Kovnica novca koju je osnovao car Galijen prestaje s radom početkom 5. stoljeća.⁶⁸ Prilikom raspada Rimskog Carstva, nakon smrti cara Teodozija 395. godine, ono se dijeli na istočno i zapadno a područje svih Panonija pripada Zapadnom Rimskom Carstvu pa tako i grad Siscija.⁶⁹ Nakon raspada Rimskog Carstva grad Siscija biva izložen sve češćim napadima različitih barbarskih plemena te zbog posljedica građanskih ratova ona gubi na važnosti. Smanjenjem odnosno nestankom rimske vlasti na ovom području provincija Panonija pada prvo pod vlast Istočnih Gota 453. godine, potom pod vlast Langobarda 527. godine i konačno Avara 568 godine.⁷⁰ Poznato je da su siscijski biskupi sudjelovali na crkvenim koncilima u Saloni 530. i 533. godine iz čega možemo zaključiti da samo naselje još uvijek postoji s određenom razinom razvijenog građanskog života no zasigurno ne kao, recimo, u vrijeme vladavine cara Septimija Severa. Sada više ne govorimo o rimskom provincijskom središtu nego samo jezgri naselja koje se dolaskom srednjeg vijeka više ne spominje pod nazivom Siscija već ono poprima svoj trenutni, a izvorno slavenski naziv Sisak.⁷¹

⁶⁸ Radman-Livaja (2005), str. 22 – Autor se poziva na Mócsy (1962), Mócsy (1974), Barkóczi (1980), Hoti (1992), Šašel (1974), Zosim II

⁶⁹ Sanader (2001), str. 88

⁷⁰ Panonija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 18.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/panonija> >

⁷¹ Radman-Livaja (2005), str. 22

3.3. Srednjovjekovno razdoblje Siska

Na temelju povijesnih izvora poznato nam je da je grad Siscija razoren oko 600. godine napadom Avara i Slavena, no, na temelju arheoloških nalaza poznato je da se i nakon ovog razaranja život u gradu Sisku nastavio tijekom 6. i 7. stoljeća.⁷² Kao posljedica turbulentnih događaja proteklih stoljeća Siscija gubi na važnosti no fizički, grad i zidine još uvijek postoje. To nam je poznato zbog tlocrta grofa Luigia Ferdinanda Marsiglia iz 1726. godine koji konstatira da je antički grad očuvan do te mjere da su gradske zidine još uvijek bile visoke gotovo kao i za rimske vlasti.⁷³ Ostatci antičkog grada još uvijek mogli iskoristiti za zaštitu no lokalno stanovništvo ne vidi način na koji bi prilagodili ruševine svojem načinu života, puno im je važniji ager i plodna polja te sam grad izbjegavaju a naselja podižu u neposrednoj blizini ruševina. Zbog važnosti grada u prethodnim stoljećima i dobrog geografskog položaja grad Sisak pruža stanovnicima koji su se odlučili naseliti ovdje dobar zaklon ali i dobar prometni položaj, važne stavke koje omogućavaju naseljavanje kroz naredna stoljeća. Na temelju arheoloških nalaza potvrđeno je da je Sisak bio naseljen od 8. do 11. stoljeća a zbog vrste predmeta može se zaključiti da su stanovnici bili pripadnici visokog staleža.⁷⁴ Neki izvori tvrde da je hrvatsko-panonski knez Ljudevit Posavski imao sjedište u Sisku no drugi izvori konstatiraju da se arheološki materijal iz ovog razdoblja može povezati s generacijom koja prethodi i s generacijom koji dolazi nakon Ljudevita Posavskog no ne i sa samim knezom. Također napominju da, iako se sisak spominje kao *civitas* što bi značilo da se radi o gradu, je vjerojatnije da se radi samo o antičkom mjestu u blizini kojega je knez Ljudevit imao svoje sjedište.⁷⁵ Ljudevit Posavski bio je franački vazal koji je vladao ovim područjem, nadređeni mu je bio furlanski markgrof Kadolah. Pretpostavlja se da Ljudevit potiče od visokog plemstva iz Avarije te da je bio Slaven, također je moguće da je bio povezan s franačkim plemstvom a s hrvatskim plemstvom vjerojatno je bio spojen putem ženidbenih veza. Ljudevit Posavski žalio se franačkom caru Ludviku I. Pobožnom 818. godine na okrutnost grofa Kadolaha no franački car smatrao je takve optužbe fabriciranim te ne poduzima ništa po tom pitanju što kneza Ljudevita tjera da 819. godine započne ustanak protiv franačke vlasti.⁷⁶ Iako se ovaj ustanak

⁷² Sisak. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 19.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/sisak> >

⁷³ Filipec, K. *Donja Panonija od 9. do 11. stoljeća*. Sarajevo, Univerzitet u Sarajevu, 2015. str. 119, autor se poziva na Sós (1973) i Tóth (1981) – Dalje u tekstu Filipec (2015).

⁷⁴ Filipec (2015), str. 123

⁷⁵ Filipec (2015), str. 125

⁷⁶ Ljudevit Posavski. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013-2024. Pristupljeno 20.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/ljudevit-posavski> >

često smatra ustankom slavenskog naroda protiv franačke vlasti ova pobuna zapravo se mora gledati u kontekstu avarskih ustanaka protiv franačke vlasti te je zapravo posljednji ovakav ustanak. Franački car naređuje Kadolahu da uguši pobunu a osim njegove vojske iz Furlanije dodjeljuje mu i Bavarce koje Kadolah šalje u napad na Ljudevita. Ljudevit vješto izbjegava direktan sukob sa združenom vojnom silom Furlanije i Bavorske što rezultira time da se nakon mjesec dana ove dvije vojske moraju povući a prilikom ovog povlačenja, od groznice, umire markgrof Kadolah. Nakon neuspješnog pokušaja i Ljudevita i franačkog cara Ludvika da dođu do mirne opcije koja bi odgovarala objema stranama Ljudevit počinje s ofenzivnim akcijama. Ljudevit se potom sukobljava s novim markgrofom Balderikom na Dravi te nakon poraza odustaje od pohoda na karantansku zemlju. Dalmatinsko-liburnijski grof Borna napada Ljudevita te dolazi do bitke na Kupi 819. godine gdje pobjeđuje Ljudevit, čak i nakon izdaje njegovog tasta Dragomuža koji prelazi na Borninu stranu te u istoj bitci pogiba a Bornu od smrti spašava njegova osobna garda. Iste godine Ljudevit napada kneza Bornu no ovaj vješto izbjegava direktan sukob dvije vojske te ga konstantno napada manjim jedinicama i nanosi toliku štetu da se Ljudevit povlači, nakon ovoga neuspjelog pokušaja napada više se ne spominju sukobi Borne i Ljudevita.⁷⁷ Franci kreću u novi napad 820. s puno većom vojskom no neuspješno napadaju grad Sisak i prisiljeni su povući se te prilikom povlačenja bivaju osakaćeni bolešću. Sljedeće godine Franci ponovno pokušavaju napasti Ljudevita no opet neuspješno. Tek 822. godine Franci tjeraju Ljudevita na bijeg koji na kraju završava kod Borninog ujaka Ljudemisla gdje 823. skončava njegov život a time i njegova pobuna protiv franačke vlasti.⁷⁸ Temeljem arheoloških nalaza može se zaključiti da je do kraja 11. stoljeća Sisak bio naselje s izgrađenom crkvom i plemstvom. Na splitskom koncilu 928. spominje se da je Sisačka biskupija dobro naseljena te da se u njoj nalazi velik broj svećenika, ovo nam je potvrđeno arheološkim istraživanjima koja su pokazala da se na grobljima u to vrijeme pokapaju isključivo kršćani.⁷⁹ Nakon osnivanja Zagrebačke biskupije posjed sisačke biskupije pripada ovoj novoosnovanoj biskupiji a 1215. biskup Stjepan I. daruje i naselje Sisak i okolno područje. Narednih nekoliko desetljeća grad Sisak razvija se kao trgovište a u 14. i 15. stoljeću postaje središte Sisačke županije.⁸⁰ Sisačka tvrđava Stari grad Sisak izgrađena je sredinom 16. stoljeća po naloga zagrebačkog Kaptola u svrhu zaštite od osmanlijskih napada a glavni arhitekt

⁷⁷ Filipec (2015), str. 105-108

⁷⁸ Ljudevit Posavski. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013-2024. Pristupljeno 20.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/ljudevit-posavski> >

⁷⁹ Filipec (2015), str. 328

⁸⁰ Sisak. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 20.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/sisak> >

bio je Petar iz Milana. Izgradnja ove tvrđave pokazala se kao vrlo dobra odluka s obzirom na učestale napade Osmanskog Carstva. Vojskovođa osmanlija bio je Hasan-paša Predojević koji je i prethodnih godina neuspješno pokušavao osvojiti Sisak a u Sisačkoj bitci 1593. godine opsjeda utvrdu u kojoj je bilo smješteno samo 300 vojnika. Shvaćajući važnost utvrde na ovako bitnom strateškom položaju u pomoć Sisku dolaze mnogobrojne vojne jedinice, uključujući i neke plaćenike iz susjednih zemalja te obrambena vojska dolazi do broja od 4500 vojnika, što je još uvijek upola manje od protivničke osmanlijske vojske. Pod zapovjedništvom Ruprechta Eggenberga ova združena sila 22.6.1593. izvodi juriš na osmanlije koji rezultira ogromnim uspjehom a u bitci umire i zapovjednik osmanskih snaga Hasan-paša Predojević. Pretpostavlja se da se u bijegu od združene kršćanske vojske preko 7000 osmanskih vojnika utopilo u rijeci Kupi a ova bitka označava prekretnicu u daljnjem ratovanju protiv osmanlija. Vijest o ovoj velikoj pobjedi obilazi cijelu Europu te donosi nadu svim kršćanima u borbi protiv opasnog Osmanskog Carstva a mnogobrojni crteži, grafike i karte s prikazom ove bitke tiskane su diljem Europe.⁸¹

⁸¹ Sisačka bitka. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Pristupljeno 20.2.2024. < <https://www.enciklopedija.hr/clanak/sisacka-bitka> >

4. Bibliografija radova o arheologiji, arheološkim istraživanjima i nalazima na području grada Siska od 1995. godine do 2023. godine

1995.

1.) Dukat, Zdenka; Šarić, Ivan. **Rimska štedna kasica iz Siska** // Vjesnik arheološkog muzeja u Zagrebu, vol. 28-29, br. 1 (1995) str. 97-110. – <https://hrcak.srce.hr/25298>. 19.12.2023. – U članku su objavljeni nalazi pronađeni prilikom zaštitnih arheoloških istraživanja provedenih u Sisku 1990. godine.

ISSN: 0350-7165 (Tisak)

ISSN: 1849-1561 (Online)

2.) Dukić, Ivan. **Sisačka bitka 1593., Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Institut za suvremenu povijest u Zagrebu i Povijesni arhiv u Sisku, 288. str Zagreb – Sisak 1994.** // Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, vol. 28, br. 1 (1995), str. 341-343. – <https://hrcak.srce.hr/50256>. 9.12.2023. – Ovdje su sakupljena izlaganja s međunarodnog znanstvenog skupa „Sisačka bitka 1593.-1993.“.

ISSN: 0353-295X (Tisak)

ISSN: 1849-0344 (Online)

3.) Filipec, Krešimir. **Sisak (Siscia) u ranom srednjem vijeku**, 1995., diplomski rad, Filozofski fakultet (Odsjek za arheologiju), Zagreb, Hrvatska.

1996.

4.) Makjanić, Rajka. **Sisak – terra sigillata, iskopavanja 1990.** // Opuscula archaeologica, vol. 20, br. 1 (1996), str. 91-118. – <https://hrcak.srce.hr/5425>. 8.12.2023. – Dio obrađenih ulomaka terre sigillate s iskopavanja u Sisku provedenih 1990. godine.

ISSN: 0473-0992 (Tisak)

5.) Pirc, Pavica. **Od arheološkog društva „Siscia“ do Muzeja Sisak** // Informatica museologica, vol. 27, br. 1-2 (1996), str. 53-57. – <https://hrcak.srce.hr/144263>. 10.12.2023. – Govori se o razvoju arheološke i muzejske djelatnosti u Sisku do formiranja Gradskog muzeja Sisak.

ISSN: 0350-2325 (Tisak)

ISSN: 1849-4277 (Online)

6.) Košćević, Remza; Makjanić, Rajka. **Siscia – Pannonia Superior. Finds and metalworks production I** // Oxford: Tempus Reparatum (1996) – O metalnim nalazima, njihovoj proizvodnji i namjeni.

ISBN: 0-86054-802-3

7.) Zanimović, Marin. **Andautonia i Siscia u odrazu Flavijejske politike** // Izdanja Hrvatskog arheološkog društva, vol. 17, (1996), str. 59-64 – Utjecaj i posljedice na povijesni razvitak Siscije i Andautonije kao rezultat Vespazijanovih reformi.

ISBN: 978-953-6335-08-4 (ISBN Hrvatskog arheološkog društva)

ISSN: 0351-8884

1997.

8.) Košćević, Remza. **Metalna produkcija antičke Siscije** // Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu vol. 11/12, (1997), str. 41-62 – Sagledava se opseg i karakter proizvodnje metalnih predmeta u Sisciji kao i problematika rudišta u svrhu nabavljanja sirovine.

ISSN: 1330-0644 (Tisak)

ISSN: 1848-6371 (Online)

9.) Migotti, Branka. **Evidence for Christianity in Roman Southern Pannonia (Northern Croatia)** // BAR International Series 684 (1997) – O materijalu s područja Južne Panonije koji služe kao dokazi prisutstva ranog kršćanstva na području ove provincije.

ISBN: 0 86054 870 8

1998.

10.) Durman, Aleksandar. **Iron Resources and Productions for the Roman Frontier in Pannonia** // Early Ironworking in Europe; Archaeology and Experiment; Archaeology and Experiment / Crew, Peter; Crew, Susan (ur.), (1998), str. 9-18 – Spominje se obrada i proizvodnja metalnih predmeta čiji je centar za ovu provinciju bila Siscija te se pretpostavlja da je u periodu od 2.-4. st. kroz Sisciju prošlo oko 750 000 tona željeza.

11.) Košćević, Remza. **The fibulae workshop at Siscia** // Ancient Metallurgy between Oriental Alps and Pannonia Plane / Giumlia Mair, Alessandra (ur.), (1998), str. 141-151 – O proizvodnji fibula ali i samoj radionici u kojoj su se proizvodile u Sisciji.

12.) Kuntić-Makvić, Bruna. **B.MIGOTTI, Evidence for Christianity in Roman Southern Pannonia (Northern Croatia), A Catalogue of finds and sites, (BAR International Series 684), Oxford (Archaeopress, Publishers of British Archaeological Reports), 1997. 117p.** // Hortus artium medievalium : journal of the International Research Center for Late Antiquity and Middle Ages, vol. 4, br. – (1998) – Recenzija na napisani članak od B. Migotti iz prijašnje godine.

ISSN: 1330-7274 (Tisak)

ISSN: 1848-9702 (Online)

1999.

13.) Burkowsky, Zdenko. **Sisak u prapovijesti, antici i starohrvatskom dobu** // Gradski muzej Sisak, (1999) – Katalog izložbe o Sisku kroz povijest.

ISBN: 953-6439-06-9

14.) Buzov, Marija. **Kazalište u Sisciji i arheološki nalazi teatarskog obilježja** // Riječi : časopis za književnost, kulturu i znanost Matice hrvatske Sisak, vol. 3/1999, br. 3 (1999), str. 58-67 – Radi se o nalazima teatarskog obilježja te se raspravlja mogućnost postojanja amfiteatra kao i o njegovoj potencijalnoj lokaciji u Sisciji.

ISSN: 0557-9465

15.) Buzov, Marija. **O bedemima Siscije** // Materijali: prilozi za povijest i kulturu Istre / Girardi-Jurkić, Vesna (ur.), vol. 11, (1999), str. 49-50, 108-109 – Predavanje o pronađenim ostatcima arhitekture bedema Siscije na skupu „Obrambeni sustavi kroz stoljeća“ provedenog 1999. godine u Puli.

ISSN: 1846-1964

16.) Buzov, Marija. **Sisačka biskupija u svjetlu pisanih i arheoloških izvora (Prilog proučavanju topografije biskupskog grada Siska)** // Tkalčić – godišnjak Društva za povjesnicu Zagrebačke nadbiskupije, vol. 3, (1999), str. 245-271 – Obrađuje se povijesni razvoj Sisačke biskupije te se autorica osvrće na problematiku ranokršćanske topografije antičkog Siska odnosno Siscije.

ISSN: 1331-3517

17.) Durman, Aleksandar. **Dendrokronologija – apsolutno i relativno datiranje prošlosti** // Doprinos laboratorijskih istraživanja u konzervatorsko-restauratorskim radovima / Krstić,

Dragica (ur.), (1999), str. 1-6 – Govori se o principima i načinu funkcioniranja dendrokronologije te se donose konkretni datumi za neke gradove uključujući i rimsku Sisciju.

18.) Gregl, Zoran; Migotti, Branka. **Nadgrobnna stela iz Siska (CIL III 3985)** // Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, vol. 32-33, br. 1 (1999), str. 119-164 – <https://hrcak.srce.hr/25165>. 19.12.2023. – Obrađuje se nadgrobnna stela pronađena u Sisku 1787. godine.

ISSN: 0350-7165 (Tisak)

ISSN: 1849-1561 (Online)

19.) Košćević, Remza. **Merkurove statuete iz Siscije** // Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu, vol. 15-16, br. – (1999), str. 21-28 – Objavljene su dvije brončane skulpture boga Merkura iz Siska koji su pronađeni kao slučajni nalaz odnosno njihova točna lokacija otkrića je nepoznata.

ISSN: 1330-0644 (Tisak)

ISSN: 1848-6371 (Online)

20.) Lipovac Vrkljan, Goranka. **Mithraic centers on the road comunication in Croatia (parts of Roman Dalmatia, Pannonia Inferior, Pannonia Superior and Histria)** // Ptuj v rimskem cesarstvu – Mitreizem in njegovo doba – Predavanje o centrima štovanja Mitre na cestovnim putevima u Hrvatskoj, poznato je da je postojao kult Mitre i u Sisciji te se navedeno spominje u tekstu.

2000.

21.) Burkowsky, Zdenko. **Pregled zaštitnih arheoloških istraživanja : 1990.-2000. : Gradski muzej Sisak, prosinac 2000.** // Gradski muzej Sisak (2000) – Katalog izložbe u kojemu su objavljeni rezultati svih zaštitnih istraživanja provedenih od strane Gradskog muzeja Sisak u periodu od 1990. godine do 2000. godine.

ISBN: 953-6439-12-3

22.) Burkowsky, Zdenko. **O djelatnosti društva „Arkeologično društvo Siscia u Sisku“** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 1, (2000), str. 52-70 – Opisuje se djelatnost amaterskog arheološkog društva Siscija koje je prethodilo znanstvenim arheološkim istraživanjima u Sisku.

ISSN: 1332-9308

23.) Burkowsky, Zdenko. **Antički kameni spomenici Gradskog muzeja Sisak** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 1, (2000), str. 71-89 – Objava i analiza kamenih spomenika u Gradskom muzeju Sisak iz perioda antike.

ISSN: 1332-9308

24.) Buzov, Marija. **Arheološka istraživanja na spomeničkom skupu župne crkve Uzvišenja Sv. Križa u Sisku** // Pregled zaštitnih arheoloških istraživanja: 1990.-2000. (Katalog izložbe) / Burkowsky, Zdenko (ur.), (2000), str. 31-33 – Rezultati arheoloških istraživanja u sklopu župne crkve Uzvišenja sv. Križa u Sisku provedenih 1994. godine.

ISBN: 953-6439-12-3

25.) Buzov, Marija. **Grad mrtvih uz grad živih nekropole Siscije** // Materijali : prilozi za povijest i kulturu Istre, vol. 12, (2000) – Radi se o nekropolama siscije, o pojedinačnim nalazima grobova i sarkofaga ali i o grobnim cjelinama.

ISSN: 1846-1964

26.) Buzov, Marija. **O kršćanstvu u Sisciji** // Riječi : časopis za književnost, kulturu i znanost Matice hrvatske Sisak, vol. 1/2000, br. 1 (2000), str. 85-67 – Govori se o samim počecima kršćanstva u Sisciji.

ISSN: 0557-9465

27.) Košćević, Remza. **An additional review of seal-boxes from Roman period** // Instrumentum, vol. 12, (2000), str. 1-14 – Različiti tipovi ovakvih posudica pronađeni su u Sisciji te su u ovom članku opisani i analizirani.

ISSN: 1680-0443

28.) Košćević, Remza. **Sitni koštani i brončani predmeti iz Siscije** // Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu, vol. 17, (2000), str. 17-24 – <https://hrcak.srce.hr/25769>. 08.01.2024. – Radi se o brojnim sitnim koštanim i brončanim predmetima, najčešće kozmetički predmeti, predmeti za njegu, predmeti za oblikovanje kose i odjevni predmeti.

ISSN: 1330-0644 (Tisak)

ISSN: 1848-6371 (Online)

29.) Kraguljac, Božena. **Radovi na zaštiti muzejske građe u kulturno-povijesnoj zbirci** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 1, (2000), str. 168-171 – Opisani su poduzeti radovi na zaštiti spomenute muzejske građe.

ISSN: 1332-9308

30.) Schalles, Hans-Joachim. **Aus Dem Gepäck Des Legionärs: Außergewöhnlich in Form Und Dekor – Drei Römische Bronzekasserollen Aus Xanten.** // Antike Welt, vol. 31,

br. 4 (2000), str. 379-82 – <https://www.jstor.org/stable/44465115>. 13.01.2024. – Jedina paralela jednom od nalaza obrađenih u tekstu je pronađena u Sisku.

ISSN: 0003-570X

31.) Tomičić, Željko. Der Untergang der Antike und deren Nachlebensformen in Südpannonien (Nordkroatien) // Slovenija in sosednje dežele med antiko in karolinško dobo : začetki slovenske etnogeneze = Slowenien und die Nachbarländer zwischen Antike und karolingischer Epoche : Anfänge der slowenischen Ethnogenese I. / Bratož, Rajko (ur.), (2000), str. 255-298 – U radu se autor po prvi put upušta u razmatranje mogućnosti postojanja ranog oblika gentilno ustrojene tvorevine i prije poznate kneževine Ljudevita sa sjedištem u Sisku.

ISBN: 9616242369 (SAZU)

ISBN: 9616169149 (Narodni muzej Slovenije)

2001.

32.) Aralica, Tomislav. Čibuklije // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 2, (2001), str. 207-220 – Objašnjava se što je pojam „čibuklija“ te se stavlja u povijesni kontekst.

ISSN: 1332-9308

33.) Buzov, Marija. O bedemima Siscije // Histria antiqua : časopis Međunarodnog istraživačkog centra za arheologiju, vol. 7, (2001), str. 131-143 – Unutar rimskog bedema i jarka nalazi se antička jezgra Siscije te nam autorica govori više o antičkom i ranosrednjovjekovnom životu u Sisciji.

ISSN: 1331-4270 (Tisak)

ISSN: 1849-0859 (Online)

34.) Buzov, Marija. Odnos Segestike i Siscije s topografijom // Riječi : časopis za književnost, kulturu i znanost Matice hrvatske Sisak, vol. 3-4/2001, br. 3-4 (2001), str. 5-37 – Analizira se arheološka i povijesna građa te se opisuju Segestika i Siscija kao i njihov odnos u topografiji današnjega grada Siska.

ISSN: 0557-9465

35.) Buzov, Marija. Problem povijesnog kontinuiteta i diskontinuiteta u Sisciji // I. kongres hrvatskih povjesničara umjetnosti : Knjiga sažetaka / Kraševac, Irena; Pelc, Milan; Repanić-Braun, Mirjana (ur.), (2001), str. 32-33 – Poster za predavanje s gore spomenutim naslovom.

ISSN: 2757-0479

36.) Buzov, Marija. **Siscia and the Roman emperors** // Archaeology of the Adriatic sea from Prehistory to the Middle Ages, (2001), str. 58-58 – Poster s prikazom raznih rimskih careva koji su prošli kroz Sisciju.

37.) Buzov, Marija. **Siscija – grad na tri rijeke** // Međunarodno arheološko savjetovanje Obrambeni sustavi kroz stoljeća : program i sažeci priopćenja = International Archaeological Symposium Defence Systems through History : programme and summaries of reports, (2001), str. 39-40 – Poster za predavanje s gore spomenutim naslovom.

*Matična publikacija: *Histria antiqua* : časopis Međunarodnog istraživačkog centra za arheologiju, ISSN: 1331-4270

38.) Buzov, Marija. **Topografija antičke Siscije na temelju arheološke baštine**, 2001., doktorska disertacija, Filozofski fakultet, Zadar.

39.) Burkowsky, Zdenko. **Keltske brončane narukvice i nanogvice sisačkog muzeja** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 2, (2001), str. 7-12 – Objava navedenih nalaza u posjedu Gradskog muzeja Sisak.

ISSN: 1332-9308

40.) Filipec, Krešimir. **Nekoliko novih ranosrednjovjekovnih nalaza iz Siska i kratak osvrt na druge istovremene nalaze** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 2, (2001), str. 89-108 – Objava ranosrednjovjekovnih nalaza iz Siska.

ISSN: 1332-9308

41.) Katavić, Vedran. **Pregled rimskog materijala izvan jugozapadnog dijela bedema antičke Siscije**, 2001., diplomski rad, Filozofski fakultet, Zagreb.

42.) Kordić, Ana. **Keramika 3. i 4. stoljeća s lokaliteta Sv. Križ – Sisak**, 2001., diplomski rad, Filozofski fakultet, Zagreb.

43.) Košćević, Remza. **Daljnja opažanja o olovnim privjescima** // Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu, vol. 18, (2001), str. 143-156 – <https://hrcak.srce.hr/929>. 11.01.2024. – Detaljnija i dublja razrada olovnih privjesaka pronađenih i prije objavljenih u Sisciji.

ISSN: 1330-0644 (Tisak)

ISSN: 1848-6371 (Online)

44.) Košćević, Remza. **Sitni metalni predmeti iz Siscije** // Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu, vol. 18, (2001), str. 135-142 – <https://hrcak.srce.hr/928>. 11.01.2024. – Objavljuju se razni sitni metalni predmeti pronađeni u Sisku s različitim svrhama koje uključuju medicinski pribor, pribor za izradu odjeće, dijelove odjeće i slično.

ISSN: 1330-0644 (Tisak)

ISSN: 1848-6371 (Online)

45.) Migotti, Branka. **Sarkofag Romanije Nevije iz Siska** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 2, (2001), str. 37-88 – Obrada sarkofaga pronađenog 1882. godine u Sisku.

ISSN: 1332-9308

46.) Sanader, Mirjana. **Antički gradovi u Hrvatskoj** // Školska knjiga, Zagreb, (2001) – U knjizi je predstavljena povijest nastanka najznačajnijih antičkih gradova na području republike Hrvatske te je obrađena najznačajnija arheološka baština svakog pojedinog grada uključujući i antičku Sisciju.

ISBN: 9530619030

47.) Sekelj Ivančan, Tajana. **Neki arheološki primjeri zaposjedanja ruševina antičkih urbanih cjelina u sjevernoj Hrvatskoj tijekom srednjeg vijeka** // Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu, vol. 18, (2001), str. 189-212 – <https://hrcak.srce.hr/935>. 12.12.2023. – Kao primjer zaposjedanja antičkih ruševina u urbanim cjelinama autorica navodi i Sisak iako se on ne nalazi u sjevernoj Hrvatskoj.

ISSN: 1330-0644 (Tisak)

ISSN: 1848-6371 (Online)

48.) Wiewegh, Zoran. **Metalne narukvice iz Antičke zbirke gradskog muzeja Sisak** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 2, (2001), str. 13-36 – Autor obrađuje metalne narukvice koje se nalaze u sklopu Antičke zbirke gradskog muzeja Sisak.

ISSN: 1332-9308

2002.

49.) Andrić, Stanko. **Južna Panonija u doba velike seobe naroda** // Scrinia Slavonica, vol. 2, br. 1 (2002), str. 117-167 – <https://hrcak.srce.hr/9552>. 15.12.2023. – Područje Južne Panonije obuhvaća i područje grada Siska.

ISSN: 1332-4853 (Tisak)

ISSN: 1848-9109 (Online)

50.) Buterin, Petra. **Geografski uvjeti razvoja antičkog grada u Hrvatskoj, 2002.**, diplomski rad, Prirodoslovno-matematički fakultet, Zagreb. – U radu se spominje i Siscija kao jedan od primjera prvog empirijskog modela prostornog uređenja osnovanog na hijerarhiski organiziranoj urbanoj mreži, dobro razvijenom komunikacijskom sistemu te upravno-teritorijalnoj organizaciji.

51.) Buzov, Marija. **Grad mrtvih uz grad živih – nekropole Siscije** // *Histria antiqua* : časopis Međunarodnog istraživačkog centra za arheologiju, vol. 8, (2002), str. 175-191 – O nekropolama i periodu upotrebe određenih nekropola grada Siscije.

ISSN: 1331-4270

52.) Buzov, Marija. **Urbanizam Siscije** // Međunarodno arheološko savjetovanje Naselja i naseljavanje od prapovijesti do srednjeg vijeka : program i sažeci priopćenja = International Archaeological Symposium Settlements and Settling from Prehistory to the Middle Ages : programme and summaries of reports / Girardi-Jurkić, Vesna (ur.), 2002, str. 59-60 – Poster za predavanje s temom iz naslova.

*Napomena: Materijali : prilozi za povijest i kulturu Istre / Društvo za povijest i kulturni razvoj Istre ; Sveučilište u Zagrebu. Međunarodni istraživački centar za arheologiju ; ISSN: 1846-1964

53.) Durman, Aleksandar. **Iron Resources and Production for the Roman Frontier in Pannonia** // *Historical Metallurgy*, vol. 36, (2002), str. 1; 24-32 – O rasponima proizvodnje i obrade željeza u Sisciji kao i o podrijetlu željezne sirovine koja se obrađivala.

ISSN: 0142-3304 (Tisak)

ISSN: 2755-0249 (Online)

54.) Košević, Remza. **Nekoliko rjeđih neobjavljenih nalaza iz Siscije** // Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu, vol. 19, (2002), str. 101-112 – <https://hrcak.srce.hr/807>. 15.12.2023. – Članak o neobjavljenim metalnim predmetima pronađenim u Sisciji.

ISSN: 1330-0644 (Tisak)

ISSN: 1848-6371 (Online)

2003.

55.) Božić, Nikša. **Siscia Archaeological Park** // *Landscape Design – Journal of the Landscape Institute* vol. - , (2003), str. 21-21 – Prikaz arheološkog perivoja u Sisku.

ISSN: 0020-2908

56.) Burkowsky, Zdenko. **Antički zlatnici iz fundusa numizmatičke zbirke Gradskog muzeja Sisak** // *Godišnjak Gradskog muzeja Sisak*, vol. 3-4, (2003), str. 91-98 – Obraduju se zlatnici iz perioda antike koji se nalaze u fundusu numizmatičke zbirke Gradskog muzeja Sisak.

ISSN: 1332-9308

57.) Buzov, Marija. **Kvirin – sisački biskup i mučenik** // *Riječi* : časopis za književnost, kulturu i znanost Matice hrvatske Sisak, vol. 1-2/2003, br. 1-2 (2003), str. 1-26 – Obraduje se

Sv. Kvirin, sisački biskup i mučenik, kroz antičke izvore, arheološke nalaze i arheološku literaturu.

ISSN: 0557-9465

58.) Buzov, Marija. **Siscia and the Roman Emperors** // Atti Convegno „Archeologia dell'Adriatico dalla preistoria al medioevo“ / Lenzi, Fiama; Giacometti, Isabella (ur.), 2003, str. 419-426 – O osnivanju Siscije ali i razlozima i načinu osnivanja Siscije i Segestice baš na toj poziciji gdje se nalazi.

ISBN: 88-7814-234-4

59.) Buzov, Marija. **Siscia – grad na tri rijeke** // *Histria antiqua* : časopis Međunarodnog istraživačkog centra za arheologiju, vol. 10, (2003) str. 177-194 – O osnivanju Segestice, Siscije i kasnije Siska te utjecaju rijeka ali i strateške važnosti položaja na kojem se grad nalazi.

ISSN: 1331-4270

60.) Buzov, Marija. **The Application of Remote Sensing in Archaeology** // *Remote sensing of Land Use & Land Cover : (Abstract book)* / Braun, Matthias (ur.), 2003, str. 30– Poster za predavanje s istim imenom, navedena daljinska istraživanja provedena su u Sisku.

61.) Buzov, Marija. **Urbanizam Siscije** // *Histria antiqua* : časopis Međunarodnog istraživačkog centra za arheologiju, vol. 11, (2003), str. 391-407 – Promatranje razvoja urbanizma Siscije kroz fenomen kulture određene sredine.

ISSN: 1331-4270

62.) Buzov, Marija. **Zanatska proizvodnja u Sisciji** // *Materijali* : prilozi za povijest i kulturu Istre / Girardi-Jurkić, Vesna (ur.), 2003, str. 37, 83– Govori se o zanatskoj proizvodnji u Sisciji, koristi se materijal iz Siska i komparativni materijal iz drugih dijelova Carstva.

ISSN: 1846-1964

63.) Buturac, Lojzo. **Crkvene orgulje Siska i okolice** // *Godišnjak Gradskog muzeja Sisak*, vol. 3-4 (2002-2003), (2003), str. 147-154 – Govori se o instrumentu orguljama u Sisku i okolici te njihovom podrijetlu i starosti.

ISSN: 1332-9308

64.) Dearn, Alan. **The Coinage of Vetrano: Imperial Representation and the Memory of Constantine the Great** // *The Numismatic Chronicle* (1966-), vol. 163, (2003), str. 169-191 – <https://jstor.org/stable/42667169>. – 13.01.2024. – Jedno od dva mjesta u Rimskom carstvu gdje su se proizvodile ovakve kovanice je Siscija te se autor teksta često osvrće na Sisciju i materijal iz Siscije.

ISSN: 0078-2696 (Tisak)

ISSN: 2054-9202 (Online)

65.) Filipec, Krešimir. **Kasnoavarski ukrasni okov (falera) u obliku veprove glave iz Siska** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, 3-4 (2002-2003), (2003), str. 117-146 – Obraduje se ukrasni okov u obliku veprove glave koji je pronađen u Sisku.

ISSN: 1332-9308

66.) Gregl, Zoran. **Jugoistočna nekropola Siscije – predgovor** // Jugoistočna nekropola Siscije / Mijač-Božek, Sanja (ur.), (2003) – Predgovor za magistarski rad koji je napisao Wiewegh Zoran.

ISBN: 953-6439-23-9

67.) Istenič, Janka. **Fragment okova korice mača iz doba cara Augusta iz Siska** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, 3-4 (2002-2003), (2003), str. 1-10 – Obraduje se gore navedeni fragment okova korice mača koji je pronađen u Sisku.

ISSN: 1332-9308

68.) Košević, Remza. **Antičke staklene posude iz Siscije** // Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu, vol. 20, (2003), str. 89-94 – <https://hrcak.srce.hr/794>. – 18.12.2023. – O neobjavljenim staklenim posudama funerarne i svakodnevne namjene koje su pronađene u Sisku a potječu iz privatne zbirke.

ISSN: 1330-0644 (Tisak)

ISSN: 1848-6371 (Online)

69.) Lolić, Tatjana. **Colonia Flavia Siscia** // Situla, vol. 41, (2003), str. 131-152 – Siscija je bila vrlo bitno naselje u kasnom željeznom dobu čiji se utjecaj i moć održava i u doba Rima, autorica spominje novac kovan u Sisku ali i početke osnivanja grada kao i razloge osnivanja grada baš na tom mjestu.

ISSN: 0583-4554

70.) Migotti, Branka. **Olovni privjesci u svjetlu dvaju novih nalaza iz Siska** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 3-4 (2002-2003), (2003), str. 99-116 – Objavljena su dva nova nalaza olovnih privjesaka pronađena u Sisku.

ISSN: 1332-9308

71.) Mijač Božek, Sanja. **Izvješće o radu Gradskog muzeja Sisak za 2002. godinu** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 3-4 (2002-2003), (2003), str. 267-290 – U izvješću autorica navodi razne izložbe i istraživanja koja je proveo Gradski muzej Sisak uključujući i ona arheološke svrhe.

ISSN: 1332-9308

72.) Tomičić, Željko. **O nekim vezama ranosrednjovjekovne Slavonije i Dalmacije na primjeru polumjesecolikih naušnica s privjeskom** // Starhorvatska prosvjeta, vol. 3, br. 30,

(2003), str. 139-157 – <https://hrcak.srce.hr/83086>. 19.12.2023. – Dio naušnica koje su obrađene u tekstu pronađene su u Sisku te se pretpostavlja da je ovakav tip naušnica, jedno vrijeme, proizvođen u Sisciji.

ISSN: 0351-4536 (Tisak)

ISSN: 1849-1464 (Online)

73.) Vidošević, Irena. **Rimska keramika s lokaliteta Starčevićeve ulice 37 u Sisku** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 3-4 (2002-2003), (2003), str. 11-74 – Objavljuju se rezultati obrađene rimske keramike s gore navedenog lokaliteta u Sisku.

ISSN: 1332-9308

74.) Wiewegh, Zoran. **Jugoistočna nekropola Siscije**. Sisak: Gradski muzej Sisak, 2003 – Monografija s temom jedne od pet, do sada otkrivenih, nekropola Siscije.

ISBN: 953-6439-23-9

75.) Wiewegh, Zoran. **Jugoistočna nekropola Siscije**, 2003, magistarski rad, Filozofski fakultet, Zagreb – Rad obuhvaća objavu najveće ranocarske nekropole iz 1.-2. st.

76.) Wiewegh, Zoran. **Rimske prstenaste fibule iz antičke zbirke Gradskog muzeja Sisak** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 3-4 (2002-2003), (2003), str. 75-90 – Obađene su fibule gore navedenog tipa iz antičke zbirke Gradskog muzeja Sisak.

ISSN: 1332-9308

77.) Zaninović, Dubravka. **Izložba – Jugoistočna nekropola Siscije** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 3-4 (2002-2003), (2003), str. 265 – Objavljena i opisana gore navedena izložba.

ISSN: 1332-9308

78.) Zaradija Kiš, Antonija. **Martinska tradicija u Sisačko-moslavačkoj županiji** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 3-4 (2002-2003), (2003), str. 183-198 – Istražuje se nastanak i razvoj kulta sv. Martina te njegovo značenje i opstanak do danas.

ISSN: 1332-9308

79.) **The Autonomous Towns of Noricum and Pannonia: Pannonia I** / Šašel Kos, Marjeta; Scherrer, Peter; Kuntić-Makvić, Bruna; Borhy, László (ur.), Ljubljana: Narodni muzej Slovenije, (2003) – Ovdje se nalaze mnogi članci o svim autonomnim gradovima unutar Rimske provincije Pannonie što uključuje i Sisciju.

ISBN: 961-6169-29-7

2004.

80.) Buzov, Marija. **Problem povijesnog kontinuiteta i diskontinuiteta u Sisciji** // Zbornik 1. kongresa hrvatskih povjesničara umjetnosti / Pelc, Milan. (ur.), (2004), str. 463-468 – Raspravlja se o problemu, može li se govoriti o povijesnom kontinuitetu i diskontinuitetu u Sisciji.

ISSN: 953-6106-47-7

81.) Buzov, Marija. **Rimski kultovi u Sisciji** // Materijali : prilozi za povijest i kulturu Istre / Girardi-Jurkić, Vesna. (ur.), (2004), str. 37-38 – Obrađuje se problematika manjka pisanih izvora što se tiče religije Siscije i kultova štovanih u Sisciji.

ISSN: 1846-1964

82.) Buzov, Marija. **Zanatska proizvodnja u Sisciji** // Histria antiqua : časopis Međunarodnog istraživačkog centra za arheologiju, vol. 12, (2004), str. 173-184 – Govori se o zanatskoj proizvodnji unutar Siscije za koju se pretpostavlja da je morala biti bogata zbog činjenice da je Siscija bila gospodarsko i prometno središte.

ISSN: 1331-4270

83.) Gračanin, Hrvoje. **Svijet antičke žene u dva južnopanonska pokrajinska središta, Sisciji i Sirmiju** // Scrinia Slavonica, vol. 4, (2004), str. 15-106 – Autor na temelju epigrafskih spomenika razmatra ulogu žene ali i ženskih božanstava u Sisciji i Sirmiju.

ISSN: 1332-4853 (Tisak)

ISSN: 1848-9109 (Online)

84.) Ožanić, Ivana. **Dvije rimske posude s rešetkom** // Opuscula archaeologica, vol. 28, br. 1 (2004), str. 177-186 – <https://hrcak.srce.hr/6069>. – 11.01.2024. – U članku se radi o pretpostavljenoj namjeni dvije rimske posude s rešetkom od kojih je jedna pronađena u Vinkovcima a druga u Sisku.

ISSN: 0473-0992

85.) Rendić-Miočević, Ante. **O kultu Jupitera i Junone na području Siska** // Međunarodno arheološko savjetovanje Kultovi i vjerovanje kroz povijesna razdoblja : Program i sažeci priopćenja = International Archaeological Symposium „Cults and Beliefes throughout Historical periods : Programme and summaries of reports / Girardi-Jurkić, Vesna (ur.), (2004), str. 36-37 ; 92 – Poster za predavanje s gore navedenim naslovom.

86.) Sanader, Mirjana. **Antike Städte in Kroatien** // Školska knjiga, Zagreb, (2004) – U knjizi su predstavljeni i obrađeni antički gradovi na području Hrvatske te autorica obrađuje i najznačajniju arheološku baštinu svakog antičkog grada na području Hrvatske pa tako i Siscije.

ISBN: 953-0-61906-5

87.) Wiewegh, Zoran. **Oktriće kule zapadnih zidina rimske Siscije** // Arheološki radovi i rasprave, vol. 14, (2004), str. 121-140 – Prilikom zaštitnih arheoloških istraživanja unutar zone rimske Siscije otkriven je i objavljen dio gradskih zidina te jedna od obrambenih kula.

ISSN: 0570-8958 (Tisak)

88.) Wiewegh, Zoran. **Kasna antika i razvoj kršćanstva** // Pro sancto Quirino e.s. – confessio fidei / Mijač-Božek, Sanja (ur.), (2004) – Autor nudi pregled materijalne kulture ranokršćanskog razdoblja iz Siska te izvora o mučeništvu Sv. Kvirina kao i općeniti pregled kasne antike i ranog kršćanstva.

ISBN: 953-6439-24-7

2005.

89.) Burkowsky, Zdenko. **Prilog proučavanju duhovne kulture Segestana i keltskih Tauriska u Sisku i Moslavini** // Godišnjak Gradskog uzeja Sisak, vol. 5, (2005), str. 9-16 – Za proučavanje duhovne kulture predrimskog Siska.

ISSN: 1332-9308

90.) Burkowsky, Zdenko. **Zbirka numizmatike Gradskog muzeja Sisak** // Godišnjak Gradskog uzeja Sisak, vol. 5, (2005), str. 25-30 – Objava numizmatске zbirke u posjedu Gradskog muzeja Sisak.

ISSN: 1332-9308

91.) Burmaz, Josip. **Povijesni arhiv** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 1, (2005), str. 122-124 – Objava zaštitnog arheološkog istraživanja na položaju povijesnog arhiva u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

92.) Burmaz, Josip; Lolić, Tajana. **Siscija – Sv. Kvirin** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 1, (2005), str. 125-127 – Objava zaštitnog arheološkog istraživanja na položaju Sv. Kvirin u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260

93.) Buzov, Marija. **Ivan Krstitelj Tkalčić kao arheolog** // Ivan Krstitelj Tkalčić / Kožul, Stjepan (ur.), (2005), str. 1-25 – Ivan Krstitelj Tkalčić proučavao je antičku Sisačku povijest.

ISSN: 1331-3517

94.) Buzov, Marija. **Lucerne iz Siscije** // Materijali : prilozi za povijest i kulturu Istre / Girardi-Jurkić, Vesna (ur.), (2005), str. 34, 81-82 – Govori se o lucernama odnosno svjetiljkama pronađenima u Sisciji.

ISSN: 1846-1964

95.) Buzov, Marija. **Primjena daljinskih istraživanja u arheologiji** // New Strategies for European Remote Sensing (Proceedings of the 24th Symposium of the European Association of Remote Sensing laboratories, Dubrovnik, Croatia, 25-27 May 2004 / Oluić, Marinko (ur.), (2005), str. 737-740 – Provedena su daljinska istraživanja na području Siska 2003. godine čiji se rezultati ovdje koriste.

ISBN: 905966003X

96.) Buzov, Marija. **Rimski kultovi u Sisciji** // Histria antiqua : časopis Međunarodnog istraživačkog centra za arheologiju, vol. 13, (2005), str. 263-276 – O Rimskim kultovima u Sisciji, standardan rimski panteon, kultovi orijentalnih bogova i božica poput Mitre i Izide ali i o ranom prihvaćanju kršćanstva u Sisciji.

ISSN: 1331-4270

97.) Buzov, Marija. **Kultovi u Rimskoj Sisciji** // Ephemeris Dacoromana / Pineta, Eugen (ur.), (2005) – Predavanje o kultovima i štovanju istih kao i utjecaju kultova na svakodnevni život i vojsku.

ISSN: 1582-1854 (Tisak)

ISSN: 2457-6450 (Online)

98.) Buzov, Marija. **Siscijska kovnica** // Dioklecijan, Tetrarhija i Dioklecijanova palača o 1700. obljetnici postojanja / Cambi, Nenad (ur.), (2005) – Predavanje sa skupa održanog 2005. u Splitu o Siscijskoj kovnici novca.

ISBN: 978-953-163-318-5

99.) Durman, Aleksandar. **Zalihe i proizvodnja željeza za rimsku državnu granicu u Panoniji** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 5, (2005), str. 17-24 – O proizvodnji metalnih predmeta i obradi željeza za rimsku državnu granicu u Panoniji, poznato je da se željezo obrađivalo u Sisciji te se autor toga dotiče.

ISSN: 1332-9308

100.) Goss, Vladimir Peter. **Uskrsnuli svijet prolegomena uvodnim razmatranjima o ranijoj srednjovjekovnoj umjetnosti između Save i Drave** // Starohrvatska prosvjeta, vol. 3, br. 32, (2005), str. 107-107 – <https://hrcak.srce.hr/81836>. – 26.12.2023. – Dio primjera koji se koriste u članku potječu iz Siska.

ISSN: 0351-4539 (Tisak)

ISSN: 1849-1464 (Online)

101.) Migotti, Branka. **The ash-chest of Marcus Aurelius Glabrio from Siscia reconsidered** // *Illyrica antiqua*. Ob honorem Duje Rendić-Miočević / Sanader, Mirjana (ur.), (2005), str. 367-384 – Originalni komad objavljen je 1909. godine a u ovom članku se autorica osvrće na greške prilikom prijašnjih objava te se širi spektar istraživanja.

ISBN: 953-175-210-9

102.) Migotti, Branka. **The Iconography of the Dioscuri on a Sarcophagus from Siscia** // *Histria antiqua* : časopis Međunarodnog istraživačkog centra za arheologiju, vol. 13, (2005), str. 277-287 – Analizira se prikaz Dioskura na sarkofagu pronađenom u Sisciji.

ISSN: 1331-4270

103.) Radman-Livaja, Ivan. **Militaria Sisciensia – nalazi rimske vojne opreme iz Siska u fundusu Arheološkog muzeja u Zagrebu**. University of Zagreb, Arheološki Muzej u Zagrebu, 2004. – U knjizi se obrađuju i po prvi puta objavljuju nalazi rimske vojne opreme pronađeni u Sisku prilikom jaružanja rijeke Kupe 1911. i 1912. godine.

ISBN: 953-6789-15-9

104.) Tomaš, Tea. **Sisak – Ulica S. i A. Radića 2** // *Hrvatski arheološki godišnjak*, vol. 1, (2005), str. 124-125 – Rezultati provedenog zaštitnog arheološkog istraživanja na gore navedenoj adresi u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

2006.

105.) Baćani, Iskra. **Zaštitno arheološko istraživanje „Sisak – Igralište OŠ 22. Lipnja, 2005/06.“** // *Godišnjak Gradskog muzeja Sisak*, vol. 6, (2006), str. 49-60 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja provedenog na navedenoj adresi u Sisku 2005. i 2006. godine.

ISSN: 1332-9308

106.) Baćani, Iskra. **Pleterna skulptura u Sisku** // *Godišnjak Gradskog muzeja Sisak*, vol. 6, (2006), str. 93-100 – Autorica govori o pleteru općenito i pleternoj skulpturi u Sisku.

ISSN: 1332-9308

107.) Belen-Latunić, Dubravka. **Kasnolatenški noževi tipa Pritoka-Bela Cerkev** // *Vjesnik za arheologiju i povijest dalmatinsku*, vol. 99, br. 1 (2006), str. 63-70 –

<https://hrcak.srce.hr/8286>. – 06.01.2024. – U članku se spominje nekoliko primjeraka noževa navedenog tipa pronađenih u Sisku.

ISSN: 1845-7789 (Tisak)

ISSN: 1849-0336 (Online)

108.) Burkowsky, Zdenko. **Iz svakodnevnog života Segestana i keltskih Tauriska** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 6, (2006), str. 9-16 – Obraduje se svakodnevni život stanovnika Siska prije rimskog naseljavanja i osnivanja Siscije.

ISSN: 1332-9308

109.) Burkowsky, Zdenko. **Nalazi numizmatike s arheoloških istraživanja u Sisku tijekom 2005. i 2006. godine** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 6, (2006), str. 61-92 – Objavljuju se numizmatički nalazi pronađeni na arheološkim istraživanjima u Sisku tijekom 2005. i 2006. godine.

ISSN: 1332-9308

110.) Buzov, Marija. **Lucerne iz Siscije** // *Histria antiqua* : časopis Međunarodnog istraživačkog centra za arheologiju, vol. 14, (2006), str. 167-190 – Lucerne, tj. svjetiljke svjedoče o načinu života u jednom provincijalnom središtu u vrijeme antike.

ISSN: 1331-4270

111.) Buzov, Marija. **Ivan Krstitelj Tkalčić kao arheolog** // *Život i djela Ivana Krstitelja Tkalčića* / Razum, Stjepan (ur.), (2006), str. 197-228 – Predavanje u kojem autorica konstatira da je Ivan Krstitelj Tkalčić skupljao i proučavao rimske starine te stvorio numizmatičku zbirku i istraživao rimsku povijest i Sisačke starine.

ISSN: 0351-9767

112.) Buzov, Marija; Graljuk, Boris. **The Bishopric of Siscia. A contribution to Solve some archaeological and historical problems** // *Acta Congressus Internationalis XIV Archaeologiae Christianae: Vindobonae / Reinhardt, Harreither* (ur.), (2006) – Uloga Siscije kao centar dioceze od osnivanja do kraja svojeg postojanja.

ISBN: 8885991424

113.) Domić-Kunić, Alka. **Bellum Pannonicum (12.-11.st. pr. Kr.): posljednja faza osvajanja južne Panonije** // *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, vol. 39, br. 1, (2006), str. 59-164 – <https://hrcak.srce.hr/18694>. – 06.01.2024. – Iz članka se može dobiti prikaz panonskog rata i prilog poznavanju etničke slike južne Panonije kao i pregled povijesti osvajanja Panonije.

ISSN: 0350-7165 (Tisak)

ISSN: 1849-1561 (Online)

114.) Gaspari, Andrej; Erič, Miran; Šmalcelj, Marija. **Roman river barge from sisak (Siscia), Croatia** // Connected by the sea: proceedings of the tenth international symposium on boat and ship archaeology, Roskilde 2003 / Blue, Lucy; Hocker, Fred; Englert, Anton (ur.), (2006), str. 284-289 – Istraživanja provedena na rijeci Kupi u Sisku 1985. godine koja je omogućio rekordno nizak vodostaj rijeke Kupe zbog suša 1985. godine.

ISBN: 978-1-84217-228-5

115.) Lolić, Tajana; Burmaz, Josip. **Siscija – Sv. Kvirin** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 2, (2006), str. 157-177 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja i arheološkog nadzora s pozicije Sv. Kvirin u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN 2459-7260 (Online)

116.) Lolić, Tajana; Petrincec, Tomislav. **Roman City of Siscia – Preliminary Technical Assessment** // Vijeće Europe, 2006. – O tome kako bi trebalo konzervirati i prezentirati arheološku baštinu grada Siska, Preliminary Technical Assessment nastao je u okviru zajedničkog programa Europske komisije i Vijeća Europe.

117.) Tomaš, Tea. **Sisak – Stari grad** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 2, (2006), str. 175 – Rezultati arheološkog nadzora iz starog grada u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

118.) Tomaš, Tea. **Rimsko prstenje arheološke zbirke antike Gradskog muzeja Sisak** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 6, (2006), str. 17-40 – Objava i obrada rimskog prstenja iz antičke zbirke Gradskog muzeja Sisak.

ISSN: 1332-9308

119.) Tomaš, Tea. **Zaštitno arheološko istraživanje „Sisak – Žitni magazin (RB-8), 2005/06.“** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 6, (2006), str. 41-48 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja u Sisku provedenog na gore navedenoj lokaciji.

ISSN: 1332-9308

120.) Vukelić, Vlatka. **Prilog istraživanju antičke Siscije. Prvi pisani spomen Severillina sarkofaga u ranom novovjekovlju i pokušaj rekonstrukcije njegovo izvornog nalazišta** // Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, vol. 39, br. 1 (2006), str. 201-216 – <https://hrcak.srce.hr/18697>. – 13.01.2024. – U tekstu se obrađuje prvi, u literaturi spomenuti spomen Severillina sarkofaga.

ISSN: 0350-7165 (Tisak)

ISSN: 1849-1561 (Online)

2007.

121.) Aralica, Ivan. **Sablje iz 16. i 17. stoljeća izvađene iz korita rijeke Kupe kod Siska** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 7, (2007), str. 145-172 – O sabljama pronađenima u rijeci Kupi.

ISSN: 1332-9308

122.) Baćani, Iskra. **Sisak – igralište OŠ 22. Lipnja** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 3, (2007), str. 198-200 – Rezultati provedenog zaštitnog arheološkog istraživanja u Sisku provedenog prilikom izgradnje vanjskog igrališta Osnovne Škole 22. Lipanj.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

123.) Baćani, Iskra. **Sisak – retencijski bazen 8 (RB 8/II)** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 3, (2007), str. 200-201 – Rezultati arheološkog nadzora u Sisku prilikom izgradnje retencijskog bazena.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

124.) Burkowsky, Zdenko. **Sisak – transportni kolektor II. (T K II.)** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 3, br. (2007), str. 201 – Rezultati arheološkog nadzora u Sisku prilikom izgradnje transportnog kolektora.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

125.) Burkowsky, Zdenko. **Pregled arheoloških nadzora i zaštitnih istraživanja u k.o. Sisak Novi tijekom 2007.** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 7, (2007), str. 57-66 – Skupljeni pregledi arheoloških nadzora i zaštitnih arheoloških istraživanja u gore navedenoj katastarskoj općini provedenih tijekom 2007. godine.

ISSN: 1332-9308

126.) Burmaz, Josip. **Sisak – Euroherc** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 3, (2007), str. 196-198 – Zaštitno arheološko istraživanje na lokaciji izgradnje zgrade Euroherca u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

127.) Buzov, Marija. **Povijesni izvori za povijest Siska** // Humanistička naobrazba kao temelj hrvatskog i europskog identiteta / Dukat, Anđelka (ur.), (2007), str. 1-25 – Predavanje

sa skupa „Humanistička naobrazba kao temelj hrvatskog i europskog identiteta“, ističu se znameniti ljudi naše kulturne povijesti koji su radili i pisali o Sisku.

128.) Buzov, Marija. **Rano kršćanstvo u kontinentalnoj Hrvatskoj i topografija panonskih gradova s osvrtom na topografiju ranokršćanske Siscije** // Crkvena kulturna dobra, vol. 5, (2007), str. 39-61 – Govori se o ranom kršćanstvu u kontinentalnoj Hrvatskoj te se donose topografije nekoliko panonskih gradova uz poseban osvrt na topografiju ranokršćanske Siscije.

ISSN: 1334-2452

129.) Buzov, Marija. **Ivan Radman Livaja, Militaria Sisciensia. Nalazi rimske vojne opreme iz Siska u fundusu Arheološkoga muzeja u Zagrebu** // Arheološki radovi i rasprave, vol. 15, (2007), str. 302-305 – U prikazu se govori o monografiji Ivana Radmana Livaje.

ISSN: 0570-8958

130.) Glogović, Dunja; Mendušić, Marko. **Osvrt na fibule tipa Jezerine u Hrvatskoj povodom novih nalaza iz Dragišića** // Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu, vol. 24, (2007), str. 145-152 – <https://hrcak.srce.hr/25686>. 17.12.2023. – Spominju se dvije fibule tipa Jezerine koje su pronađene u Sisku a obradila ih je R. Košćević 1980. godine.

ISSN: 1330-0644 (Tisak)

ISSN: 1848-6371 (Online)

131.) Göricke-Lukić, Hermine. **Rimski novac kovan povodom bitke kod Murse 351. godine** // Osječki zbornik, vol. 28, (2007), str. 15-31 – <https://hrcak.srce.hr/154386>. 06.01.2024. – Novac kovan povodom bitke kod Murse 351. godine kovan je i u Sisciji i Sirmiju.

ISSN: 0473-4882 (Tisak)

ISSN: 2718-3289 (Online)

132.) Lolić, Tatjana. **Siscija – Sv. Kvirin** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 3, (2007), str. 203-205 – Zaštitno arheološko istraživanje i konzervatorsko restauratorski radovi na lokaciji Sv. Kvirin u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 1459-7260 (Online)

133.) Migotti, Branka. **Rimski sakrofazi Siscije** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 7, (2007), str. 7-30 – Autorica donosi kataloški pregled sarkofaga i urni iz Siscije.

ISSN: 1332-9308

134.) Migotti, Branka. **The Social/Gender Context of the Sarcophagus of a togata clarissima femina from Siscia (Pannonia Superior)** // Archaeologia Bulgarica, vol. 11, br. 1,

(2007), str. 67-78 – Kontekst prikaza žene u togi na sarkofagu, pretpostavlja se da je prikaz namjeren te da je pokojnica željela biti prikazana u muškoj senatorskoj odjeći.

ISSN: 1310-9537

135.) Migotti, Branka. **Rimska bulla u Panoniji** // Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, vol. 40, br. 1 (2007), str. 187-219 – <https://hrcak.srce.hr/28839>. 13.01.2024. – U članku se spominju mnogi nalazi iz Siska.

ISSN: 0350-7165 (Tisak)

ISSN: 1849-1561 (Online)

136.) Miletić, Ivana. **Terra sigillata s lokaliteta Sv. Kvirin u Sisku (cardo i pripadajuća infrastruktura)** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 7, (2007), str. 51-56 – Objavljena terra sigillata s gore navedenog lokaliteta.

ISSN: 1332-9308

137.) Nikoloska, Aleksandra; Burmaz, Josip. **Novi nalazi kulturnih spomenika iz Siska** // Opuscula archaeologica, vol. 31, br. 1 (2007), str. 205-220 – <https://hrcak.srce.hr/26722>. 11.01.2024. – Objava spomenika rimskog religijskog života pronađenih prilikom zaštitnih arheoloških istraživanja u Sisku.

ISSN: 0473-0992

138.) Radman Livaja, Ivan. **In Segestica** // Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu, vol. 24, (2007), str. 153-172 – <https://hrcak.srce.hr/25687>. 22.01.2024. – Članak o natpisu na jednoj od pronađenih olovnih tesera u rijeci Kupi u Sisku, tesera je znakovita jer se na njoj pojavljuje natpis „Segestica“ koji je ujedno i jedini epigrafički spomenik Segestice kao toponima.

ISSN: 1330-0644 (Tisak)

ISSN: 1848-6371 (Online)

139.) Tomaš, Tea. **Sisak – A. Starčevića 20** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 3, (2007), str. 195-196 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja i arheološkog nadzora na navedenoj adresi u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

140.) Tomaš, Tea. **Žitni magazin, retencijski bazen 8 (RB 8)** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 3, (2007), str. 202-203 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja na prostoru retencijskog bazena žitnog magazina u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

141.) Vukelić, Vlatka. **Prilog proučavanju razvoja sisačke arheologije u drugoj polovici 19. i polovici 20. stoljeća. Andrija Colussi kao pionir sisačke arheologije** // Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, vol. 40, br. 1 (2007), str. 347-368 – <https://hrcak.srce.hr/28843>.

18.01.2024. – Autorica daje prikaz razvoja početaka suvremene arheologije u Sisku.

ISSN: 0350-7165 (Tisak)

ISSN: 1849-1561 (Online)

142.) Wiewegh, Zoran. **Nalaz građevine s apsidom u Drugoj ulici u Sisku** // Arheološki radovi i rasprave, vol. 15, (2007), str. 91-103 – O pronalasku ostataka arhitekture s apsidom i kanalom tijekom zaštitnih arheoloških istraživanja u Sisku 2002. godine.

ISSN: 0570-8958

2008.

143.) Aralica, Tomislav. **Najstariji puščani mehanizam u Hrvatskoj** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 8, (2008), str. 79-90 – O najstarijem puščanom mehanizmu u Hrvatskoj.

ISSN: 1332-9308

144.) Bačani, Iskra. **Sisak – Stari grad (dvorište)** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 4, br. – (2008), str. 224-226 – Rezultati sustavnog arheološkog istraživanja na prostoru Starog grada u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

145.) Bačani, Iskra; Tomaš, Tea. **Pregled arheoloških istraživanja Gradskog muzeja Sisak u 2007. godini** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 8, (2008), str. 7-16 – Autorice daju pregled svih arheoloških istraživanja koja je proveo Gradski muzej Sisak u 2007. godini.

ISSN: 1332-9308

146.) Burkowsky, Zdenko. **Sisak – Gundulićeva 14 i 16** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 4, br. – (2008), str. 219-221 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja i arheološkog nadzora na navedenoj adresi u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

147.) Burkowsky, Zdenko. **Sisak – k. o. Sisak novi** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 4, br. – (2008), str. 223-224 – Rezultati arheološkog nadzora u katastarskoj općini Sisak novi.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

148.) Buzov, Marija. **Plautilla, sudbina jedne princeze** // *Archaeologia Adriatica*, vol. 2, br. 2 (2008), str. 473-488 – <https://hrcak.srce.hr/37124>. 08.01.2024 – Autorica spominje bazu za kip carice Plautille s natpisom koja je pronađena u Sisku.

ISSN: 1846-4807 (Tisak)

ISSN: 1848-9281 (Online)

149.) Buzov, Marija. **Siscia – središte i sjecište putova** // *Materijali, Prilozi za povijest i kulturu Istre / Girardi Jurkić, Vesna (ur.)*, (2008), str. 46; 99-46; 100 – Predavanje o Sisciji te važnosti položaja Siscije.

ISSN: 1846-1964

150.) Knezović, Ivan. **Potruga za miljokazom iz Sela kod Siska** // *Godišnjak Gradskog muzeja Sisak*, vol. 8, (2008), str. 23-38

ISSN: 1332-9308

151.) Mihok, Lubomír; Mamuzić, Ilija. **Beginnings of iron metallurgy on territories of Croatia and Slovakia** // *Carpatica - Karpatika / Vegeš, Mykola Mykolajevyč. et. al. (ur.)*, (2008), str. 3-14 – O počecima metalurgije u Hrvatskoj i Slovačkoj, u tekstu se spominje Siscija.

*Napomena: Knjiga nema ISBN

152.) Pavlaković, Ida; Škrkulja, Rosana. **Sisak – Gundulićeva 28** // *Hrvatski arheološki godišnjak*, vol. 4, (2008), str. 221-223 – Zaštitno arheološko istraživanje provedeno na navedenoj adresi u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

153.) Pavlaković, Ida; Škrkulja, Rosana. **Pregled arheoloških istraživanja Gradskog muzeja Sisak u 2007. godini (II.)** // *Godišnjak Gradskog muzeja Sisak*, vol. 8, (2008), str. 17-22 – Drugi dio pregleda svih arheoloških istraživanja koja je proveo Gradski muzej Sisak u 2007. godini.

ISSN: 1332-9308

154.) Peković, Jelica. **Izgradnja sisačke utvrde od 1544. do 1552. godine** // *Godišnjak Gradskog muzeja Sisak*, vol. 8, (2008), str. 49-78 – O načinu i razlozima izgradnje sisačke utvrde.

ISSN: 1332-9308

155.) Radman-Livaja, Ivan. **Le rôle des étiquettes de plomb dans le travail du textile a Siscia** // *Purpurae Vestes III. Textiles y tintes en la ciudad antiqua / Alfaro, Carmen; Brun,*

Jean-Pierre; Borgard, Phillipe; Pierobon Benoit, Raffaella (ur.), (2008), str. 181-196 – Nalazi na olovnim teserama povezani su sa proizvodnjom tekstila u Sisciji.

ISBN: 978-84-370-7960-8

156.) Simon, Francisco Marco; Roda de Llanza, Isabel. **Latinska defixio (Sisak, Hrvatska) upućena riječnom bogu Savu sa spomenom Hispanca L. Licinija Sure** // Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, vol. 41, br. 1 (2008), str. 187-198 – <https://hrcak.srce.hr/46215>. 22.01.2024. – Obrađuje se latinski defixio pronađen u Sisku koji priziva riječnog boga Savusa.

ISSN: 0350-7165 (Tisak)

ISSN: 1849-1561 (Online)

157.) Tomaš, Tea. **Sisak – Ulica I. K. Sakcinskog b. b.** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 4, br. – (2008), str. 226-227 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja u ulici Ivana Kukuljevića Sakcinskog u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

158.) Tomaš, Tea. **Siscija – Sv. Kvirin** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 4, br. – (2008), str. 228-229 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja na poziciji Sv. Kvirin u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

2009.

159.) Antonić, Nikolina; Burmaz, Josip. **Sisak – Sv. Kvirin** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 5, (2009), str. 195-198 – Rezultati sustavnih arheoloških istraživanja koja su se provodila na poziciji Sv. Kvirin.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

160.) Baćani, Iskra. **Sisak – Ulica A. Starčevića 40** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 5, (2009), str. 291-293 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja provedenog na navedenoj adresi u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

161.) Baćani, Iskra; Škrkulja, Rosana; Tomaš Barišić, Tea. **Pregled arheoloških istraživanja Gradskog muzeja Sisak u 2008. godini** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 9, (2009),

str. 59-80 – Autorice daju pregled svih arheoloških istraživanja koja je proveo Gradski muzej Sisak u 2008. godini.

ISSN: 1332-9308

162.) Burkowsky, Zdenko. **Minijaturne posude iz prapovijesne zbirke Gradskog muzeja Sisak** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 9, (2009), str. 287-308 – Autor objavljuje i obrađuje minijaturne posude koje se dio prapovijesne zbirke Gradskog muzeja Sisak.

ISSN: 1332-9308

163.) Buzov, Marija. **Siscijska kovnica** // Dioklecijan, Tetrarhija i Dioklecijanova palača o 1700. obljetnici postojanja / Cambi, Nenad (ur.), (2009), str. 621-645 – O kovnici novca u Sisciji te mnogobrojnim vrstama novca proizvođenim u Sisciji koji se mogu naći po cijelom svijetu.

ISBN: 978-953-163-318-5

164.) Buzov, Marija. **The Stone Monuments from Siscia** // XI International Colloquium on Roman Provincial Art, Rome and Provinces: Models and Diffusion – Predavanje sa navedenog skupa provedeno 19.05.2009..

165.) Buzov, Marija. **Siscia – The Centre and Intersection of Roads** // *Histria antiqua* : časopis Međunarodnog istraživačkog centra za arheologiju, vol. 17, (2009), str. 241-254 – O sjecištima važnih puteva te Siscija kao prometno čvorište.

ISSN: 1331-4270 (Tisak)

166.) Buzov, Marija. **The Topography of early Christian Siscia** // *Classica et Christiana* vol. 4, (2009), str. 2; 43-77 – O topografiji Siscije u ranokršćansko vrijeme.

ISSN: 1842-3043 (Tisak)

ISSN: 2393-2961 (Online)

167.) Cindrić, Igor; Lolić, Tatjana; Metež, Ljerka; Miletić Čakširan, Ivana; Petrincec, Tomislav; Zagorac, Ivan. **Industrijski kompleks Segestica u Sisku, Konzervatorska studija sa sustavom mjera zaštite nepokretnih kulturnih dobara** // Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturnih, Konzervatorski odjel u Sisku i Konzervatorski odjel u Zagrebu, (2009) – Konzervatorska studija za konzervaciju tvorničkog kompleksa Segestica koji se nalazi unutar Kulturno – povijesne cijeline grada Siska te unutar Arheološke zone Siscija – Segestica.

ISSN: 1845-4054

168.) Durman, Aleksandar; Gaspari, Andrej; Levanič, Tom; Novšak, Matjaz. **The Development of the Regional Oak Tree-ring Chronology from the Roman Sites in Celje (Slovenia) and Sisak (Croatia)** // *Tree-Rings, Kings, and Old World Archaeology and Environment: Papers Presented in Honor of Peter Ian Kuniholm* / Manning W., Sturt; Bruce,

Mary Jaye (ur.), (2009), str. 57-64 – Pokušaj združavanje kronologija Celja i Siska na temelju dendrokronologije u jednu veliku regionalnu kronologiju.

ISBN: 978-1-78297-378-2

169.) Krajcar Bronić, Ines. **Datiranje arheoloških artefakata metodom ¹⁴C** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 9, (2009), str. 81-92 – O navedenoj metodi datiranja i njenoj primjeni prilikom datiranja arheoloških nalaza.

ISSN: 1332-9308

170.) Leleković, Tino. **Sisak – Ulica I. Gundulića 28** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 5, (2009), str. 293-296 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja provedenog na navedenoj adresi u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

171.) M. Allison, Penelope. **Upotreba materijalnih i pisanih izvora: pristup rimskom stambenom prostoru na kraju tisućljeća (Sonja Kirchhoffer)** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 9, (2009), str. 7-58 – Važnost i pravilan način upotrebe materijalnih i pisanih izvora.

ISSN: 1332-9308

172.) Margetić, Davor; Margetić, Dalibor. **Antoninijani cara Galijena s reversnim natpisom SISCIA AVG** // Numizmatičke vijesti, vol. 51, br. 62 (2009), str. 5-15 – <https://hrcak.srce.hr/237348>. 08.01.2024. – O novcu cara Galijena iz kovnice novca u Sisciji.

ISSN: 0546-9422

173.) Margetić, Davor; Margetić, Dalibor. **Probovo poprsje s parma štitom na sisačkim antoninijanima** // Numizmatičke vijesti, vol. 51, br. 62 (2009), str. 17-29 – <https://hrcak.srce.hr/237349>. 08.01.2024. – O novcu cara Proba s malim okruglim štitom na aversu kovanim u Sisciji.

ISSN: 0546-9422

174.) Mirnik, Ivan. **Patvorine rimskog carskog novca nađene tijekom jaružanja kupe u Sisku 1912. god. Summary: Forgeries of Roman coins found during the dredging of the Kupa river at Sisak in 1912** // Jurišićev zbornik. Zbornik radova u znak sjećanja na Marija Jurišića / Bekić, Luka (ur.), (2009), str. 291-309 – O imitacijama rimskog novca pronađenima prilikom jaružanja kupe 1912. godine.

ISBN: 978-953-7389-06-2

175.) Mujadžević, Dino. **Osmanska osvajanja u Slavoniji 1552. u svjetlu osmanskih arhivskih izvora** // Povijesni prilozi, vol. 28, br. 36 (2009), str. 89-107 –

<https://hrcak.srce.hr/40282>. 05.01.2024. – Autor se dotiče i strateške i povijesne važnosti grada Siska prilikom osmanskih osvajanja.

ISSN: 0351-9767 (Tisak)

ISSN: 1848-9087 (Online)

176.) Škrkulja, Rosana. **Sisak – Euroagram** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 5, (2009), str. 284-286 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja provedenog na navedenoj poziciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

177.) Škrkulja, Rosana. **Sisak – Rimska 25** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 5, (2009), str. 286-288 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja provedenog na navedenoj adresi u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

178.) Škrkulja Rosana. **Sisak – Stari grad** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 5, (2009), str. 288-289 – Rezultati sustavnog arheološkog istraživanje unutar Starog grada u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

179.) Tomaš, Tea. **Sisak – Sv. Kvirin** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 5, (2009), str. 289-291 – Rezultati sustavnog arheološkog istraživanja provedenog na poziciji Sv. Kvirin u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

180.) Vukelić, Vlatka. **Sarkofag Maksimijane Emilije iz Siska** // Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, vol. 42, br. 1 (2009), str. 393-420 – <https://hrcak.srce.hr/63429>. 15.12.2023. – O registraciji rimskog sarkofaga Maksimijane Emilije pronađenog u Sisku od strane ranih arheologa s kraja 19. stoljeća.

ISSN: 0350-7165 (Tisak)

ISSN: 1849-1561 (Online)

181.) Vukelić, Vlatka. **Počeci sustavnih arheoloških istraživanja u Sisku – druga polovina 19. stoljeća** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 9, (2009) – O prvim arheološkim istraživanjima i o prvim arheolozima u Sisku.

ISSN: 1332-9308

182.) Vukelić, Vlatka. **Spomenica župne crkve Sv. Križa u Sisku – izvor za proučavanje početaka sustavnih arheoloških istraživanja** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 9, (2009), str. 121-126 – O prvim sustavnim arheološkim istraživanjima i o prvim arheolozima u Sisku te izvorima za proučavanje istih.

ISSN: 1332-9308

2010.

183.) Baćani, Iskra. **Sisak – Komunalna zona (AN 4)** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 6, (2010), str. 291-292 – Rezultati zaštitnih arheoloških istraživanja u navedenoj zoni u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

184.) Baćani, Iskra; Gospodinović, Sanja; Škrgulja, Rosana. **Pregled arheoloških istraživanja Gradskog muzeja Sisak** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 10, (2010), str. 549-566 – Autorice donose pregled arheoloških istraživanja koja je proveo Gradski muzej Sisak.

ISSN: 1332-9308

185.) Baiutti, Ana. **Bibliografija Godišnjaka Gradskog muzeja Sisak: 1-10 (2000-2010)** – Autorica navodi i mnoge rezultate arheoloških istraživanja koji se mogu pronaći u Godišnjacima Gradskog muzeja Sisak.

ISBN: 9536439476, 9789536439478

186.) Burkowsky, Zdenko. **Značajne prinove u Numizmatičkoj zbirci Gradskog muzeja Sisak** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 10, (2010), str. 415-424 – Autor ističe značajnije nove nalaze za Numizmatičku zbirku Gradskog muzeja Sisak.

ISSN: 1332-9308

187.) Burmaz, Josip; Antonić, Nikolina. **Sisak – Sv. Kvirin** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 6, (2010), str. 295-298 – Rezultati sustavnog arheološkog istraživanja na poziciji Sv. Kvirin u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

188.) Gospodinović, Sanja. **Sisak – Rimska ulica 16 (Lučka kapetanija)** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 6, (2010), str. 292-295 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja s navedene adrese u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

189.) Gračanin, Hrvoje. **Rimske prometnice i komunikacije u kasnoantičkoj južnoj Panoniji** // *Scrinia Slavonica*, vol. 10, br. 1 (2010), str. 9-69 – <https://hrcak.srce.hr/77178>. 08.12.2023. – Autor se dotiče i Siscije kako se nalazi na ovome području i komunikacijski je i trgovinski čvor ovoga područja.

ISSN: 1332-4853 (Tisak)

ISSN: 1848-9109 (Online)

190.) Koprivnjak, Vedran. **Antički numizmatički nalazi s lokaliteta Sisak – Dunavski Lloyd** // *Godišnjak Gradskog muzeja Sisak*, vol. 10, (2010), str. 25-62 – Objavljuju se numizmatički nalazi s navedenog lokaliteta koji pripadaju periodu antike.

ISSN: 1332-9308

191.) Koprivnjak, Vedran. **Dio nalaza rimskog novca s lokaliteta Sisak – Lučka kapetanija** // *Godišnjak Gradskog muzeja Sisak*, vol. 10, (2010), str. 63-94 – Objavljuje se dio nalaza rimskog novca s navedenog lokaliteta.

ISSN: 1332-9308

192.) Leleković, Tino. **Sisak – Ulica Augusta Cesarca** // *Hrvatski arheološki godišnjak*, vol. 6, (2010), str. 298-300 – Rezultati zaštitnih arheoloških istraživanja provedenih u navedenoj ulici u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

193.) Lolić, Tatjana. **Roman City of Siscia – Business Plan, 2010.** // *Vijeće Europe*, (2010) – Poslovni plan za konzervaciju, restauraciju i prezentaciju sjevernog ulaza u Sisciju i izgradnju arheološkog parka Sv. Kvirin.

194.) Margetić, Davor. **Antoninijani Julijana Panonskoga** // *Numizmatičke Vijesti*, vol. 52, br. 63 (2010), str. 10-38 – <https://hrcak.srce.hr/237329>. 14.01.2024. – Dio antoninijana Julijana Panonskog kovano je u Sisciji.

ISSN: 0546-9422

195.) Neralić, Jadranka. **Veze Siscije/Siska s Vatikanom** // *Međunarodni znanstveni skup „Antiqua Fides“*, (2010) – Predavanje s navedenog skupa održanog 3.12.2010.-4.12.2010., odabrani su podatci koji osvjetljavaju antičku, srednjovjekovnu i ranomodernu povijest grada Siscije, njegove biskupije, svećenstva i uglednika te ulogu Siska u obrani protiv Turaka.

196.) Radman-Livaja, Ivan. **Les plombs inscrits de Siscia**, 2010., doktorska disertacija, Ecole Pratique des Hautes Etudes, Pariz.

197.) Škrgulja, Rosana. **Zbirka koštanih igala Gradskog muzeja Sisak** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 10, (2010), str. 425-468 – Objava zbirke koštanih igala koja se nalazi u posjedu Gradskog muzeja Sisak.

ISSN: 1332-9308

198.) Tepert, Darko. **Kovanice iz Siscije nađene u Kafarnaumu u kontekstu drugih bliskoističnih nalazišta** // Antiquam fidem, Simpozij o Sisačkoj biskupiji: Programska knjižica, (2010), str. 11-12 – Kovanice pronađene u Kafarnaumu proizvedene su u poznatoj kovnici novca u Sisciji.

199.) Vujnović, Nikša; Burmaz, Josip. **Autocesta Zagreb – Sisak, dionica Lekenik – Sisak** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 6, (2010), str. 273-277 – Rezultati terenskog pregleda dionice uključujući i dio ceste u Sisku te prilaz u sam grad.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

200.) Vukelić, Vlatka. **Neobjavljena korespondencija o arheološkim istraživanjima u Sisku iz druge polovice 19. stoljeća** // Kroatologija, vol. 1, br. 1 (2010), str. 316-336 – <https://hrcak.srce.hr/60219>. 22.01.2024. – U korespondenciji se radi o arheološkim istraživanjima provedenim u Sisku.

ISSN: 1847-8050 (Tisak)

ISSN: 1848-9117 (Online)

201.) Vukelić, Vlatka. **Sisačko nalazište „Rimska pivnica“ – monumentalni spomenik javne namjene ; istraživanje u drugoj polovini 19. stoljeća** // Nastambe i stanovanje od prapovijesti do srednjeg vijeka / Girardi-Jurkić, Vesna; Džin, Kristina (ur.), (2010), str. 99-100 – Predavanje održano na navedenom skupu, radi se o početku istraživanja i samom istraživanju lokaliteta „Rimska pivnica“ u Sisku.

202.) Vukelić, Vlatka. **Sztariczkijska karta Siska iz 1783. godine** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 10, (2010), str. 121-144 – Do sada neobjavljena karta u kartografiji Siska koja otvara nove vidike na ustroj bedema antičke Siscije.

ISSN: 1332-9308

2011.

203.) Baćani, Iskra. **Sisak – Ulica A. Cuvaja** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 7, (2011), str. 323-324 – Rezultati arheološkog nadzora u navedenoj ulici u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

204.) Buzov, Marija. **Antička naselja uz rijeku Savu** // *Histria antiqua* : časopis Međunarodnog istraživačkog centra za arheologiju, vol. 20, br. 20 (2011), str. 373-374 – <https://hrcak.srce.hr/79770>. 09.01.2024. – Proučava se razvoj antičkih naselja uz rijeku Savu, jedan od primjera je Siscija.

ISSN: 1331-4270

205.) Buzov, Marija. **Ancient Settlements along the Sava River** // *Histria antiqua* : časopis Međunarodnog istraživačkog centra za arheologiju, vol. 20, br. 20 (2011), str. 355-374 – Gore navedeni članak pod brojem **204.)** na engleskom jeziku.

ISSN: 1331-4270

206.) Buzov, Marija. **The Stone Monuments from Siscia** // *Roma y las provincias: modelo y difusion* / Nogales, Trinidad; Roda, Isabel (ur.), (2011), str. 351-358 – O kamenim spomenicima pronađenim u Sisciji.

ISBN: 978-88-8265-602-7

207.) Leleković, Tino. **Antičke nekropole Siscije i Murse**, 2011., doktorska disertacija, Filozofski fakultet, Zagreb.

208.) Lolić, Tatjana; Petrinec, Tomislav. **Sisak** // *Arheologija i turizam u Hrvatskoj* / Mihelić, Sanjin (ur.), (2011), str. 292-311 – Utvrđuju se glavna područja za prezentaciju bitnih elemenata rimskog urbanizma i rimske arhitekture.

ISBN: 978-953-6789-52-8

209.) Lolić, Tatjana; Petrinec, Tomislav. **Sisek – urbana arheologija in reurbanizacija** // *Arheo* (Ljubljana), vol. 28, (2011), str. 147-158 – O namjeri nadležnog konzervatorskog zavoda za prezentaciju rimskih arheoloških ostataka uzimajući u obzir današnju urbanu strukturu grada.

ISSN: 0351-5958

210.) Migotti, Branka. **Prostor ranokršćanske biskupije Siscije i njegova arheološka ostavština** // *Sisačka biskupija – antiquam fidem* (zbornik radova) / Tepert, Darko; Jurić, Spomenka (ur.), (2011), str. 35-69 – O prostoru na kojem se rasprostirala biskupija Siscija i arheološka građa i literatura o istoj.

ISBN: 978-953-241-323-6

211.) Miletić-Čakširan, Ivana; Čakširan, Vlatko. **Zaštita industrijske baštine grada Siska na primjerima Tvorničkog kompleksa Segestice, zgrade Munjare i Starog mosta.** // *Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske*, vol. 35, br. 35 (2011), str. 143-156 –

<https://hrcak.srce.hr/117645>. 07.01.2024. – Autori pišu o prezentaciji i početku rada na revitalizaciji i prenamjeni industrijske baštine grada Siska.

ISSN: 0350-2589 (Tisak)

ISSN: 2459-668X (Online)

212.) Miletić Čakširan, Ivana; Sever, Zdravka. **Primjena atomske emisijske spektrometrije uz induktivno spregnutu plazmu (ICP-AES) u analizi keramičkih ulomaka s lokaliteta Arhiv II u Sisku** // Rimske keramičarske i staklarske radionice : proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru : zbornik 1. međunarodnog arheološkog kolokvija / Lipovac Vrkljan, Goranka; Radić Rossi, Irena; Šiljeg, Bartul (ur.), (2011), str. 291-298 – Interdisciplinarni članak, dobiveni rezultati omogućuju usporedbu između analiziranih ulomaka te donošenje zaključaka o načinu proizvodnje, sastavu glinene smjese i kemijskim procesima koji se odvijaju tokom pečenja.

ISBN: 9789536064083

213.) Miloglav, Ina. **Siscija – Sv. Kvirin** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 7, (2011), str. 318-322 – Rezultati arheoloških istraživanja na poziciji Sv. Kvirin u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

214.) Pavlović, Ana. **Reducirani numi siscijske kovnice tipa Iovi Conservatori Avgg Nn iz ostave u Trijebnju** // Znanstveni skup Hrvatskog arheološkog društva Istraživanja u Imotskoj krajini, Imotski, 11-13. listopada 2011. : program i sažeci izlaganja – Predavanje o numima navedenog tipa koji su kovani u Sisciji a pronađenu u Trijebnju.

215.) Pavlović, Ana. **Numizmatički nalazi s lokaliteta Šepkovčica** // Opuscula archaeologica, vol. 35, (2011), str. 263-296 – Velika većina numizmatičkih nalaza s navedenog lokaliteta kovani su u kovnici novca u Sisciji.

ISSN: 0473-0992

216.) Petrović, Ivanka. **Sv. Kvirin, siscijski biskup-mučenik. Kult i hagiografska tradicija** // Antiquam fidem. Simpozij o Sisačkoj biskupiji, (2011), str. 12-13 – O zaštitniku grada Siska i povijesti njegovog kulta.

ISBN: 978-953-241-323-6

217.) Šanjek, Franjo. **Rani srednji vijek i Sisačka biskupija** // Antiquam fidem: Radovi sa znanstvenoga skupa: Sisak, 3.-5. prosinca 2010. / Tepert, Darko; Jurić, Spomenka (ur.), 2011, str. 95-110 – Pregled nastanka i nestanka Sisačke biskupije u ranokršćansko vrijeme.

ISBN: 978-953-241-323-6

218.) Škrgulja, Rosana. **Sisak – Dunavski Lloyd** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 7, (2011), str. 315-318 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja s navedene pozicije u Sisku. ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

219.) Škrgulja, Rosana. **Sisak – Sv. Kvirin** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 7, (2011), str. 322-323 – Rezultati sustavnog arheološkog istraživanja provedenog na navedenoj poziciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

220.) Vukelić, Vlatka. **Lokalitet „Rimska pivnica“ u Sisku – primjer istraživanja antičke monumentalne građevine javne namijene u drugoj polovici 19. stoljeća** // *Histria antiqua* : časopis Međunarodnog istraživačkog centra za arheologiju, vol. 20, br. 20 (2011), str. 235-243 – <https://hrcak.srce.hr/79759>. 13.01.2024. – Autorica piše o rezultatima i načinu provođenja arheoloških istraživanja iz druge polovice 19. stoljeća na lokalitetu „Rimska pivnica“ u Sisku.

ISSN: 1331-4270

221.) Vukelić, Vlatka. **Povijest sustavnih arheoloških istraživanja u Sisku od 16. stoljeća do 1941. godine**, 2011., doktorska disertacija, Hrvatski studiji, Zagreb, Hrvatska.

2012.

222.) Baćani, Iskra; Gospodinović, Sanja; Škrgulja, Rosana; Tomaš Barišić, Tea. **Zaštitna arheološka istraživanja Gradskog muzeja Sisak 2000.-2010. : Gradski muzej Sisak, siječanj – travanj 2012.**, (2012) – Katalog i rezultati svih zaštitnih arheoloških istraživanja provedenih u Sisku od 2000. do 2010. godine.

ISBN: 978-953-6439-49-2

223.) Bednjanec, Linda. **Sisak – Komunalna zona (McDonald's)** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 8, (2012), str. 308 – Probno arheološko istraživanje na prostoru izgradnje McDonald's poslovnice u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

224.) Burkowsky, Zdenko. **Sisak – Kranjčevićeva ulica** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 8, (2012), str. 309 – Arheološko istraživanje u navedenoj ulici u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

225.) Buzov, Marija. **Cults in Roman Siscia** // *Classica et Christiana*, vol. 7, (2012), str. 1; 57-83 – Kultovi u Sisciji i rano prihvaćanje kršćanstva u Sisciji.

ISSN: 1842-3043 (Tisak)

ISSN: 2393-2961 (Online)

226.) Buzov, Marija. **Izvori za povijest rimske Siscije** // *Riječi* : časopis za književnost, kulturu i znanost Matice hrvatske Sisak, vol.1-2/2012, br. 1-2 (2012), str. 149-154 – Autorica navodi izvore za koristiti prilikom istraživanja povijesti rimske Siscije.

ISSN: 0557-9465

227.) Demicheli, Dino; Radman Livaja, Ivan; Wiewegh, Zoran. **List of personal names on a ceramic bowl fragment from Siscia** // *Actes du Colloque Ductus* ; „Inscriptions mineurs: nouveautes et reflexions“ / Fuchs, Michel; Sylvestre, Richard; Schmidr Heidenreich, Cristophe (ur.), (2012), str. 185-192 – Onomatska analiza deset imena urezanih na komadu keramičke posude pronađene u Sisku.

ISBN: 978-3-0343-0442-9

228.) Margetić, Davor. **Praesidia reipublic and the last emission of antoniniani at the mint of Siscia** // *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, vol. 45, br. 1 (2012), str. 359-368 – <https://hrcak.srce.hr/102016>. 16.01.2024. – O zadnjoj ediciji antoninijana kovanih u Sisciji.

ISSN: 0350-7165 (Tisak)

ISSN: 1849-1561 (Online)

229.) Margetić, Davor; Margetić, Dalibor. **Rijetki i neobjavljeni siscijski antoninijani cara Proba s konjem na aversu** // *Numizmatičke Vijesti*, vol. 54, br. 65 (2012), str. 21-38 – <https://hrcak.srce.hr/190273>. 16.01.2024. – Prikaz neobjavljenih antoninijana cara Proba s konjem na aversu kovanih u Sisciji.

ISSN: 0546-9422

230.) Radman-Livaja, Ivan. **Rimski trnokop iz Siska s urezanim natpisom** // *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, vol. 45, br. 1 (2012), str. 483-497 – <https://hrcak.srce.hr/102032>. 10.12.2023. – Članak o neobjavljenom rimskom trnokopu s natpisom koji je pronađen prilikom jaružanja rijeke Kupe u Sisku.

ISSN: 0350-7165 (Tisak)

ISSN: 1849-1561 (Online)

231.) Rendić-Miočević, Ante. **Uz tragove carskog kulta u Sisciji – Fragmentarni mramorni portret Septimija Severa iz Siska i njegovo značenje u odnosu na stanje u Sisciji u doba Severa** // *Art History – the Future is Now. Studies in Honor of Professor Vladimir P.*

Goss / Cepetić, Maja; Dujmović, Danko; Jukić, Vjekoslav; Nikoloska, Aleksandra (ur.), (2012), str. 62-87 – Autor smješta mramorni portret cara Septimija Severa u povijesni kontekst Gornje Panonije.

ISBN: 978-953-6104-90-1

232.) Rendić-Miočević, Ante. **Rijeke i riječna božanstva u rimsko doba u hrvatskom dijelu Panonije** // *Histria antiqua* : časopis Međunarodnog istraživačkog centra za arheologiju, vol. 21, br. 21 (2012), str. 293-306 – <https://hrcak.srce.hr/102440>. 11.12.2023. – Autor se dotiče i Siscije u sklopu istraživanja rijeka i riječnih božanstava u rimsko doba.

ISSN: 1331-4270 (Tisak)

233.) Rončević, Sanda; Pitarević Svedružić, Lovorka; Sever Štrukil, Zdravka; Miletić Čakširan, Ivana. **Determination of Chemical Composition of Pottery from Antic Siscia by ICP-AES after Enhanced Pressure Microwave Digestion** // *Analytical Methods*, vol. 4, (2012), str. 8; 2506-2514 – Interdisciplinarni članak, kemijskom analizom analizira se keramika iz Siscije.

ISSN: 1759-9660 (Tisak)

ISSN: 1759-9679 (Online)

234.) Šašel Kos, Marjeta. **Uloga mornarice u Oktavijanovom Ilirskom ratu** // *Histria antiqua* : časopis Međunarodnog istraživačkog centra za arheologiju vol. 21, br. 21 (2012), str. 93-104 – <https://hrcak.srce.hr/100873>. 11.12.2023. – Spominje se riječna bitka koju Dion Kasije vodi protiv Panonaca u Sisciji.

ISSN: 1331-4270 (Tisak)

235.) Škrgulja, Rosana. **Sisak – Sv. Kvirin** // *Hrvatski arheološki godišnjak*, vol. 8, (2012), str. 311-313 – Rezultati sustavnog arheološkog istraživanja s navedene pozicije u Sisku koja je provodio Gradski muzej Sisak.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

236.) Šošić Klindžić, Rajna; Tončinić, Domagoj. **Sisak – Sv. Kvirin** // *Hrvatski arheološki godišnjak*, vol. 8, (2012), str. 313-316 – Rezultati sustavnog arheološkog istraživanja s navedene pozicije u Sisku koja je provodio Odsjek za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

237.) Tomaš Barišić, Tea. **Sisak – Rimska ulica (šetnica)** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 8, (2012), str. 310-311 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja iz navedene ulice u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

238.) Vukelić, Vlatka; Pernjak, Dejan. **Igre u antičkog Sisciji** // Međunarodno arheološko savjetovanje „Privatne i javne igre od prapovijesti do ranog Srednjeg vijeka“ : program i sažeci priopćenja / Džin, Kristina; Jurković, Mirko (ur.), (2012), str. 88 – Predavanje o igrama u antičkoj Sisciji.

239.) Vukelić, Vlatka; Radman-Livaja, Ivan. **Oslobođenici na nadgrobnim natpisima antičke Siscije** // IV. Kongres Hrvatskih povjesničara 2012.- „Sloboda“, (2012) – Predavanje kojim se želi dokazati brojnost i utjecaj oslobođenika na strukturu stanovnika antičke Siscije.

240.) Vukelić, Vlatka; Radman-Livaja, Ivan. **Blago rijeke Kupe**, 2012. – Ekspertiza, katalog i monografija kojom se prati povijest podvodnih istraživanja na rijeci Kupi u Sisku od prve polovine 19. stoljeća.

ISBN: 978-953-6789-65-8

2013.

241.) Bilić, Tomislav. **Pre-Imperial coinage from Sisak** // *Illyrica antiqua 2 – in honorem Duje Rendić-Miočević*, (2013) – Predavanje o predcarskom novcu iz Siscie i ekonomskom značaju Segestice prije rimskog osvajanja.

ISBN: 978-953-175-657-0

242.) Buzov, Marija. **Arheološka istraživanja u urbanim cjelinama** // Zbornik 3. kongresa povjesničara umjetnosti / Žmegač, Andrej, et. al. (ur.), (2013), str. 25-31 – Na primjerima Siska i Splita diskutira se o uspješnosti prepoznavanja važnosti prošlosti i njenog ukomponiranja u grad kao urbanu cijelinu.

ISBN: 978-953-6106-99-8

243.) Drnić, Ivan. **Sisak – Pogorelac** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 9, (2013), str. 357-359 – Geofizičko istraživanje provedeno na navedenoj poziciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

244.) Drnić, Ivan. **Sisak – Pogorelac (k. č. 15/2)** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 9, (2013), str. 359-361 – Rezultati terenskog pregleda i sondažnog istraživanja na navedenoj poziciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

245.) Kaić, Iva. **Rimski svijet u malome. Geme kao svjedočanstva svakodnevnog života**, 2013., doktorska disertacija, Filozofski fakultet, Zagreb. – Posebno su interesantne geme iz Siscije te one nisu bile analizirane do izrade ove doktorske disertacije.

246.) Leleković, Tino. **Sisak – Ulica braće Radić 32** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 9, (2013), str. 369-373 – Rezultati provedenog zaštitnog arheološkog istraživanja na navedenoj adresi u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

247.) Margetić, Davor; Margetić, Dalibor. **Emisija antoninijana Sacra Moneta Sisciensis i datacija uzurpacije Julijana Panonskog** // Numizmatičke Vijesti, vol. 55, br. 66 (2013), str. 5-20 – <https://hrcak.srce.hr/190255>. 22.12.2023. – Uz pomoć novih numizmatičkih elemenata pokušava se donijeti prilog rješavanju povijesnog problema datacije uzurpacije Julijana Panonskog.

ISSN: 0546-9422

248.) Migotti, Branka. **The Roman Sarcophagi of Siscia** // Arheološki radovi i rasprave, vol. 17, (2013), str. 181-226 – O rimskim sarkofazima iz Siscije.

ISSN: 0570-8958

249.) Miletić Čakširan, Ivana. **Keramika tankih stijenki s lokaliteta Sv. Kvirin u Sisku** // Opuscula archaeologica, vol. 37/38, (2013), str. 111-160 – Obraduje se i objavljuje keramika tankih stijenki pronađena na lokalitetu Sv. Kvirin prilikom zaštitnih arheoloških istraživanja provedenih 2003. godine.

ISSN: 0473-0992

250.) Miloglav, Ina. **Siscia – primjer razvijene rimske urbanizacije** // The 3rd International Symposium of Archaeology. From wattle and daub to mortar. / Sekulov, Vane.P. (ur), (2013) – Predavanje o Sisciji kao primjeru rimske urbanizacije.

251.) Miloglav, Ina; Lolić, Tanja; Šošić Klindžić, Rajna. **Multilayered Approach to Archaeological Research in the Urban Environment – Case Study: Siscia** // Abstracts 19th Annual Meeting of the European Association of Archaeologists / Jan Turek (ur.) – Prezentacija ideje o arheološkom parku u Sisku na temelji antičke Siscije.

ISBN: 978-80-261-0255-7

252.) Miloglav, Ina; Mušić, Branko. **Siscija – Sv. Kvirin** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 9, (2013), str. 363-367 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja na navedenoj poziciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

253.) Mušić, Branko; Miloglav, Ina. **Siscija – Sv. Križ** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 9, (2013), str. 361-363 – Rezultati geofizičkih istraživanja provedenih na navedenoj poziciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

254.) Pavlović, Ana. **Brončani novac siscijske kovnice iz razdoblja kasne tetrarhije (305-313) u svjetlu ostava iz Trijebnja u Bosni i Hercegovini i Bjelovara u Hrvatskoj**, 2013., doktorska disertacija, Filozofski fakultet, Zagreb.

255.) Pavlović, Ana. **Kršćanski simboli na novcu Konstantina Velikog** // Okrugli stol „Pogled na Konstantinovo doba, 213→313“ : program i sažeci izlaganja / Marohnić, Jelena; Vilogorac Brčić, Inga (ur.), (2013), str. 14 – Predavanje o kršćanskim simbolima na novcu Konstantina velikog, velika količina ovakvog novca kovana je u Sisciji.

256.) Pavlović, Ana. **Genio Avgvsti and Genio Caesaris types in Siscia mint** // *Illyrica antiqua 2 – in honorem Duje Rendić Miočević : knjiga sažetaka* / Demicheli, Dino (ur.), (2013), str. 32-32 – Predavanje o navedenim tipovima novca kovanima u Sisciji.

ISBN: 978-953-175-657-0

257.) Radman-Livaja, Ivan. **Craftspeople, Merchants or Client? The Evidence of Personal Names on the Commercial lead tags from Siscia** // *Making Textiles in Pre-Roman and Roman Times: People, Places, Identities, Ancient Textiles Series vol. 13* / Gleba, Margarita; Pásztoókai-Szeőke, Judit (ur.), (2013), str. 87-108.

ISBN: 9781842177679

258.) Škrgulja, Rosana. **Sisak – Sv. Kvirin** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 9, (2013), str. 367-369 – Rezultati sustavnog arheološkog istraživanja s navedene pozicije u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

259.) Tomaš Barišić, Tea. **Sisak – Frankopanska ulica b.b.** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 9, (2013), str. 355-357 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja iz navedene ulice u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

260.) Tončinić, Domagoj. **Der römische Militärstützpunkt Siscia in Anbetracht neuer Grabungsergebnisse** // The XVIIIth Roman Military Equipment Conference, Copenhagen 10-14 June 2013. Imitation and Inspiration. Programme, Abstracts, Posters, Participants, Maps / Palui Jensen, Xenia; Grane, Thomas (ur.), (2013), str. 29-29 – Predavanje o rimskoj vojnoj bazi u Sisciji kroz svjetlo novih istraživanja u Sisku.

261.) Vukelić, Vlatka. **Pionirska uloga Ivana Krstitelja Tkalčića u razvoju sisačke arheologije u drugoj polovici 19. stoljeća** // Croatica Christiana Periodica, vol. 37, br. 72 (2013), str. 129-152 – <https://hrcak.srce.hr/116107>. 18.01.2024. – Autorica navodi da je Ivan Krstitelj Tkalčić proveo terenska arheološka istraživanja u Sisku u drugoj polovici 19. stoljeća.

ISSN: 0350-7823 (Tisak)

ISSN: 1848-9982 (Online)

262.) Vukelić, Vlatka; Pernjak, Dejan. **Public and private games in Ancient Siscia** // Histria antiqua : časopis Međunarodnog istraživačkog centra za arheologiju, vol. 22, (2013), str. 251-264 – O igrama koje su stanovnici Siscije igrali u antici.

ISSN: 1331-4270

263.) Vukelić, Vlatka, Pernjak, Dejan. **Rekognosciranje i pokušaj ubikacije siscijanskog amfiteatra** // Povijesni prilozi, vol. 32, br. 44 (2013), str. 7-26 – <https://hrcak.srce.hr/105630>. 22.01.2024. – Pokušaj postavljanja temelja za daljenje istraživanje i otkrivanje potencijalne lokacije amfiteatra u Sisciji.

ISSN: 0351-9767 (Tisak)

ISSN: 1848-9087 (Online)

2014.

264.) Artuković, Ivana. **Rimskodobne fibule iz fundusa Muzeja Brodskog Posavlja** // Opuscula archaeologica, vol. 37/38, br. 1 (2014), str. 189-217 – <https://doi.org/10.17234/OA.37.6>. 19.01.2024 Jedna od 17 rimskih fibula u antičkoj zbirci Muzeja Brodskog Posavlja podrijetlom je iz Siska a darovana je muzeju krajem tridesetih godina prošlog stoljeća.

265.) Boras, Ivana. **Sisak – Zagrebačka ulica, k.č. 2356/1** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 10, (2014), str. 275-276 – Rezultat arheološkog nadzora provedenog na navedenoj adresi.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

266.) Drnić, Ivan; Miletić Čakširan, Ivana. **Naselje iz mladeg željeznog doba na lijevoj obali Kupe u Sisku: Strabonova »Σισκία«?** // Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, vol. 47, br. 1 (2014), str. 147-251 – <https://hrcak.srce.hr/130821>. 11.01.2024. – Arheološka istraživanja u Sisku pokazuju da postoji prapovijesni soj ispod rimske Siscije, u ovome članku autori govore o položaju „Povijesni arhiv“ te istraživanja na istom provedena 2003. i 2004. godine.

ISSN: 0350-7165 (Tisak)

ISSN: 1849-1561 (Online)

267.) Drnić, Ivan; Groh, Stefan. **Sisak – Pogorelac** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 10, (2014), str. 267-268 – Rezultati geofizičkih istraživanja s navedene pozicije u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

268.) Drnić, Ivan. **Sisak – Pogorelac** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 10, (2014), str. 268-271 – Rezultati sustavnog arheološkog istraživanja provedenog na navedenoj poziciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

269.) Gračanin, Hrvoje; Bilogrivić, Goran. **Postrimski grad u južnoj Panoniji: primjer Siscije** // Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, vol. 32, (2014), str. 1-26 – <https://hrcak.srce.hr/136355>. 10.01.2024. – Članak o sudbini rimskog grada u južnoj Panoniji nakon prestanka rimske vlasti na primjeru Siscije.

ISSN: 1330-7134 (Tisak)

ISSN: 1848-896X (Online)

270.) Kaić, Iva. **Sjaj dragog kamena. Rimske geme iz Siscije** // Gradski muzej Sisak, (2014) – Predavanje o rimskodobnoj gliptici iz Siscije na primjeru gema iz zbirke Gradskog muzeja Sisak.

ISSN: 1332-9308

271.) Kalafatić, Hrvoje; Šiljeg, Bartul. **Arheološki terenski pregled područja izgradnje Nove luke Sisak** // Annales Instituti Archaeologici, vol. 10, br. 1 (2014), str. 192-196 – <https://hrcak.srce.hr/128714>. 12.01.2024. – Tijekom arheoloških istraživanja otkrivena je zemljana struktura kružnog tlocrta s vidljivim manjim dodacima kružnog tlocrta s južne i zapadne strane.

ISSN: 1845-4046 (Tisak)

ISSN: 1848-6363 (Online)

272.) Kalafatić, Hrvoje; Šiljeg, Bartul. **Nova luka Sisak** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 10, (2014), str. 266-267 – Rezultati terenskog pregleda s navedene lokacije u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

273.) Koprivnjak, Vedran. **Sisak – Zagrebačka ulica (državna cesta D 36)** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 10, (2014), str. 277-278 – Rezultati arheološkog nadzora provedenog u navedenoj ulici u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

274.) Koprivnjak, Vedran. **Sisak – Zagrebačka ulica** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 10, (2014), str. 278-280 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja provedenog u navedenoj ulici u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

275.) Leljak, Mia; Lazar, Irena. **Rimske staklarske radionice na području hrvatskog dijela provincije Panonije** // Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, vol. 46, br. 1 (2014), str. 115-133 – <https://hrcak.srce.hr/117909>. 08.12.2023. – U članku su obrađene antičke staklarske peći iz Siska i iz Vinkovaca.

ISSN: 0350-7165 (Tisak)

ISSN: 1849-1561 (Online)

276.) Lolić, Tatjana. **Urbanizam antičke Siscije na temelju analize i interpretacije povijesne i moderne nacrtne dokumentacije**, 2014., doktorska disertacija, Filozofski fakultet, Zagreb.

277.) Margetić, Davor. **Neobjavljeni i rijetki antoninijani cara Proba iz Siscije na kojima car na aversu drži bodež (pugio)** // Numizmatičke Vijesti, vol. 56, br. 67 (2014), str. 18-35 – <https://hrcak.srce.hr/189720>. 09.12.2023. – U članku su objavljeni i detaljno opisani navedeni antoninijani cara Proba.

ISSN: 0546-9422

278.) Miletić Čakširan, Ivana. **Keramika tankih stijenki s lokaliteta Sv. Kvirin u Sisku** // Opuscula archaeologica, vol. 37/38, br. 1 (2014), str. 111-160 – <https://doi.org/10.17234/OA.37.5>. 26.12.2023. – Analiza i statistička obrada dosada neobjavljene keramike sitnih stijenki s lokaliteta Sv. Kvirin u Sisku.

ISSN: 0473-0992

279.) Miloglav, Ina. **Siscija – Sv. Kvirin** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 10, (2014), str. 273-275 – Rezultati provedenog arheološkog istraživanja na navedenoj lokaciji.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

280.) Radman Livaja, Ivan. **Tesere iz Siska : olovne tesere iz Siscije**, (2014) – O olovnim teserama pronađenim u Sisku.

ISBN: 978-953-6789-82-5

281.) Škrgulja, Rosana. **Sisak – Sv. Kvirin** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 10, (2014), str. 272-273 – Rezultati sustavnog arheološkog istraživanja s navedene lokacije u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

282.) Vukelić, Vlatka; Radman-Livaja, Ivan. **New epigraphic testimonies for the beneficiarii in Siscia** // Roman army in the regions of the northern Adriatic and Eastern Alps, (2014) – Predavanje o epigrafskim spomenicima i njihovim donatorima iz Siscije.

283.) Vukelić, Vlatka; Radman-Livaja, Ivan. **The „roman“ ditch on maps and plans of Sisak – The issue of Segestica's defences and Tiberius' ditch according to ancient sources, archaeological data and modern maps and plans** // Međunarodni znanstveni skup Stoljeće hrabrih: Arheologija rimskog osvajanja i otpora starosjedilaca u Iliriku za vrijeme Augusta i njegovih nasljednika, (2014) – Predavanje i pokušaj pobližeg objašnjavanja obrane i zauzimanja Siscije.

284.) Vukelić, Vlatka. **Čovjek i vizija – Duje Rendić Miočević i istraživanje Siscije** // XX. Međunarodno arheološko savjetovanje« Múze i umjetnost od prapovijesti do kasne antike » In Memoriam Vesnae Girardi Jurkić, (2014) – Predavanje o projektu sustavnog istraživanja Siscije na kojemu su trebali raditi najveći stručnjaci tadašnje Jugoslavije i SAda do kojeg nikada nije došlo.

285.) Vukelić, Vlatka. **Villa suburbana on the Siscian site „Mrcinište“ – example of an economic production complex in the Pannonian suburbium** // International Symposium of Archaeology and History in memoriam Constantini Daicoviciu The 40th Edition Rural settlement – the center of economical life from prehistory to present times – Predavanje pokušava definirati nalazište te usporediti arhive svih institucija koje su provodile arheološka istraživanja na spomenutom nalazištu.

2015.

286.) Baiutti, Ana. **Bibliografija kataloga Gradskog muzeja Sisak 1965-2015.**, (2015) – U navedenom razdoblju bilo je mnogo izložbi u Gradskom muzeju Sisak od kojih su mnoge bile arheološkog karaktera, sve se mogu pronaći u ovom izdanju.

ISBN: 978-953-6439-63-8

287.) Burkowsky, Zdenko; Škrgulja, Rosana; Tomaš Barišić, Tea; Bilić, Tomislav; Drnić, Ivan; Radman-Livaja, Ivan. **35. prije Krista = 35 Before Christ**, (2015) – Knjiga s članicima raznih tematika vezanih uz arheologiju Siska najvećih stručnjaka i istraživača antičke Siscije i ostalih Sisačkih lokaliteta.

ISBN: 978-9536439-65-2

288.) Buzov, Marija; Lalošević, Vesna. **Rijeka koja spaja: slika Save u duhovnoj kulturi kasnoantičkih rimskih središta** // Rijeka Sava u povijesti / Ostajmer, Branko (ur.), (2015), str. 17-41 – Rad preispituje na koji su način izvori materijalne i religijske kulture antičkog vremena prenijeli sliku o antičkoj svakodnevnici uz obale rijeke Save.

ISBN: 978-953-6659-88-3

289.) Čakširan, Vlatko. **Ciklus predavanja „Sisak u svjetlu novih arheoloških istraživanja“ (Zbornik sažetaka)**, (2015) – U navedenom zborniku sažetaka nalazi se nekoliko predavanja stručnjaka vezanih uz arheologiju Siska.

ISBN: 978-953-6439-61-4

290.) Drnić, Ivan; Miletić Čakširan, Ivana. **Segestika – naselje iz željeznog doba. Istraživanja na Pogorelcu i Frankopanskoj ulici (Državni arhiv u Sisku)** // Sisak u svjetlu novih arheoloških istraživanja / Vlatko Čakširan (ur.), (2015), str. 9-10 – Predavanje o arheološkim istraživanjima provedenim na navedenim pozicijama u Sisku.

ISBN: 978-953-6439-61-4

291.) Drnić, Ivan. **Sisak – Pogorelac** // Hrvatski arheološki godišnjak vol. 11, (2015), str. 288-290 – Rezultati sustavnog arheološkog istraživanja provedenog na navedenoj poziciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

292.) Jerončić, Tomislav. **Zaštitna arheološka istraživanja na lokalitetu Sisak – kolodvor 2013. – 2014.** // Sisak u svjetlu novih arheoloških istraživanja / Vlatko Čakširan (ur.), (2015), str. 7-8 – Predavanje o zaštitnim istraživanjima provedenim na navedenoj poziciji u Sisku.

ISBN: 978-953-6439-61-4

293.) Koprivnjak, Vedran. **Sisak – trasa strujnog kabla** // Hrvatski arheološki godišnjak vol. 11, (2015), str. 292-294 – Rezultati arheološkog nadzora s navedene trase u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

294.) Kristović, Maris; Jerončić, Tomislav. **Sisak – željeznički kolodvor** // Hrvatski arheološki godišnjak vol. 11, (2015), str. 296-300 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja s navedene pozicije u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

295.) Leleković, Tino. **Rimsko groblje u ulici Ivana Gundulića u Sisku** // Sisak u svjetlu novih arheoloških istraživanja / Vlatko Čakširan (ur.), (2015), str. 11 – Predavanje o nekropoli s navedene pozicije u Sisku.

ISBN: 978-953-6439-61-4

296.) Lolić, Tatjana. **Urbanizam antičke Siscije** // Sisak u svjetlu novih arheoloških istraživanja / Vlatko Čakširan (ur.), (2015), str. 13-14 – Predavanje o urbanom rasporedu antičke Siscije.

ISBN: 978-953-6439-61-4

297.) Margetić, Davor. **Neobjavljeni antoninijani Dioklecijana i Maksimijana VIRTVS AVGVSTORVM iz kovnice Siscija** // Numizmatičke Vijesti, vol. 57, br. 68 (2015), str. 5-14 – <https://hrcak.srce.hr/164306>. 22.12.2023. – Objava i opis novih vrsti antoninijana iskovana za careve Dioklecijana i Maksimijana u kovnici novca u Sisciji.

ISSN: 0546-9422

298.) Miloglav, Ina; Lolić, Tatjana. **Sisak – Sv. Kvirin** // Hrvatski arheološki godišnjak vol. 11, (2015), str. 290-292 – Preventivna konzervacija u svrhu zaštite i sanacija lokaliteta provedena na navedenoj poziciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

299.) Miloglav, Ina. **Arheološka istraživanja na lokalitetu Sv. Kvirin – sjeverni ulaz u Sisciju** // Sisak u svjetlu novih arheoloških istraživanja / Vlatko Čakširan (ur.), (2015), str. 15-16 – Predavanje o istraživanjima provedenim na navedenoj poziciji u Sisku.

ISBN: 978-953-6439-61-4

300.) Nakić, Andrija. **Sisak – Pogorelac** // Hrvatski arheološki godišnjak vol. 11, (2015), str. 286-288 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja provedenog na navedenoj poziciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

301.) Nodilo, Helena. **Sisak – Bakranova ulica** // Hrvatski arheološki godišnjak vol. 11, (2015), str. 284-286 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja provedenog u navedenoj ulici u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

302.) Pavlović, Ana. **Reducirani numi siscijske kovnice tipa Iovi Conservatori Augg Nn iz ostave u Trijebnju** // Izdanja Hrvatskog arheološkog društva, vol. 29, (2015), str. 69-90 – O navedenom tipu novca kovanom u kovnici novca u Sisciji.

ISSN: 0351-8884

303.) Radman Livaja, Ivan. **Rimske olovne tesere iz Siska** // Sisak u svjetlu novih arheoloških istraživanja / Vlatko Čakširan (ur.), (2015), str. 4-5 – Predavanje o rimskim olovnim tesarama pronađenim u Sisku.

ISBN: 978-953-6439-61-4

304.) Šašel Kos, Marjeta. **Rijeka Noar u Strabonovoj Geografiji** // Scrinia Slavonica, vol. 15, (2015), str. 343-352 – <https://hrcak.srce.hr/164539>. 16.12.2023. – Strabon spominje rijeku Noar u blizini Segestice, kasnije Siscije današnjeg Siska.

ISSN: 1332-4853 (Tisak)

ISSN: 1848-9109 (Online)

305.) Škrgulja, Rosana; Migotti, Branka. **Stela veterana 14. legije Gaja Antonija Sentina iz Siscije** // Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, vol. 48, br. 1 (2015), str. 19-49 – <https://hrcak.srce.hr/151717>. 15.12.2023. – Objava fragmentarno sačuvane nadgrobne stele pronađene u Sisku.

ISSN: 0350-7165 (Tisak)

ISSN: 1849-1561 (Online)

306.) Škrgulja, Rosana; Halamić, Josip; Šorša, Ajka. **Arheološki lokalitet Sv. Kvirin kao jedan od izvora onečišćenja tla olovom (Sisak, Hrvatska)** // Knjiga sažetaka Abstracts book / Horvat, Marija; Wacha, Lara (ur.), (2015), str. 255-256 – Članak o utjecaju i posljedicama upotrebe olova u antičkoj Sisciji na tlu suvremenog grada Siska.

ISBN: 978-953-6907-50-2

307.) Tomaš Barišić, Tea. **Sisak – Trg hrvatskih branitelja** // Hrvatski arheološki godišnjak vol. 11, (2015), str. 294-295 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja provedenog na navedenom trgu u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

308.) Tomaš Barišić, Tea. **Sisak – ulica 1. svibnja** // Hrvatski arheološki godišnjak vol. 11, (2015), str. 295-296 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja provedenog u navedenoj ulici u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

309.) Tončinić, Domagoj. **Die römischen Militärlager von Siscia. Der Gegensatz von historischen Quellen und archäologischen Befunden** // 3rd International Conference on the Roman Danubian Provinces. Society and Economy. Universität Wien, Wien, 11. – 14. November 2015, (2015) – Predavanje o rimskim vojnim kampovima Siscije i kontrastu između povijesnih izvora i provedenih arheoloških istraživanja.

310.) Tončinić, Domagoj. **U potrazi za rimskim vojnim logorima u Sisciji** // Sisak u svjetlu novih arheoloških istraživanja / Vlatko Čakširan (ur.), (2015), str. 12 – Predavanju o potencijalnoj ubikaciji rimskog vojnog logora u Sisku.

ISBN: 978-953-6439-61-4

311.) Vukelić, Vlatka; Glazer, Eva Katarina. **Siscijanska villa suburbana na lokalitetu „Mrcinište“**. **Primjer gospodarsko-proizvodnog kompleksa u panonskom suburbiju (Sažetak)** // Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, vol. 47, br. 2, 2015, str. 579-580 – O rimskoj vili koja je bila dio proizvodnog kompleksa u blizini Siska.

ISSN: 0353-295X (Tisak)

ISSN: 1849-0344 (Online)

312.) Vukelić, Vlatka; Radman-Livaja, Ivan. **Roman military inscriptions from Siscia: an overview** // Limes XXII Proceedings of the 22nd international Congress of Roman Frontier studies, vol. 22, br. – (2015), str. 399-405 – O zapisima i natpisima koje su ostavljali rimski vojnici prilikom odlaska iz Siscije.

ISSN: 0323-9535

313.) Zupčić, Kruno. **Plovidba rijekom Kupom kroz vrijeme** // Sisak u svjetlu novih arheoloških istraživanja / Vlatko Čakširan (ur.), (2015), str. 6 – Predavanje o uporabi rijeke Kupe kao plovne prometnice i komunikacijskog pravca.

ISBN: 978-953-6439-61-4

2016.

314.) Baćani, Iskra. **Sisak – Rimska ulica (Holandska kuća – dvorište)** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 12, (2016), str. 328-329 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja provedenog na navedenoj poziciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

315.) Burkowsky, Zdenko. **O važnosti nalaza AE 4 Roma i solida Justinijana I. s arheoloških istraživanja u Sisku** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 11, (2016), str. 6-15 – Prilikom arheoloških istraživanja pronađeni su navedeni nalazi kovani u Siscijskoj kovnici, autor govori o njihovoj važnosti u numizmatici.

ISSN: 1332-9308

316.) Buzov, Marija; Lalošević, Vesna. **The Picture of Early Christian Communities in Pannonia during the Pre-Constantine and the Constantine Time** // Acta XVI Congressus Internationalis Archaeologiae Christianae / Brandt, Olof; Castiglia, Gabriele (ur.), (2016), str. 1265-1284 – Slika i uloga panonskih gradova u navedenim razdobljima.

ISBN: 978-88-85-911-651

317.) Carić, Mario; Franić, Tomislav. **Sisak – Županijski sud** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 12, (2016), str. 333-335 – Rezultati arheološkog nadzora provedenog na navedenoj poziciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

318.) Domiter, Ozren. **Novoobjavljeni ulomci votivnih pločica s prikazom podunavskih konjanika iz Arheološkog muzeja u Zagrebu** // Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, vol. 49, br. 1 (2016), str. 123-144 – <https://hrcak.srce.hr/182065>. 29.01.2024. – U članku su objavljeni ulomci votivnih pločica od kojih je jedna iz Siska.

ISSN: 0350-7165 (Tisak)

ISSN: 1849-1561 (Online)

319.) Drnić, Ivan. **Sisak – Pogorelac** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 12, (2016), str. 325-328 – Rezultati sustavnih arheoloških istraživanja provedenih na navedenoj poziciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

320.) Gračanin, Hrvoje; Bilogrivić, Goran. **Siscia in Late Antiquity and the Early Middle Ages: Fate of a Post-Roman Town in Southern Pannonia** // *Acta Archaeologica Carpathica*, vol. 51, (2016), str. 103-144 – Opisan je prelazak iz rimskog kasnoantičkog grada u srednjovjekovni grada.

ISSN: 0001-5229 (Tisak)

ISSN: 2719-4841 (Online)

321.) Kaić, Iva. **Rimski intagliji iz Zbirke nakita i gema Gradskog muzeja Sisak** // *Godišnjak Gradskog muzeja Sisak*, vol. 11, (2016), str. 16-29 – Obradena je skupina od 9 intalja iz rimskog razdoblja koji potječu iz Siska te su pronađeni kao slučajni nalazi.

ISSN: 1332-9308

322.) Margetić, Davor; Margetić, Dalibor. **Prva emisija novaca cara Proba u kovnici Sisciji** // *Numizmatičke Vijesti*, vol. 58, br. 69 (2016), str. 15-35 – <https://hrcak.srce.hr/172185>. 27.01.2024. – Predstavljanje novog materijala iz literature i elektroničnih izvora o prvoj emisiji novaca cara Proba u kovnici novca u Sisciji.

ISSN: 0546-9422

323.) Migotti, Branka. **An architectonic sarcophagus from Siscia (Sisak, NW Croatia)** // *Römische Steindenkmäler im Alpen-Adria-Raum. Neufunde, Neulesungen und Interpretationen epigraphischer und ikonographischer Monumente* / Lafer, Renate (ur.), (2016), str. 223-240 – O sarkofagu pronađenom u Sisku.

ISBN: 978-3-7086-0893-8

324.) Mušić, Branko. **Sisak – parkiralište bivše Grame** // *Hrvatski arheološki godišnjak*, vol. 12, (2016), str. 323-325 – Rezultati geofizičkog istraživanja provedenog na navedenoj poziciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

325.) Nodilo, Helena. **Sisak – Županijski sud** // *Hrvatski arheološki godišnjak*, vol. 12, (2016), str. 335-337 – Zaštitno arheološko istraživanje provedeno u Sisku na navedenoj poziciji.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

326.) Pavlinac, Marko. **Karakterizacija čeličnog bloka iz rimskog doba**, 2016, diplomski rad, Fakultet strojarstva i brodogradnje, Zagreb. – Usporedba kemijskog sastava čavla suvremenog doba i rezultata provedenih na ljubljanskom sveučilištu na čeličnom čavlu iz Siska u rimsko doba.

327.) Skelac, Goran. **Sisak – željeznički kolodvor** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 12, (2016), str. 332-333 – Rezultati geofizičkog istraživanja provedenog na navedenoj poziciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

328.) Škrgulja Rosana. **Sisak – Sv. Kvirin** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 12, (2016), str. 330-331 – Rezultati sustavnog arheološkog istraživanja provedenog na navedenoj poziciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

329.) Škrgulja, Rosana; Tomaš Barišić, Tea. **Pregled arheoloških istraživanja Gradskog muzeja Sisak od 2011. do 2013. godine** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 11, (2016), str. 320-341 – Pregled arheoloških istraživanja koja je proveo Gradski muzej Sisak u navedenom razdoblju.

ISSN: 1332-9308

330.) Tomaš Barišić, Tea. **Rimske brončane svjetiljke Gradskog muzeja Sisak** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 11, (2016), str. 30-47 – O rimskim brončanim svjetilkama koje se čuvaju u Gradskom muzeju Sisak.

ISSN: 1332-9308

331.) Tomaš Barišić, Tea. **Sisak – Ulica F. Lovrića** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 12, (2016), str. 331-332 – Rezultati arheološkog nadzora i zaštitnog arheološkog istraživanja iz navedene ulice u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

332.) Vukelić, Vlatka; Pernjak, Dejan. **Neka saznanja o staklarstvu u rimskoj Sisciji (Sažetak)** // Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, vol. 48, br. 1 (2016), str. 244-244 – <https://doi.org/10.17234/RadoviZHP.48.10>. 25.01.2023. – Sažetak o saznanjima što se tiče staklarstva u rimskoj Sisciji.

ISSN: 0353-295X (Tisak)

ISSN: 1849-0344 (Online)

333.) Vukelić, Vlatka; Radman-Livaja, Ivan. **Not exactly new epigraphic testimonies for the beneficiarii in Siscia ...** // Opera Instituti archaeologici Sloveniae, vol. 31, (2016), str. 205-212 – Dodatna saznanja o epigrafskim spomenicima i beneficiariima u Sisciji.

ISSN: 1408-5208 (Tisak)

ISSN: 2670-5966 (Online)

2017.

334.) Baćani, Iskra. **Sisak – Rimska ulica (Holandska kuća – dvorište)** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 13, (2017), str. 334-336 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja provedenog na navedenoj poziciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

335.) Bilić, Tomislav. **Pre-Imperial coinage from Sisak** // *Illyrica antiqua – in honorem Duje Rendić-Miočević*, Proceedings of the International Conference Šibenik, 12th-15th September 2013 / Demicheli, Dino (ur.), (2017), str. 457-478 – O predcarskim novcima iz Siscije.

ISBN: 978-953-175-657-0

336.) Bilić, Tomislav. **Coin circulation in the pre-Imperial period in north-west Croatia** // *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, vol. 50, br. 1 (2017), str. 223-254 – <https://hrcak.srce.hr/192001>. 08.01.2024. – Najveći broj kovanog novca pronađen je u Sisku.

ISSN: 0350-7165 (Tisak)

ISSN: 1849-1561 (Online)

337.) Božić, Mate. **Bitka kod Siska 1593. godine** // *Pleter: Časopis udruge studenata povijesti*, vol. 1, br. 1 (2017), str. 177-192 – <https://hrcak.srce.hr/246660>. 11.01.2024. – U članku su pruženi povijesni i vojni konteksti Sisačke bitke 1593. godine.

ISSN: 2459-8623 (Tisak)

ISSN: 2757-0460 (Online)

338.) Carić, Mario. **Sisak – Ulica S. S. Kranjčevića i ulica A. i S. Radića** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 13, (2017), str. 344-346 – Rezultati provedenog arheološkog nadzora u navedenim ulicama u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

339.) Drnić, Ivan. **Sisak – Pogorelac** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 13, (2017), str. 331-334 – Rezultati sustavnog arheološkog istraživanja provedenog na navedenoj lokaciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

340.) Kristović, Maris; Jerončić, Tomislav. **Sisak – Željeznički kolodvor – pothodnik** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 13, (2017), str. 346-349 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja provedenog na navedenoj lokaciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

341.) Krmpotić, Marijana; Bergant, David. **Sisak – Frankopanska ulica** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 13, (2017), str. 331 – Rezultati arheološkog nadzora provedenog u navedenoj ulici u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

342.) Margetić, Davor; Margetić, Dalibor. **Siscijska kovanja antoninijana tipa CONSERVATOR AVGG za Dioklecijana i Maksimijana** // Numizmatičke Vijesti, vol. 59, br. 70 (2017), str. 31-59 – <https://hrcak.srce.hr/195786>. 17.01.2024. – U članku su prikazane mnoge rijetke i neobjavljene varijante navedenog tipa kovane u Sisciji.

ISSN: 0546-9422

343.) Pavlović, Ana. **Siscijska kovnica u razdoblju kasne tetrarhije** // Ciklus numizmatičkih predavanja: Rimska carska kovnica u Sisciji 1755 godina kasnije. Zbornik sažetaka / Burkowsky, Zdenko (ur.), (2017), str. 8-8 – Kao i sve kovnice, ona u Sisciji doživjela je korjenite promjene nakon Dioklecijanove novčane reforme.

ISBN: 978-953-6439-80-5

344.) Radman-Livaja, Ivan; Lučić, Lovorka. **A curious inscription on a lead tag from Siscia** // Arheološki radovi i rasprave, vol. 18, br. 1 (2017), str. 79-91 – <https://doi.org/10.21857/mnlqgcj1py>. 29.01.2024. – O natpisu na jednoj od mnogobrojnih olovnih pločica s natpisima iz Siscije.

ISSN: 0570-8958

345.) Radman Livaja, Ivan. **Pregled ilirske onomastike na sisačkim tesarama** // Tusculum, vol. 10, br. 2 (2017), str. 143-171 – <https://hrcak.srce.hr/186055>. 22.01.2024. – Članak s fokusom na ilirska a ne latinska imena pronađena na tesarama iz Siska.

ISSN: 1846-9469 (Tisak)

ISSN: 1849-0417 (Online)

346.) Šašel Kos, Marjeta. **The Sisciani in the Roman Empire** // Studia Europaea Gnesnensia, vol. 16, (2017), str. 173-203 – U članku se radi o stanarima Siscije posvjedočenima van grada i njegovog teritorija, bazira se na korpusu zapisa iz Siscije i zapisa iz drugih djelova Rimskog Carstva.

ISSN: 2082-596X (Tisak)

ISSN: 2720-7145 (Online)

347.) Škrkulja, Rosana. **Sisak – Rimska ul. (k. č. 950/1) – Solarni cvijet** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 13, (2017), str. 336-337 – Rezultati arheološkog nadzora provedenog na navedenoj katastarskoj čestici u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

348.) Škrkulja, Rosana. **Sisak – Stari grad – Dekorativna rasvjeta** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 13, (2017), str. 337 – Rezultati arheološkog nadzora i probnog arheološkog istraživanja na navedenoj poziciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

349.) Škrkulja, Rosana. **Sisak – Stari grad – Dekorativna rasvjeta** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 13, (2017), str. 338 – Rezultati probnog sondiranja s navedene pozicije u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

350.) Škrkulja, Rosana. **Sisak – Stari grad – dvorište** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 13, (2017), str. 339-340 – Rezultati probnog sondiranja s navedene pozicije u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

351.) Škrkulja, Rosana. **Sisak – Sv. Kvirin** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 13, (2017), str. 340-342 – Rezultati sustavnog arheološkog istraživanja s navedene pozicije u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

352.) Škrkulja, Rosana. **Sisak – Ulica S. S. Kranjčevića i Trg bana J. Jelačića – fontana** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 13, (2017), str. 342-344 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja s navedene pozicije u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

353.) Tomasović, Nives. „**Posljednja večera**“ u Hvaru – **raskošna spomenica** // Prilozi povijesti otoka Hvara, vol. 13, br. 1 (2017), str. 83-95 – <https://hrcak.srce.hr/185209>. 26.01.2024. – Pretpostavlja se da slika komemorira pobjedu Hrvata protiv Turaka kod Siska 1593. godine.

ISSN: 0353-0957 (Tisak)

ISSN: 1849-5354 (Online)

2018.

354.) Botić, Katarina. **Neka razmatranja o konstrukciji antičkog vodovoda pronađenog u Kupu kod Siska** // Praetoria longe lateque lucentia – Zbornik radova posvećen Vlasti Begović povodom 65. obljetnice života / Ugarković, Marina (ur.), (2018), str. 131-142 – Razmatraju se razni podatci i prijašnja istraživanja na temelju kojih se pokušava pobliže datirati izgradnja antičkog vodovoda te se razmatra mogućnost postojanja druge trase vodovoda.

ISBN: 978-953-6064-35-9

355.) Carić, Mario. **Obrada osteoloških ostataka stepskog bizona i pragoveda iz Prapovijesne zbirke Gradskog muzeja Sisak** // Godišnjak Gradskog uzeja Sisak, vol. 12, (2018), str. 10-19 – Obrada navedenih osteoloških ostataka koji se čuvaju u prapovijesnoj zbirci Gradskog muzeja Sisak.

ISSN: 1332-9308

356.) Drnić, Ivan; Groh, Stefan. **Iskopavanja i geofizička prospekcija željeznodobnog i rimskog nalazišta na poziciji Sisak – Pogorelac (2012.-2017.)** // Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, vol. 51, br. 1 (2018), str. 67-140 – <https://hrcak.srce.hr/214005>. 19.12.2023. – Rezultati recentnih istraživanja i geofizičke magnetske prospekcije provedenih na navedenoj poziciji u Sisku.

ISSN: 0350-7165 (Tisak)

ISSN: 1849-1561 (Online)

357.) Drnić, Ivan. **Sisak – Pogorelac** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 14, (2018), str. 330-332 – Rezultati sustavnog arheološkog istraživanja provedenog na navedenoj poziciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

358.) Margetić, Davor. **A New Donative Issue of Gold Multiples of Diocletian and Maximian** // The Numismatic Chronicle (1966-), vol. 178, (2018), str. 213-18 – <http://www.jstor.org/stable/45176683>. – 13.01.2024. – Dodatna rasprava na engleskom jeziku o njegovom članku iz 2015. godine.

ISSN: 2054-9156 (Tisak)

ISSN: 2054-9202 (Online)

359.) Migotti, Branka. **Grobni spomenici Siscije u kontekstu novijih geoarheoloških istraživanja** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 12, (2018), str. 20-40 – Grobne spomenike Siscije autorica razmatra opširno te uključuje i geološku komponentu.

ISSN: 1332-9308

360.) Migotti, Branka. **Grobni spomenici iz sjeverozapadne Hrvatske u svjetlu odnosa rimske antike prema smrti** // Smrt u opusu Vladana Desnice i europskoj kulturi: poetički, povijesni i filozofski aspekti / Cvijović Javorina, Ivana; Roksandić, Drago (ur.), (2018), str. 365-379 – U ovome se prilogu različiti vidovi predstavljanja u smrti u razdoblju rimske antike ilustriraju primjerima grobnih spomenika iz Siscije i Andautonije.

ISBN: 978-953-175-706-5

361.) Miletić Čakširan, Ivana. **Reljefna keramika tipa Aco s položaja Željeznički kolodvor, istraživanja 2013-2014** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 12, (2018), str. 42-57 – Najveći, do sada pronađen, broj reljefne keramike tipa Aco pronađen je na ovom lokalitetu prilikom navedenih istraživanja, sav nađeni materijal navedenog tipa ovdje je objavljen.

ISSN: 1332-9308

362.) Mušić, Branko. **Sisak – Rimska ulica 10 (ispred Holandske kuće)** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 14, (2018), str. 332-334 – Rezultati geofizičkog istraživanja provedenog na navedenom položaju u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

363.) Mušić, Branko. **Sisak – Zgmajne** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 14, (2018), str. 335-336 – Rezultati geofizičkog istraživanja provedenog na navedenom položaju u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

364.) Šašel Kos, Marjeta. **The Residents of Siscia: a Population Study** // Epigraphica, vol. 80, br. 1-2 (2018), str. 265-321 – Članak o stanarima antičke Siscije te općenito populaciji antičkog grada.

ISSN: 0013-9572

365.) Škrgulja, Rosana. **Sisak – Sv. Kvirin** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 14, (2018), str. 334-335 – Rezultati sustavnog arheološkog istraživanja provedenog na navedenoj poziciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

366.) Škrkulja, Rosana. **Sisak – Županijski sud** // Hrvatski arheološki godišnjak, vol. 14, (2018), str. 336-337 – Rezultati zaštitnog arheološkog istraživanja provedenog na navedenoj poziciji u Sisku.

ISSN: 1845-8408 (Tisak)

ISSN: 2459-7260 (Online)

367.) Škrkulja, Rosana. **Monoksili iz Kupe u Sisku** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 12, (2018), str. 58-77 – Objava istraživanja monoksila iz rijeke Kupe u Sisku.

ISSN: 1332-9308

368.) Tomaš Barišić, Tea. **Rimski nakit od gagata i crnog stakla u Gradskom muzeju Sisak** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 12, (2018), str. 78-119

ISSN: 1332-9308

369.) Vukelić, Vlatka. **The site of the „roman tavern“ in Sisak. An insight into the history of antiquarian research in 19th-century** // Dacia NS journal, vol. 62-63, br. – (2018), str. 377-395 – O prvim arheološkim istraživanjima provedenim u Sisku u 19. stoljeću.

ISSN: 0070-251X

370.) Vukelić, Vlatka; Radman-Livaja, Ivan. **The whereabouts of Tiberius' ditch in Siscia** // The century of the brave / Stoljeće hrabrih / Milićević Bradač, Marina; Demicheli, Dino (ur.), (2018), str. 407-420 – Uz pomoć arhivskih podataka, literature i mapa iz 18., 19., i 20. stoljeća članak doprinosi boljem razumijevanju Oktavijanove opsade Segestice te daljnju izgradnju rimskih utvrđenja.

ISBN: 978-953-175-609-9

371.) Segestika i Siscija – od ruba Imperija do provincijskog središta / Drnić, Ivan (ur.), Zagreb, (2018) – Zbornik u kojem su najveći stručnjaci i istraživači Siska dali svoj doprinos boljem razumijevanju razvoja grada od prapovijesti pa nadalje.

ISBN: 978-953-6789-98-6

2019.

372.) Fumić, Tea. **Kult Jupitera Heliopolskog u Sisciji** // Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, vol. 51, br. 2 (2019), str. 43-59 – <https://doi.org/10.17234/RadoviZHP.51.10>. 26.01.2024. – Analiza štovanja kulta Jupitera Heliopolskog i rasprava o podrijetlu i pravoj pripadnosti kulta.

ISSN: 0353-295X (Tisak)

ISSN: 1849-0344 (Online)

373.) Migotti, Branka. **Jadranski utjecaj na proizvodnju južnopanonskih stela: Dalmacija ili sjeverni Jadran?** // Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji, vol. 44, br. 1 (2019), str. 231-246 – <https://hrcak.srce.hr/240402>. 26.01.2024. – Obraduju se dvije nadgrobne stele iz sjeverne Hrvatske od kojih je jedna iz Siska.

ISSN: 0555-1145

374.) Petrić, Hrvoje. **O nazočnosti muslimana u okolici Siska do 17. stoljeća** // Zbornik Janković, vol. 4, br. 4 (2019), str. 72-86 – <https://doi.org/10.47325/zj.4.4.2>. 27.01.2024. – O prisutstvu muslimana i pokrštavanju muslimana na području Siska i šire okolice.

ISSN: 1849-6873 (Tisak)

ISSN: 2459-6132 (Online)

2020.

375.) Margetić, Davor; Margetić, Dalibor. **CALLIOPE AVG – Iznimno rijetki reversni tip antoninijana cara Proba** // Numizmatičke Vijesti, vol. 62, br. 73 (2020), str. 34-44 – <https://hrcak.srce.hr/259148>. 08.12.2023. – Analiza svih poznatih primjeraka rijetke vrste rimskih antoninijana kovanih u Sisciji za vrijeme cara Proba.

ISSN: 0546-9422

376.) Novljaković, Mina. **Rimski kultovi u Sisciji**, 2020., diplomski rad, Filozofski fakultet, Zadar.

377.) Radman-Livaja, Ivan. **A retiarius' trident from Siscia** // Arheološki radovi i rasprave, vol. 19, br. 1 (2020), str. 31-52 – <https://doi.org/10.21857/yrvqgtevp9>. 10.12.2023. – Prilikom jaružanja rijeke Kupe pronađeno je jako puno različitih vrsta metalnih predmeta uključujući i ribarsku opremu no ovaj trozub ima obilježja oružja korištenog u gladijatorskim borbama.

ISSN: 0570-8958

378.) **Segestica i Siscija – naselje s početka povijesti** / Drnić, Ivan (ur.), (2020) – Arheolozi i stručnjaci srodnih grana znanosti predstavljaju način transformacije malog brončanodobnog naselja u jedan od najvažnijih željeznodobnih centara na ovom području.

ISBN: 978-953-8143-39-7

2021.

379.) Bilić, Tomislav. **A hoard of drachms of Apollonia and Dyrrhachium from the City museum Sisak** // Arheološki radovi i rasprave, vol. 20, br. 1 (2021), str. 293-319 – <https://doi.org/10.21857/yl4okfl719>. 13.12.2023. – O ostavi imitacija drahmi pronađenih u blizini Siska.

ISSN: 0570-8958

380.) Hincak Daris, Zdravka; Filipec, Krešimir. **Histološka i makromorfološka metoda analize spaljenih kosti ljudi i životinja na primjeru rimskodobnih grobova sjeverozapadne nekropole Siscije (Sisak, Hrvatska)** // Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu, vol. 38, br. 1 (2021), str. 75-96 – <https://doi.org/10.33254/piaz.38.1.3>. 16.12.2023. – Interdisciplinarni članak o spaljenim ljudskim i životinjskim kostima iz sjeverozapadne nekropole Siscije.

ISSN: 1330-0644 (Tisak)

ISSN: 1848-6371 (Online)

381.) Kaić, Iva. **A group of small convex praisos from Sisak (ancient Siscia) in the Archaeological Museum of Zagreb** // Ancient Greek, Roman and Byzantine engraved gems in the eastern Mediterranean and Black Sea area, An international e-conference on archaeological and archaeogemological approaches / Laflı, Ergün; Çetingöz, Alev; Veziroğlu, Enver Melih; Thoen, Hugo (ur.). – Predavanje o navedenom tipu nalaza iz Siska koji se čuvaju u Arheološkom muzeju u Zagrebu.

ISBN: 978-605-031-211-9

382.) Margetić, Davor; Margetić, Dalibor. **Tetrarhijski kvinari ORIENS AVGG iz kovnice Siscija** // Numizmatičke Vijesti, vol. 63, br. 74 (2021), str. 14-21 – <https://hrcak.srce.hr/275815>. 18.01.2024. – Neobjavljeni tetrarhijski kvinari iz kovnice u Sisciji.

ISSN: 0546-9422

383.) Vukelić, Alen. **Antička Siscia – početak i kraj jednog razdoblja u rimskoj Panoniji** // Bjelovarski učitelj, vol. 26., br. 1-3 (2021), str. 7-22 – <https://hrcak.srce.hr/272557>. – 20.01.2024. – O razvoju i utjecaju Siscije u antičko vrijeme.

ISSN: 1330-0954 (Tisak)

ISSN: 2806-9617 (Online)

384.) Žgela, Šime. **Antička Siscija**, 2021, diplomski rad, Odjel za arheologiju, Zadar.

2022.

385.) Aralica, Tomislav. **Alanski mačevi 4. i 5. stoljeća s urezima u hrvatskim zbirka** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 13, (2022), str. 59-86 – O Alanskim mačevima u hrvatskim zbirka.

ISSN: 1332-9308

386.) Baiutti, Ana; Gruica, Ana-Marija. **Izložbe i događanja Gradskog muzeja Sisak 2017-2021.** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 13, (2022), str. 319-359 – Mnoge izložbe održane u Gradskom muzeju Sisak bile su arheološkog karaktera.

ISSN: 1332-9308

387.) Bilić, Tomislav. **Augustan coins from Sisak and coin circulation in the Augustan period in Siscia** // The Roman Archaeology Conference 2020 (2022) – Predavanje sa konferencije održane 2020. godine o novcu u Sisciji.

388.) Carić, Mario; Baćani, Iskra; Novak, Mario. „**Ležeći holandez**“: **Analiza ljudskih koštanih ostataka s lokaliteta „Sisak, Holandska kuća – dvorište**“ // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 13, (2022), str. 87-104 – Objava analize ljudskih koštanih ostataka s navedenog lokaliteta u Sisku.

ISSN: 1332-9308

389.) Drpić, Jere. **Prostorna analiza rimske ceste: Incero – Stravianis – Mursa. Brdska dionica** // Annales Instituti Archaeologici, vol. 18, br. 1 (2022), str. 76-87 – <https://hrcak.srce.hr/289659>. 22.01.2024. – Istraživanje navedene dionice obuhvaća i Sisciju.

ISSN: 1845-4046 (Tisak)

ISSN: 1848-6363 (Online)

390.) Fritz Prgomet, Eugen. **Rimska vojska u Sisciji**, 2022., diplomski rad, Odjel za arheologiju, Zadar.

391.) Margetić, Davor. **Serijski ADVENTVS – numizmatička svjedočanstva o posjetima cara Proba Sisciji** // Numizmatičke Vijesti, vol. 64, br. 75 (2022), str. 5-13 – <https://hrcak.srce.hr/302747>. 07.01.2024. – Obrađuju se numizmatički dokazi o posjetu cara Proba gradu Sisciji.

392.) Ožanić Roguljić, Ivana; Miletić Čakširan, Ivana. **Here but almost invisible: Siscia pottery production** // Archaeologia Poetovionensis 4, Poetovio and its ager / Šteiner, Martin; Ciglar, Iva (ur.), (2022), str. 81-86 – Predavanje o proizvodnji keramičkih predmeta u Sisciji.

ISSN: 1580-7355

393.) Radman-Livaja, Ivan. **The roman republican helmet from Sisak** // Arheološki radovi i rasprave, vol. 21, br. 1 (2022), str. 51-68 – <https://doi.org/10.21857/y14okf5z89>. 09.01.2024. – Rasprava o kacigi datiranoj u kraj 2. i početak 1. stoljeća prije Krista a pronađenoj u Sisku.

ISSN: 0570-8958

394.) Škrkulja, Rosana. **Hrana za ljude i bogove – uz nalaze tri kalupa s područja Siscije** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 13, (2022), str. 43-58 – O prehrani u antičkoj Sisciji.

ISSN: 1332-9308

395.) Tomaš Barišić, Tea. **Rimske pločaste fibule u Gradskom muzeju Sisak** // Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, vol. 13, (2022), str. 7-42 – O rimskim pločastim fibulama koje se čuvaju u Gradskom muzeju Sisak.

ISSN: 1332-9308

2023.

396.) Kaić, Iva. **Several notes on engraved gems from Southern Pannonia** // Acta classica Universitatis Scientiarum Debreceniensis, vol. 59, (2023), str. 43-57 – O gemama iz Siscije od kojih se većina čuva u Arheološkom muzeju u Zagrebu i Gradskom muzeju Sisak.

ISSN: 0418-453X (Tisak)

ISSN: 2732-3390 (Online)

397.) Tomaš Barišić, Tea; Baćani, Iskra; Boras Brlić, Ivana. **Zaštitna arheološka istraživanja Gradskog muzeja Sisak 2011.-2020.**, Gradski muzej Sisak (2023) – Rezultati svih zaštitnih arheoloških istraživanja provedenih u Sisku od strane Gradskog muzeja Sisak od 2011. do 2020. godine.

ISBN: 978-953-8389-11-5

398.) Vukelić, Vlatka. **Donne di Roma e delle province** // Donne Gorizia, (2023) – Predavanje o ulozi i položaju žena u razvoju i funkcioniranju rimskog grada, jedan od primjera je Siscija.

5. ZAKLJUČAK

Cilj ovog rada bio je navesti, kronološki poredati i dodati kratki opis svakom navedenom radu o arheološkim istraživanjima i nalazima na prostoru Siska od 1995. do 2023. godine. Navedeno je 398 bibliografskih jedinica objavljenih u periodu od 28 godina. Po broju objavljenih jedinica u svakoj godini moguće je primijetiti da je vrlo malo toga objavljeno prije 2000. godine i poslije 2018. godine. Period najintenzivnijeg istraživanja i objavljivanja počinje 2005. godine. Potrebno je napomenuti da je u godinama 2000., 2001., i 2003. također objavljeno više radova nego u periodu prije 2000. godine no kontinuitet objavljivanja uistinu počinje tek 2005. godine. Period najintenzivnijeg istraživanja i objavljivanja završava 2018. godine, vrlo vjerojatno zbog pandemije virusa Covid-19 ali i razornog potresa koji je 29.12.2020. pogodio Sisačko-moslavačku županiju te onemogućio normalno funkcioniranje grada Siska i čitave županije na nekoliko mjeseci a čije su posljedice vidljive i 3 godine kasnije. Razlog manje količine objava nakon 2018. godine je i nedostatak godišnjih izdanja nekih godišnjaka poput *Hrvatskog arheološkog godišnjaka* kojem je, u trenutku pisanja, posljednje objavljeno izdanje iz 2018. godine. Najčešći izvori su *Hrvatski arheološki godišnjak* (86 objavljenih radova) i *Godišnjak gradskog muzeja Sisak* (58 objavljenih radova). 398 objavljenih radova u periodu od 28 godina pokazuje da se puno toga istražuje u Sisku no arheološka istraženost grada Siska nije na razini ostalih ovako bitnih naselja s bogatom poviješću, puno toga još preostaje za istražiti a tek nedavno se intenzivnije počinje istraživati i rijeka Kupa. Prikupljajući bibliografske jedinice, čitajući ih i ukratko opisujući ih mogu zaključiti da područje grada Siska pokazuje gotovo neprekinute tragove naseljavanja od osnutka prvog brončanodobnog naselja na ovom području pa sve do danas. Zbog važnosti ovako dobrog strateškog i geografskog položaja naselje koje se nalazilo na području današnjeg grada Siska moralo je kroz povijest sudjelovati u gotovo svim većim sukobima na ovom području no upravo je dobar strateški i geografski položaj omogućio da se naselje koje se ovdje nalazi dovoljno razvije te da igra dovoljno važnu ulogu u svakom povijesnom razdoblju. Ova bibliografija nije potpuna te će ju biti potrebno nadopuniti novijim izdanjima godišnjaka koji su u vrijeme izrade bibliografije kasnili sa objavom svojih godišnjih izdanja te tako ta izdanja nisu niti mogla biti uvrštena u ovu bibliografiju. Ideja izrade ove bibliografije dolazi iz želje da se budućim istraživačima povijesti grada Siska pruži lakši i brži način pronalaska relevantne arheološke literature a nadam se da će ova bibliografija budućim arheolozima pružiti poticaj za daljnja sustavna arheološka istraživanja u ovom prošlošću bogatom gradu.

6. LITERATURA

1. Baćani, I, et al. *Zaštitna arheološka istraživanja Gradskog muzeja Sisak 2000.-2010.* Sisak, Gradski muzej Sisak, 2012.
2. Batonski rat. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje.* Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/clanak/batonski-rat> - 25.2.2024.
3. Bibliografija *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje.* Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Dostupno na: <https://enciklopedija.hr/clanak/bibliografija> - 25.2.2024.
4. Burkowsky, Z. *Sisak u prapovijesti, antici i starohrvatskom dobu.* Sisak, Gradski muzej Sisak, 1999.
5. Cambi, N. *Antika.* Zagreb, Naklada Ljevak, 2002.
6. Casson, L. *Libraries in the Ancient World.* New Haven and London, Yale University Press, 2001.
7. CROSBİ – *Hrvatska znanstvena bibliografija.* Dostupno na: <https://www.bib.irb.hr:8443> - 25.2.2024.
8. Dahl, S. *Povijest knjige : od antike do danas.* Zagreb, Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1991.
9. Diringer, D. *Povijest pisma.* Zagreb, Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1991.
10. Drnić, I. *Segestika i Siscija – naselje s početka povijesti.* Zagreb, Arheološki muzej u Zagrebu, 2020.
11. Enciklopedija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje.* Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/clanak/enciklopedija> - 25.2.2024.
12. Filipec, K. *Donja Panonija od 9. do 11. stoljeća.* Sarajevo, Univerzitet u Sarajevu, 2015.
13. Gesner, Konrad. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje.* Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/clanak/gesner-konrad> – 25.2.2024.
14. Hrčak – *Portal hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa.* Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/> - 25.2.2024.
15. JSTOR – *Multidisciplinarna digitalna arhiva znanstvenih časopisa i knjiga.* Dostupno na <https://www.jstor.org> – 25.2.2024.
16. *Katalog Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.* Dostupno na <http://katalog.nsk.hr/F> - 25.2.2024.

17. *Katalog Knjižnice Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu*. Dostupno na <https://koha.ffzg.hr/> - 25.2.2024.
18. Knjižnica. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/clanak/knjiznica> – 25.2.2024.
19. Krummel, D. W. *Bibliographies, Their Aims and Methods*. London; New York, Mansell Publishing, 1984.
20. Logar, J. *Uvod u bibliografiju : teorijski osnovi bibliografije, istorija bibliografije, pregled bibliografija, bibliografija u Jugoslaviji*. Sarajevo, Svjetlost, 1973.
21. Ljudevit Posavski. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/clanak/ljudevit-posavski> – 25.2.2024.
22. Panonija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/clanak/panonija> – 25.2.2024.
23. Radman-Livaja, I. *Militaria Sisciensia – nalazi rimske vojne opreme iz Siska u fundusu Arheološkog muzeja u Zagrebu*. Zagreb, Arheološki muzej Zagreb, 2004.
24. Sanader, M. *Antički gradovi u Hrvatskoj*. Zagreb, Školska knjiga, 2001.
25. Sisačka bitka. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/clanak/sisacka-bitka> – 25.2.2024.
26. Sisak. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/clanak/sisak> – 25.2.2024.
27. Sitta, S. *5000 godina pisma : (razvoj i tipovi pisama od klinastog do latiničnog)*. Bjelovar, Gradski muzej Bjelovar, 1997.
28. Stipčević, A. *Povijest knjige : drugo prošireno i dopunjeno izdanje*. Zagreb, Matica Hrvatska, 2006.
29. Strong, D. i Brown, D. *Roman crafts*. London, Duckworth, 1976.
30. Težak-Gregl, T. *Uvod u prapovijesnu arheologiju*. Zagreb, FF Press, 2004.
31. Tomaš Barišić, T, et al. *Zaštitna arheološka istraživanja Gradskog muzeja Sisak 2011.-2020*. Sisak, Gradski muzej Sisak, 2023.